

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Olomouci projednal ve veřejném zasedání konaném dne 6. května 2021 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Romana Raaba a soudců JUDr. Aleše Vašku a JUDr. Milana Kaderky odvolání **státního zástupce** a obžalovaných **Husseina Rekhema**, nar. [REDACTED], **Samana El-Talabaniho**, nar. [REDACTED], **Adama Rujbra**, nar. [REDACTED], **Basmana Jazy**, nar. [REDACTED], **Michala Lomjanského**, nar. [REDACTED], **Radka Nováka**, nar. [REDACTED] a **Salema R Ahmada**, nar. [REDACTED], proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25.6. 2020, č. j. 39 T 3/2019-10474, a rozhodl

takto:

I. Podle § 258 odst. 1 písm. d), e), odst. 2 tr. ř. se napadený rozsudek z podnětu odvolání státního zástupce a obžalovaných Samana El-Talabaniho, Adama Rujbra, Basmana Jazy, Michala Lomjanského a Radka Nováka, částečně zrušuje, a to v celém výroku o trestu ohledně obžalovaných Samana El-Talabaniho, Adama Rujbra, Basmana Jazy, Michala Lomjanského a Radka Nováka.

Podle § 259 odst. 3 tr. ř. se nově rozhoduje takto:

obžalovanému Samanu El-Talabanimu

se za zvlášť závažný zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku, dílem dokonaný a dílem ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 tr. zákoníku a zločin účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 alinea první a druhá tr. zákoníku, **ohledně nichž zůstal napadený rozsudek nezměněn,**

jakož i za sbíhající se přečiny nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 tr. zákoníku, krivého obvinění podle § 345 odst. 2, odst. 3 písm. c), d) tr. zákoníku a podle § 345 odst. 2, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku, jimiž byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 6.3.2019, č. j. 89 T 100/2018-1147,

ukládá

podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku, ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku, za užití § 58 odst. 5 tr. zákoníku, souhrnný trest odnětí svobody v trvání **3 (tři) let**.

Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku se obžalovaný zařazuje pro výkon trestu **do věznice s ostrahou**.

Podle § 67 odst. 1, § 68 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku se obžalovanému ukládá **peněžitý trest** ve výši 180 denních sazeb, kdy jedna denní sazba činí 2.000 Kč, tedy peněžitý trest v celkové výši **360.000 Kč (třistašedesát tisíc korun)**.

Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku se obžalovanému ukládá **trest zákazu činnosti** spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a prokuristy v obchodních společnostech a družstvech, včetně zákazu jejich zastupování na základě plné moci, mandátní smlouvy, smlouvy komisionářské, smlouvy o obchodním zastoupení nebo jiné smlouvy umožňující jednat jménem nebo na účet obchodní korporace či družstva na dobu **10 (desíti) let**.

Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku se zrušuje výrok o trestu, který byl obžalovanému pravomocně uložen rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 6.3.2019, č. j. 89 T 100/2018-1147, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Obžalovanému Adamu Rujbrovi

za zvlášť závažný zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku, spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 tr. zákoníku a zločin účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 alinea druhá tr. zákoníku, **ohledně nichž zůstal napadený rozsudek nezměněn,**

ukládá

podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku, ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku, úhrnný trest odnětí svobody v trvání **10 (deset) let**.

Podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku se obžalovaný zařazuje pro výkon trestu **do věznice se zvýšenou ostrahou**.

Podle § 67 odst. 1, § 68 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku se obžalovanému ukládá **peněžitý trest** ve výši 270 denních sazeb, kdy jedna denní sazba činí 5.000 Kč, tedy peněžitý trest v celkové výši **1.350.000 Kč (jeden milion třístapadesát tisíc korun)**.

Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku se obžalovanému ukládá **trest zákazu činnosti** spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a prokuristy v obchodních společnostech a družstvech, včetně zákazu jejich zastupování na základě plné moci, mandátní smlouvy, smlouvy komisionářské, smlouvy o obchodním zastoupení nebo jiné smlouvy umožňující jednat jménem nebo na účet obchodní korporace či družstva na dobu **10 (desíti) let**.

Obžalovanému Basmanu Jazovi

za zvlášť závažný zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku, spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 tr. zákoníku a zločin účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 alinea druhá tr. zákoníku, **ohledně nichž zůstal napadený rozsudek nezměněn,**

jakož i za sbíhající se přečin zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným trestním příkazem Okresního soudu Brno-venkov ze dne 24.1.2017, č. j. 3 T 4/2017-210; účastenství ve formě organizátorství podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku

ke zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 2.5.2017, č. j. 7 T 187/2016-552, který nabyl právní moci téhož dne; a přečiny nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 tr. zákoníku, křivého obvinění podle § 345 odst. 2, odst. 3 písm. c), d) tr. zákoníku a podle § 345 odst. 2, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku, jimiž byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 6.3.2019, č. j. 89 T 100/2018-1147,

ukládá

podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku, ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku, za užití § 58 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, souhrnný trest odnětí svobody v trvání **7 (sedmi) let**.

Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku se obžalovaný zařazuje pro výkon trestu **do věznice s ostrahou**.

Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku se obžalovanému ukládá **trest zákazu činnosti** spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a prokuristy v obchodních společnostech a družstvech, včetně zákazu jejich zastupování na základě plné moci, mandátní smlouvy, smlouvy komisionářské, smlouvy o obchodním zastoupení nebo jiné smlouvy umožňující jednat jménem nebo na účet obchodní korporace či družstva na dobu **10 (desíti) let**.

Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku se zrušují výroky o trestech, které byly obžalovanému pravomocně uloženy trestním příkazem Okresního soudu Brno-venkov ze dne 24.1.2017, č. j. 3 T 4/2017-210, rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 2.5.2017, č. j. 7 T 187/2016-552 a rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 6.3.2019, č. j. 89 T 100/2018-1147, jakož i všechna další rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Obžalovanému Michalu Lomjanskému

se podle § 44 tr. zákoníku upouští od uložení souhrnného trestu k trestu uloženému za zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 8.2.2016, č. j. 1 T 13/2014-5214, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25.5.2017, č. j. 1 To 67/2016-5733.

Obžalovanému Radku Novákovi

se podle § 44 tr. zákoníku upouští od uložení souhrnného trestu k trestu uloženému za zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 8.2.2016, č. j. 1 T 13/2014-5214, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25.5.2017, č. j. 1 To 67/2016-5733.

II. Podle § 256 tr. ř. se odvolání obžalovaných Husseina Rekhema a Salema R Ahmada zamítají.

III. V ostatních výrocích zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 25.6.2020, č. j. 39 T 3/2019-10474, byli uznáni vinnými obžalovaní:

Hussein Rekhem, Saman El-Talabani (v bodech A/, B) zvláště závažným zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku, dílem dokonaný a dílem ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1

tr. zákoníku, ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., ve znění účinném do 30. 6. 2011 (dále jen trestní zákoník), zločinem účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 alinea první a druhá tr. zákoníku,

Adam Rujbr, Ondřej Koubek, Basman Jaza, Michal Lomjanský (v bodě A), zvláště závažným zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku, ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 tr. zákoníku, zločinem účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 alinea druhá tr. zákoníku,

Radek Novák (v bodě A/, B) zvláště závažným zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku, dílem dokonaný a dílem ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 tr. zákoníku, zločinem účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 alinea druhá tr. zákoníku,

Salem R Ahmad (v bodě B) zvláště závažným zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku, dílem dokonaný a dílem ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 tr. zákoníku, ve znění účinném do 30. 6. 2011, zločinem účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 alinea druhá tr. zákoníku.

Tohoto se měli dopustit tím, že nejméně v období od 1. 1. 2008 do 28. 2. 2010 zejména v Brně na níže uvedených místech soustavně dlouhodobě spolupracovali v systému vzájemné podřízenosti a nadřízenosti, se stanovenými funkčními kompetencemi a dělbou činností, a to v úmyslu soustavně a opakovaně vylákovávat neoprávněnou výhodu na dani z přidané hodnoty (DPH), přičemž za tímto účelem vytvářeli na území České republiky řetězce společností obchodujících se záměrně výrazně nadhodnoceným zbožím (níže uvedené jako řetězce A a B), přičemž cílem tohoto sledu obchodních transakcí nebylo dosažení zisku z podnikatelské činnosti, ale pouze navodit před orgány finanční správy takový skutkový stav, který povede k dosažení neoprávněné výplaty nadměrného odpočtu DPH správcem daně u poslední společnosti těchto řetězců v důsledku konečného vývozu zboží do zahraničí za využití zákonného osvobození od DPH, a to v rozporu s ustanovením § 64 a § 72 zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, za současného porušení daňové neutrality v rámci obou řetězců, kdy první společnosti těchto řetězců neodváděly DPH z prodeje zboží společnosti NOVRA s.r.o.; přičemž mezi obžalovanými byli nejvýše postaveni Hussein Rekhem, který řídil činnost skupiny zejména ve vztahu ke koncovým vývozům zboží do zahraničí, a Saman El-Talabani, který řídil činnost skupiny zejména ve vztahu k předcházejícím předstíraným obchodním operacím na území České republiky, pod kterými byli v nižší úrovni zařazeni jednatele společností zahrnutých do fakturačních řetězců, tj. Basman Jaza, Salem R Ahmad, Michal Lomjanský a Radek Novák a dále Pavel Ovčarčín (řízení proti němuž bylo vyloučeno k samostatnému projednání), jakož i osoby podílející se na vytvoření a činnosti subjektů plnících na počátku řetězců úlohu tzv. chybějícího článku, tj. Ondřej Koubek a Adam Rujbr, pod jejichž vedením pak na nejnižší úrovni působily další osoby již jen zcela formálně zapsané na pozici oficiálních zástupců těchto společností;

přičemž každý z obžalovaných se dílčím způsobem v rámci rozdělených úkolů a kompetencí podílel na spáchání trestného činu zejména tím, že:

Hussein Rekhem

bez jakéhokoliv formálního postavení v uvedených společnostech se přesto faktickým rozhodujícím vlivem podílel na jejich řízení a činnosti, kdy tuto činnost spolu se Samanem

El-Talabani zosnoval a řídil tým, že trestnou činnost inicioval, naplánoval a usměrňoval její páchání, když

- v součinnosti se Samanem El-Talabani a jeho prostřednictvím koordinoval činnost Basmana Jazy a Salema R Ahmada s činností ostatních obchodních subjektů, které v rámci příslušného účelového fakturačního řetězce formálně figurovaly v roli dodavatelů zboží,
- v uvedené době řídil činnost Basmana Jazy a jeho společnosti LARNK SEE s.r.o. při nákupu a následných vývozech zboží, obchodovaného předtím v rámci fakturačního řetězce A, do zahraničí, kde byly tyto níže uvedeným způsobem dodávány odběratelům NAJI KADHIM (sídlem Irák) a ALL SADEED TRADING FZ CO (sídlem Dubaj),
- v období od 1.1.2008 do 28.2.2010 nechal prostřednictvím Basmana Jazy a jménem společnosti LARNK SEE s.r.o. předložit na Finanční úřad Brno II. níže uvedená daňová příznání k DPH, jejichž prostřednictvím bylo nárokováno a získáno vyplacení nadměrného odpočtu daně z přidané hodnoty v celkové výši 334.191.000,-Kč,
- době řídil činnost Salema R Ahmada a jeho společnosti NORD AMSTRDAM s.r.o. při následných vývozech zboží, obchodovaného předtím v rámci fakturačního řetězce B, do zahraničí, kde byly tyto dodávány níže uvedeným způsobem odběratelům CITY EXPORT IMPORT DUBAI (sídlem Dubaj), COSTA IMPORT AND EXPORT nebo COSAT IMPORT AND EXPORT (sídlem Dubaj), nebo HAIDAR A. RASOUL (sídlem Irák),
- za období leden 2008 až červen 2008 a srpen 2008 nechal prostřednictvím Salema R Ahmada a jménem společnosti NORD AMSTRDAM předložit na Finanční úřad Brno I níže uvedená daňová příznání k DPH, jejichž prostřednictvím bylo v souvislosti s obchodními případy realizovanými v řetězci B nárokováno vyplacení nadměrného odpočtu daně z přidané hodnoty v celkové výši 42.831.354,20 Kč,
- za období květen 2009 až prosinec 2009 nechal prostřednictvím Salema R Ahmada a jménem společnosti NORD AMSTRDAM s.r.o. předložit na Finanční úřad Brno I níže uvedená daňová příznání k DPH, jejichž prostřednictvím bylo v souvislosti s obchodními případy realizovanými v řetězci B nárokováno vyplacení nadměrného odpočtu daně z přidané hodnoty v celkové výši **105.961.177,90 Kč**,
- stanovil a za pomoci dalších obžalovaných realizoval na straně přijatých zdanitelných plnění u společností LARNK SEE s.r.o. a NORD AMSTRDAM s.r.o. fiktivní fakturační cestu neodpovídající skutečnému fyzickému pohybu obchodovaného zboží, které tyto společnosti následně účelově vyvážely do zahraničí, s cílem zneprůhlednit finanční operace, ztížit případné šetření a zastřít skutečný původ tohoto zboží a jeho původní hodnotu, k čemuž bylo využito chybějících článků (tzv. „missing trader“) lokalizovaných na počátku fakturačního řetězce,
- rozhodoval o vytváření souvisejících účetních dokladů v takto ustavené fiktivní fakturační cestě, a to zejména dokladů o nákupu a prodeji zboží u koncových společností realizujících následný vývoz zboží do zahraničí (tj. LARNK SEE s.r.o. a NORD AMSTRDAM s.r.o.) a formálně přítom zastupovaných Basmanem Jazou a Salemem R Ahmadem,
- vyplácel jednatelům koncových společností LARNK SEE s.r.o. a NORD AMSTRDAM s.r.o. Basmanu Jazovi a Salemu R Ahmadovi sjednanou finanční odměnu, případně také další finanční prostředky nezbytné pro vlastní chod těchto subjektů,
- zajistil a financoval nákup příslušného textilního zboží, které bylo následně využito při účelových obchodních případech realizovaných níže popisovaným způsobem
- byl koncovým příjemcem a beneficentem převážné části finančních prostředků, vylákaných v důsledku uvedené trestné činnosti od jednotlivých správců daně, které předtím z bankovních

úctů společností LARNK SEE s.r.o. a NORD AMSTRDAM s.r.o. vybrali v hotovosti jednatele těchto subjektů,

Saman El-Talabani

bez jakéhokoliv formálního postavení v uvedených společnostech se přesto faktickým rozhodujícím vlivem podílel na jejich řízení a činnosti, kdy tuto trestnou činnost spolu s Husseinem Rekhmem v uvedené době řídil tím, že trestnou činnost naplánoval a usměrňoval její páčání, když

- řídil činnost Michala Lomjanského a jeho společnosti LOOMAN s.r.o. při účelovém přeprodeji zboží obchodovaného v rámci fakturačního řetězce A,
- řídil činnost společnosti Finrax s.r.o. při účelovém přeprodeji zboží obchodovaného v rámci fakturačního řetězce B,
- řídil činnost Radka Nováka a jeho společnosti NOVRA s.r.o. při účelovém přeprodeji zboží obchodovaného v rámci obou fakturačních řetězců, kdy skutečným smyslem těchto obchodních transakcí bylo vložení dalších článků do fakturačního řetězce za účelem jejich rozšíření a zneprůhlednění při případné kontrole,
- v součinnosti s Husseinem Rekhmem a jeho prostřednictvím koordinoval činnost Michala Lomjanského, jakož i Radka Nováka s činností obchodního subjektu, který v rámci účelového fakturačního řetězce A formálně figuroval jako koncový vývozce zboží, tedy Basman Jaza a jeho společnost LARNK SEE s.r.o.,
- v součinnosti s Husseinem Rekhmem a jeho prostřednictvím koordinoval činnost Pavla Ovčarčina a Radka Nováka s činností obchodního subjektu, který v rámci účelového fakturačního řetězce B formálně figuroval jako koncový vývozce zboží tedy Salem R Ahmad a jeho společnost NORD AMSTRDAM s.r.o.,
- stanovil a za pomoci dalších obžalovaných realizoval u fakturačního řetězce A posloupnost fiktivních přeprodejí v pořadí společností AMIGO REALITY s.r.o. – NOVRA s.r.o. – LOOMAN s.r.o. a LARNK SEE s.r.o., obdobně pak u fakturačního řetězce B v posloupnosti NOVRA s.r.o. – Finrax s.r.o. a NORD AMSTRDAM s.r.o., neodpovídající skutečnému fyzickému pohybu obchodovaného zboží, s cílem zneprůhlednit finanční operace, ztížit případné šetření a zastřít skutečný původ tohoto zboží a jeho původní hodnotu,
- rozhodoval o vytváření souvisejících účetních dokladů v takto ustavené fiktivní fakturační cestě, včetně pokladních dokladů osvědčujících údajné (ve skutečnosti však neexistující) hotovostní platby za zboží mezi jednotlivými články řetězce, a to zejména u společností LOOMAN s. r. o., NOVRA s. r. o., AMIGO REALITY s. r. o. a Finrax s. r. o.,
- instruoval osoby zapsané na postu jednatele společností zapojených do fakturačního řetězce, zejména Radka Nováka a Michala Lomjanského, jak mají účelově vystupovat a vypovídat při jednání před správcem daně při probíhajících daňových kontrolách,
- vyplácel jednatelům společností LOOMAN s. r. o., NOVRA s. r. o. a Finrax s. r. o., Michalu Lomjanskému, Radku Novákovi a Pavlu Ovčarčinovi sjednanou finanční odměnu, případně také další finanční prostředky nezbytné pro chod těchto subjektů, včetně nájmu kancelářských prostor, skladů apod.,
- prostřednictvím Adama Rujbra angažoval osobu Ondřeje Koubka, jenž následně dále řídil činnost společnosti AMIGO REALITY s.r.o. a dalších obdobných subjektů na počátku příslušného fakturačního řetězce, kde plnily roli chybějícího článku (tzv. „missing trader“), jejichž prostřednictvím bylo znemožněno dohledání původu zboží a zejména zjištění jeho

dřívější hodnoty, která byla přitom byla současně těmito subjekty účelově a mnohonásobně navýšena oproti cenám v čase a místě obvyklým,

- byl koncovým příjemcem a beneficentem významné části vylákaných finančních prostředků,

Adam Rujbr

bez jakéhokoliv oficiálního vztahu k těmto společnostem se v uvedené době podílel zejména na řízení činnosti společnosti AMIGO REALITY s.r.o. a jejích dodavatelů v řetězci A), když

- přijímal pokyny Samana El-Talabaniho směřující k zajištění chodu této části fakturačního řetězce

- zajistil za tímto účelem účast osoby Ondřeje Koubka, jehož pověřil tím, aby vytvořil na začátku fakturačního řetězce skupinu společností plnící roli chybějícího článku (tzv. „missing trader“), jehož prostřednictvím bylo znemožněno dohledání původu zboží a zejména zjištění jeho dřívější hodnoty, která byla přitom současně těmito subjekty účelově a mnohonásobně navýšena oproti cenám v čase a místě obvyklým,

- průběžně instruoval a úkoloval Ondřeje Koubka, jemuž určoval obsah jednotlivých obchodních případů, zejména při následném prodeji tohoto zboží na další články ve fakturačním řetězci, který dle tohoto zadání skrytě řídil činnost společnosti AMIGO REALITY s.r.o. případně některých dalších subjektů, např. společnosti DANDA Plus s.r.o., BKŠ-leas s.r.o., vyskytujících se na pozici prvotního článku,

- vyplácel Ondřeji Koubkovi sjednanou finanční odměnu, případně také další finanční prostředky související se založením a následným provozem jím řízených obchodních subjektů,

- prostřednictvím dalších subjektů zajistil a poskytl kancelářské prostory a další technické zázemí v administrativní budově na adrese Brno-Královo Pole na ul. Herčíkova 246/1A, které obžalovaní, ale i další zainteresované osoby systematicky využívali k osobním schůzkám a dalším nezbytným aktivitám (vystavování a zpracování účetních dokladů apod.) spojeným s páčáním trestné činnosti,

Basman Jaza

v rámci řetězce A) jakožto jednatel společnosti LARNK SEE s.r.o., která tvořila poslední tuzemský článek řetězce a působila jako vývozce předmětného zboží,

- podal případně nechal podat jménem uvedené společnosti na Finanční úřad Brno II. níže uvedené daňové přiznání k DPH za zdaňovací období leden 2008, únor 2008, březen 2008, duben 2008, květen 2008, červen 2008, červenec 2008, srpen 2008, září 2008, říjen 2008, listopad 2008, prosinec 2008, leden 2009, únor 2009, březen 2009, duben 2009, květen 2009, červen 2009, červenec 2009, srpen 2009, září 2009, říjen 2009, listopad 2009, prosinec 2009, leden 2010 a únor 2010, do kterých níže uvedeným způsobem zahrnul faktury od společnosti LOOMAN s.r.o. týkající se záměrně nadhodnocených nákupů zboží v souhrnné výši 1.758.900.000,-Kč, čímž následně získala společnost LARNK SEE s.r.o. neoprávněnou výhodu na DPH ve výši 334.191.000,-Kč,

- prostřednictvím přepravců zajišťoval fyzickou přepravu zboží ve směru z České republiky do příslušných zahraničních destinací v Dubaji a Iráku, kdy vlastním smyslem této přepravy bylo toliko naplnění obligatorních formálních znaků pro uskutečnění vývozu, které mohly být ze strany správce daně či jiné státní autority v souvislosti s požadovaným vyplacením nadměrného odpočtu ověřovány,

- následně nákup a vývoz předmětného zboží opakovaně jako statutární zástupce společnosti LARNK SEE s.r.o. prezentoval při jednání s pracovníky správce daně jako standardní obchodní činnost, tak aby došlo k vyplacení nárokovaných nadměrných odpočtů DPH,

Michal Lomjanský

v rámci řetězce A) jako jednatel společnosti LOOMAN s.r.o. administroval veškeré úkony této společnosti, která byla jedním ze článků tuzemského řetězce společností vzniklého za účelem vytvoření sledu obchodů s jediným účelem obchodních transakcí v podobě získání nadměrného odpočtu po uskutečnění vývozu zboží společností LARNK SEE s.r.o., v období od 16.1.2008 do 26.2.2010 formálně nakoupil v 26 případech od níže uvedené společnosti NOVRA s.r.o. různé textilní zboží ve značně nadhodnocených cenách za celkem 1.755.699.000,-Kč (bez DPH), které následně vždy obratem a s minimální marží formálně přeprodal společnosti LARNK SEE s.r.o., na kterou jménem společnosti LOOMAN s.r.o. vystavil v období od 16. 1. 2008 do 26. 2. 2010 celkem 26 faktur, přičemž si byl vědom toho, že takto vystavené vysoce nadhodnocené faktury, prezentované též v daňových příznacích předkládaných správci daně, budou zahrnuty do účetnictví odběratele LARNK SEE s.r.o., jemuž tak jako plátcí DPH na jejich základě vznikne nadměrný odpočet, aniž by za uvedené tvrzené obchody obdržel od společnosti LARNK SEE s.r.o. odpovídající finanční protiplnění, vzniklý celkový nedoplatek u tohoto odběratele ve výši přesahující 2 mld. Kč adekvátním způsobem nevymáhal, přesto však existenci uvedených obchodů jako reálné obchodní činnosti opakovaně osobně či jinak jako statutární zástupce společnosti LOOMAN s.r.o. prezentoval při jednání s pracovníky správce daně, aby tak potvrdil oprávněnost nároku společnosti LARNK SEE s.r.o. na vyplacení odpočtu DPH

Radek Novák

v rámci řetězce A) i B) jako jednatel společnosti NOVRA s.r.o. administroval veškeré úkony této společnosti, která byla dalším ze článků tuzemského řetězce společností vzniklého za účelem vytvoření sledu obchodů, kdy jediným účelem obchodních transakcí nemělo být dosažení zisku z podnikání, nýbrž pouze získání nadměrného odpočtu DPH po uskutečnění vývozu v řetězci A) zboží společností LARNK SEE s.r.o., kdy zboží ve 26 případech formálně nakoupil od společnosti AMIGO REALITY s.r.o. a formálně přeprodal a fakturoval společnosti LOOMAN s.r.o. tak, aby ho tato dále níže uvedeným způsobem mohla fakturovat jako dodávku společnosti LARNK SEE s.r.o., kdy do takto deklarovaných nákupů zboží od společnosti AMIGO REALITY s.r.o. zahrnoval i zboží, fakturačně pořízené poté, co byla společnosti AMIGO REALITY ke dni 18.8.2009 ukončena registrace k DPH a tedy toto zboží již nemohlo být zahrnuto do přijatých zdanitelných plnění od plátce DPH, což však přesto obžalovaný udělal a vykazoval následně mj. v daňových příznacích podávaných za společnosti NOVRA i v pozdější době; v řetězci B) pak za společnost NOVRA pouze účetně pořizoval od nefunkčních a nekontaktních subjektů, zejména společnosti SALEX GLASS TRADING s.r.o., CEU stavební družstvo, KEMCO s.r.o., POPSIE, s.r.o. či YOKING s.r.o., když toto zboží sloužilo k formálním vývozům a vylákání daňového odpočtu společností NORD AMSTRDAM s.r.o., a to vše činil, aniž by za uvedené tvrzené obchody obdržel odpovídající finanční protiplnění, přičemž existenci uvedených obchodů jako reálné obchodní činnosti opakovaně osobně či jinak jako statutární zástupce společnosti NOVRA s.r.o. prezentoval při jednání s pracovníky správce daně, aby potvrdil oprávněnost nároku společností LARNK SEE s.r.o. a NORD AMSTRDAM s.r.o. na vyplacení odpočtu DPH,

Ondřej Koubek

v rámci řetězce A) jako osoba bez jakéhokoliv formálního vztahu k tomuto subjektu ve skutečnosti skrytě řídil obchodní činnosti společnosti AMIGO REALITY s.r.o., a to zejména tím, že zajišťoval vedení účetnictví subjektu a nadto současně pro formální výkon funkce jednatele resp. zplnomocněného zástupce společnosti angažoval Ludka Loubala, nar. 4.9.1969, resp. Karla Klusku, nar. 2.4.1969, kteří ovšem při výkonu této činnosti jednali dle pokynů Ondřeje Koubka a nebyli plně obeznámeni s podstatou obchodů společnosti, přičemž současně vydal či nechal vystavit za společnost AMIGO REALITY s.r.o. účetní doklady

prokazující údajné prodeje textilního zboží na odběratele společnost NOVRA s.r.o. v 26 případech fakturovaných od 16.1.2008 do 25.2.2010, aby jej tato pak mohla níže uvedeným způsobem v řetězci přefakturovat dále, přičemž obsah takto deklarovaných obchodních transakcí byl pro větší věrohodnost na základě pokynů Ondřeje Koubka promítnut také do daňových příznání předkládaných společností AMIGO REALITY s.r.o. správci daně, kdy ovšem naopak v zájmu ztíženého dohledání dalších předchozích obchodních vazeb byla účetní evidence společnosti posléze blíže nezjištěným způsobem zašantročena,

obdobně pak opět skrytým způsobem řídil či se podílel na řízení společnosti DANDA Plus s.r.o., IČ: 25594664, se sídlem Olomouc, Tovární 915/40, (dále jen DANDA Plus) která je předchozím dodavatelem části inkriminovaného textilního zboží pro společnost AMIGO REALITY s.r.o., kdy opět Ondřej Koubek pro společnost DANDA Plus zejména zajišťoval vedení účetnictví a fakturaci a také současně pro formální výkon funkce jednatele angažoval Jana Pohla, nar. 5.12.1984, který ovšem při výkonu této činnosti jednal dle pokynů Ondřeje Koubka a nebyl obeznámen s podstatou vykazovaných obchodů společnosti DANDA Plus, kdy činnost společností AMIGO REALITY s.r.o. a DANDA Plus s.r.o. formálně řízených k tomu zcela nezpůsobilými osobami formálních jednatelů či zplnomocněných zástupců nelze charakterizovat jako standardní obchodní činnost a jejich zapojení do fakturačního toku Ondřejem Koubkem tak mělo zjevně za cíl pouze ztížit či zcela znemožnit dohledání předchozích dodavatelů příslušného zboží a potažmo také subjektu, u kterého došlo k účelovému navýšení cen zboží obchodovaného v řetězci spojenému s neodvedením DPH,

Salem R Ahmad

jakožto jednatel společnosti NORD AMSTRDAM s.r.o., která tvoří poslední tuzemský článek řetězce B a byla vývozcem předmětného textilního zboží z České republiky podal resp. nechal podat jménem uvedené společnosti na Finanční úřad Brno I. níže uvedená daňová příznání k DPH za zdaňovací období leden 2008, únor 2008, březen 2008, duben 2008, květen 2008, červen 2008, srpen 2008, květen 2009, červen 2009, červenec 2009, srpen 2009, září 2009, říjen 2009, listopad 2009 a prosinec 2009, do kterých níže uvedeným způsobem zahrnul faktury od společnosti Finrax s.r.o. týkající se záměrně nadhodnocených fiktivních nákupů zboží, čímž nárokovala společnost NORD AMSTRDAM s.r.o. neoprávněnou výhodu na DPH ve výši 148.792.532,10 Kč, přičemž mu muselo být zřejmé, že svým jednáním úmyslně napomáhá vylákání výhody na dani z přidané hodnoty DPH,

přičemž shora popsaným způsobem byl obžalovanými realizován:

A/ řetězec končící vývozy zboží a vylákáním nadměrného odpočtu DPH společností LARNK SEE s.r.o., zahrnující zejména:

společnost LARNK SEE s.r.o., IČ: 27715817, se sídlem Palackého třída 200/77, Brno (dále jen jako LARNK SEE)

společnost LOOMAN, s.r.o., IČ: 27749576, se sídlem Soběšická 821/151, Brno (dále jen jako LOOMAN)

společnost NOVRA, s.r.o., IČ: 27752798, se sídlem Hybešova 726/42, Brno (dále jen jako NOVRA)

společnost AMIGO REALITY, s.r.o. (nyní v likvidaci), IČ: 60746424, se sídlem Čajkovského 1535/1, Brno (dále jen jako AMIGO REALITY),

kdy za společnost LARNK SEE bylo jednatelem Basmanem Jazou, na základě předchozí spolupráce obžalovaných Michala Lomjanského, Radka Nováka, Ondřeje Koubka, Husseina Rekhema, Samana El-Talabaniho a Adama Rujbra s vědomím výše popsaného zločinného záměru a s cílem tento záměr uskutečnit úmyslně podáno na Finanční úřad Brno II:

1. dne 26.2.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období leden 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2008/001 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 36.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0001 za cenu 35.880.000,-Kč od společnosti NOVRA),
2. dne 23.3.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období únor 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2008/003, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 60.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0004 za cenu 59.800.000,-Kč od společnosti NOVRA),
3. dne 28.4.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období březen 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2008/006, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 60.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0008 za cenu 59.800.000,-Kč od společnosti NOVRA),
4. dne 27.5.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období duben 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2008/007, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 56.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0009 za cenu 55.920.000,-Kč od společnosti NOVRA),
5. dne 26.6.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období květen 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2008/008, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 56.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0011 za cenu 55.920.000,-Kč od společnosti NOVRA),
6. dne 21.7.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období červen 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2008/009, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 56.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0014 za cenu 55.920.000,-Kč od společnosti NOVRA),
7. dne 26.8.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období červenec 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2008/010, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 70.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0015 za cenu 69.900.000,-Kč od společnosti NOVRA),
8. dne 26.9.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období srpen 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2008/011, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 68.500.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0017 za cenu 68.370.000,-Kč od společnosti NOVRA),
9. dne 27.10.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období září 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2008/013, týkající se záměrně

- nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 42.750.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0019 za cenu 42.660.000,-Kč od společnosti NOVRA),
10. dne 25.11.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období říjen 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2008/014, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 76.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0020 za cenu 75.840.000,-Kč od společnosti NOVRA),
  11. dne 6.1.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období listopad 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2008/015, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 70.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0021 za cenu 69.900.000,-Kč od společnosti NOVRA),
  12. dne 26.1.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období prosinec 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2008/017, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 76.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0023 za cenu 75.840.000,-Kč od společnosti NOVRA),
  13. dne 26.2.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období leden 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2009/001, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 72.700.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0001 za cenu 72.573.000,-Kč od společnosti NOVRA),
  14. dne 25.3.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období únor 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2009/002, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 70.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0002 za cenu 69.900.000,-Kč od společnosti NOVRA),
  15. dne 24.4.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období březen 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2009/003, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 76.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0003 za cenu 75.840.000,-Kč od společnosti NOVRA),
  16. dne 25.5.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období duben 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2009/004, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 74.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0004 za cenu 73.840.000,-Kč od společnosti NOVRA),
  17. dne 23.6.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období květen 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2009/005, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 74.950.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0006 za cenu 74.798.000,-Kč od společnosti NOVRA),

18. dne 24.7.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období červen 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2009/006, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 70.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0008 za cenu 69.900.000,-Kč od společnosti NOVRA),
19. dne 25.8.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období červenec 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2009/007, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 70.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0009 za cenu 69.900.000,-Kč od společnosti NOVRA),
20. dne 25.9.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období srpen 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2009/008, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 70.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0011 za cenu 69.900.000,-Kč od společnosti NOVRA),
21. dne 26.10.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období září 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2009/009, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 70.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0015 za cenu 69.900.000,-Kč od společnosti NOVRA),
22. dne 24.11.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období říjen 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2009/010, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 77.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0018 za cenu 76.890.000,-Kč od společnosti NOVRA),
23. dne 18.12.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období listopad 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2009/011, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 77.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0020 za cenu 76.890.000,-Kč od společnosti NOVRA),
24. dne 22.1.2010 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období prosinec 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2009/012, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 76.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0022 za cenu 75.840.000,-Kč od společnosti NOVRA),
25. dne 24.2.2010 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období leden 2010, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2010/001, týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 77.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 10/0001 za cenu 76.890.000,-Kč od společnosti NOVRA),
26. dne 24.3.2010 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období únor 2010, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti LOOMAN pod č. F2010/002, týkající se záměrně

nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 77.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti LOOMAN účetně nakoupila na základě faktury č. 10/0002 za cenu 76.890.000,-Kč od společnosti NOVRA),

kdy ve shora uvedených případech bylo zboží následně vyvezeno do zahraničí a zde deklarován prodej v bodech A\1.-18. odběrateli ALL SADEED TRADING FZ CO, P.O. Box 97298, U.A.E. Dubaj, a v bodech A\19.-26 HUSSIN NAJI KADHIM, Al-Huriya 418, Bagdád, Irák,

přičemž obchodované zboží bylo předtím společností NOVRA s.r.o. pouze účetně pořizováno od de facto nefunkčních a nekontaktních subjektů, jako společnosti AMIGO REALITY s.r.o., DANDA Plus s.r.o. či BKŠ-leas s.r.o., které nepodávaly daňové příznání k DPH a neodváděly DPH z prodeje zboží společnosti NOVRA s.r.o., čímž došlo porušení daňové neutrality v celku transakcí realizovaných v řetězci,

a následně fyzické vývozy zboží do zahraničí neměly žádný reálný ekonomický smysl a naopak měly za účel zejména skrýt skutečnou povahu a hodnotu takto zobchodovaného zboží, jakož i finalizovat formální splnění zákonných podmínek pro uplatnění jednotlivých požadovaných nadměrných odpočtů DPH, v důsledku čehož vylákala společnost LARNK SEE s.r.o. jako poslední článek fakturačního řetězce v České republice a formální vývozce zboží neoprávněnou výhodu na DPH odpovídající součtu realizovaných nadměrných odpočtů DPH z výše uvedených obchodů resp. faktur v souhrnné výši 334.191.000,-Kč, která také byla správcem daně Finančním úřadem Brno II, sídlem Cejl 44/113, 60200 Brno, v tomto rozsahu společnosti LARNK SEE s.r.o. ke škodě České republiky vyplacena,

B/ řetězec končící vývozy zboží a vylákáním nadměrného odpočtu DPH společností NORD AMSTRDAM, s.r.o., zahrnující zejména:

společnost NORD AMSTRDAM, s.r.o., IČ: 25593951, se sídlem Benešova 22, Brno (dále jen jako NORD AMSTRDAM),

společnost Finrax s.r.o., IČ: 28061055, se sídlem Bohatcova 32, Brno (dále jen jako Finrax)

společnost NOVRA s.r.o.,

kdy za společnost NORD AMSTRDAM s.r.o. byla jednatelem Salemem R Ahmadem, na základě předchozí spolupráce obžalovaných Radka Nováka, Husseina Rekhema a Samana El-Talabaniho, s vědomím výše popsaného zločinného záměru a s cílem tento záměr uskutečnit úmyslně podána na Finanční úřad Brno I:

1. dne 27.2.2008 daňové příznání k DPH za zdaňovací období leden 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 380002 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 32.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0002 za cenu 31.900.000,-Kč od společnosti NOVRA),
2. dne 26.3.2008 daňové příznání k DPH za zdaňovací období únor 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 380003 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 40.000.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0005 za cenu 39.900.000,-Kč od společnosti NOVRA),
3. dne 28.4.2008 daňové příznání k DPH za zdaňovací období březen 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 380004 týkající se záměrně

- nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 20.035.750,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0007 za cenu 19.928.750,-Kč od společnosti NOVRA),
4. dne 27.5.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období duben 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 380005 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 49.077.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 10/0008 za cenu 48.954.000,-Kč od společnosti NOVRA),
  5. dne 25.6.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období květen 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 380006 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 21.573.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 10/0012 za cenu 21.492.000,-Kč od společnosti NOVRA),
  6. dne 22.7.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období červen 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 380007 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 44.385.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0013 za cenu 44.255.000,-Kč od společnosti NOVRA),
  7. dne 25.9.2008 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období srpen 2008, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 380009 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 18.357.430,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 08/0016 za cenu 18.238.400,-Kč od společnosti NOVRA),
  8. dne 26.6.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období květen 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 390001 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 77.760.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0005 za cenu 77.640.000,-Kč od společnosti NOVRA),
  9. dne 24.7.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období červen 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 390002 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 69.730.000,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0007 za cenu 69.600.000,-Kč od společnosti NOVRA),
  10. dne 25.8.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období červenec 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 390003 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 69.390.940,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0010 za cenu 69.261.200,-Kč od společnosti NOVRA),
  11. dne 25.9.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období srpen 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 390004 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 65.802.800,-Kč (uvedené zboží předtím společnosti Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0012 za cenu 65.703.400,-Kč od společnosti NOVRA),

12. dne 26.10.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období září 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 390005 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 68.066.640,-Kč (uvedené zboží předtím společností Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0016 za cenu 67.927.000,-Kč od společnosti NOVRA),
13. dne 24.11.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období říjen 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 390006 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 69.321.000,-Kč (uvedené zboží předtím společností Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0019 za cenu 69.195.000,-Kč od společnosti NOVRA),
14. dne 18.12.2009 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období listopad 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 390007 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 71.964.750,-Kč (uvedené zboží předtím společností Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0021 za cenu 71.832.450,-Kč od společnosti NOVRA),
15. dne 22.1.2010 daňové přiznání k DPH za zdaňovací období prosinec 2009, v němž byla do nároku na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku zahrnuta faktura od společnosti Finrax pod č. 390008 týkající se záměrně nadhodnoceného nákupu zboží v hodnotě 65.654.280,-Kč (uvedené zboží předtím společností Finrax účetně nakoupila na základě faktury č. 09/0023 za cenu 65.534.400,-Kč od společnosti NOVRA),

kdy ve shora uvedených případech bylo zboží následně vyvezeno do zahraničí a zde deklarován prodej v bodech B\1.-8. odběrateli COSTA IMPORT AND EXPORT, RAS AL-KHAIMAH, U.A.E., Dubaj, a v bodech B\9.-15. HAIDAR A. RASOUL, BASRA UM QUASER, Irák,

přičemž obchodované zboží bylo předtím společností NOVRA s.r.o. pouze účetně pořizováno od de facto nefunkčních a nekontaktních subjektů, zejm. společnosti SALEX GLASS TRADING s.r.o., CEU stavební družstvo, KEMCO s.r.o., POPSIE, s.r.o. či YOKING, společnosti s r.o., které přitom jako chybějící článek sloužily jednak ke znemožnění dohledání původu zboží a současně také k účelovému mnohonásobnému navýšení jeho ceny, když tyto společnosti nepodávaly daňové přiznání k DPH a neodváděly DPH z prodeje zboží společností NOVRA s.r.o., čímž došlo porušení daňové neutrality v celku transakcí realizovaných v řetězci,

a následné fyzické vývozy zboží do zahraničí neměly žádný reálný ekonomický smysl a naopak měly za účel zejména skrýt skutečnou povahu a hodnotu takto zobchodovaného zboží, jakož i finalizovat formální splnění zákonných podmínek pro uplatnění jednotlivých požadovaných nadměrných odpočtů daně z přidané hodnoty, v důsledku čehož usilovala společnost NORD AMSTRDAM s.r.o. jako poslední článek fakturačního řetězce a formální vývozce zboží o neoprávněnou výhodu na DPH odpovídající součtu realizovaných nadměrných odpočtů DPH z výše uvedených obchodů resp. faktur v souhrnné výši 148.792.532,10 Kč, která byla správcem daně Finančním úřadem Brno I, se sídlem Příkop 25, 604 23 Brno, ke škodě České republiky společností NORD AMSTRDAM s.r.o. ve výši 136.318.218,90 Kč vyplacena;

jednání uvedeného v řetězci A) se Basman Jaza, Michal Lomjanský, Adam Rujbr a Ondřej Koubek dopouštěli v úmyslu vylákat prostřednictvím přiznání k DPH, uplatňovaných následně ze strany společnosti LARNK SEE s.r.o. výhodu na dani z přidané hodnoty ve velkém rozsahu ke škodě České republiky, zastoupené Finančním úřadem Brno II., kdy

takto nárokové přeplatky byly posléze správcem daně uvedené společnosti skutečně vyplaceny, čímž způsobili České republice, zastoupenému Finančním úřadem pro Brno II., škodu ve výši 334.191.000,-Kč,

jednání uvedeného v řetězci B) se obžalovaný Salem R Ahmad dopouštěl v úmyslu vylákat prostřednictvím příznání k DPH, uplatňovaných následně ze strany společnosti NORD AMSTRDAM s.r.o. výhodu na dani z přidané hodnoty ve velkém rozsahu ke škodě České republiky, zastoupené Finančním úřadem Brno I., kdy takto nárokové přeplatky v celkové výši 148.792.532,10 Kč byly posléze správcem daně uvedené společnosti skutečně ve výši 136.318.218,90 Kč vyplaceny, čímž způsobil České republice, zastoupené Finančním úřadem pro Brno I., škodu v uvedené výši 136.318.218,90 Kč, dále jeho jednání bezprostředně směřovalo k vylákání další výhody na dani z přidané hodnoty v souhrnné výši 12.474.313,20 Kč,

jednání uvedeného v řetězcích A) a B) se obžalovaní Hussein Rekhem, Saman El-Talabani, a Radek Novák, dopouštěli v úmyslu, aby jednáním společností byla u správce daně vylákána neoprávněná výhoda na DPH v souhrnné výši 470.509.218,90 Kč, a dále jejich jednání bezprostředně směřovalo k vylákání další neoprávněné výhody na DPH v souhrnné výši 12.474.313,20 Kč.

Za to byli odsouzeni obžalovaní:

Hussein Rekhem podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 13 let. Podle § 56 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku byl obžalovaný zařazen pro výkon trestu do věznice se zvýšenou ostrahou. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a prokuristy v obchodních společnostech a družstvech, včetně zákazu jejich zastupování na základě plné moci, mandátní smlouvy, smlouvy komisionářské, smlouvy o obchodním zastoupení nebo jiné smlouvy umožňující jednat jménem nebo na účet obchodní korporace či družstva na dobu 10 let.

Salem R Ahmad podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 11 let. Podle § 56 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku byl obžalovaný zařazen pro výkon trestu do věznice se zvýšenou ostrahou. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému ukládá trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a prokuristy v obchodních společnostech a družstvech, včetně zákazu jejich zastupování na základě plné moci, mandátní smlouvy, smlouvy komisionářské, smlouvy o obchodním zastoupení nebo jiné smlouvy umožňující jednat jménem nebo na účet obchodní korporace či družstva na dobu 10 let.

Adam Rujbr podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 10 let. Podle § 56 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku byl obžalovaný zařazen pro výkon trestu do věznice se zvýšenou ostrahou. Podle § 67 odst. 1, § 68 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen peněžitý trest ve výši 500 denních sazeb, kdy jedna denní sazba činí 5.000 Kč, tedy peněžitý trest v celkové výši 2.500.000 Kč. Podle § 69 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání 1,5 roku. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a prokuristy v obchodních společnostech a družstvech, včetně zákazu jejich zastupování na základě plné moci, mandátní smlouvy, smlouvy komisionářské, smlouvy o obchodním zastoupení nebo jiné smlouvy umožňující jednat jménem nebo na účet obchodní korporace či družstva na dobu 10 let.

Basman Jaza jakož i za sbíhajících se přečin zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným trestním příkazem Okresního soudu Brno-venkov ze

dne 24.1.2017, č. j. 3 T 4/2017-210; účastenství ve formě organizátorství podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku ke zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 2. 5. 2017, č. j. 7 T 187/2016-552, který nabyl právní moci téhož dne; a přečiny nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 tr. zákoníku, krivého obvinění podle § 345 odst. 2, odst. 3 písm. c), d) tr. zákoníku a podle § 345 odst. 2, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku, jimiž byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 6. 3. 2019, č. j. 89 T 100/2018-1147, podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 9,5 let. Podle § 56 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku byl obžalovaný zařazen pro výkon trestu do věznice se zvýšenou ostrahou. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a prokuristy v obchodních společnostech a družstvech, včetně zákazu jejich zastupování na základě plné moci, mandátní smlouvy, smlouvy komisionářské, smlouvy o obchodním zastoupení nebo jiné smlouvy umožňující jednat jménem nebo na účet obchodní korporace či družstva na dobu 10 let. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byly zrušeny výroky o trestech, které byly obžalovanému pravomocně uloženy trestním příkazem Okresního soudu Brno-venkov ze dne 24.1.2017, č. j. 3 T 4/2017-210, rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 2.5.2017, č. j. 7 T 187/2016-552 a rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 6.3.2019, č. j. 89 T 100/2018-1147, jakož i všechna další rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyly podkladu.

Saman El-Talabani, jakož i za sbíhající se přečiny nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 tr. zákoníku, krivého obvinění podle § 345 odst. 2, odst. 3 písm. c), d) tr. zákoníku a podle § 345 odst. 2, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku, jimiž byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 6. 3. 2019, č. j. 89 T 100/2018-1147, podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku, za užití § 58 odst. 4 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 4 let. Podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku byl obžalovaný zařazen pro výkon trestu do věznice s ostrahou. Podle § 67 odst. 1, § 68 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen peněžitý trest ve výši 500 denních sazeb, kdy jedna denní sazba činí 2.000 Kč, tedy peněžitý trest v celkové výši 1.000.000 Kč. Podle § 69 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání 1 (jednoho) roku. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a prokuristy v obchodních společnostech a družstvech, včetně zákazu jejich zastupování na základě plné moci, mandátní smlouvy, smlouvy komisionářské, smlouvy o obchodním zastoupení nebo jiné smlouvy umožňující jednat jménem nebo na účet obchodní korporace či družstva na dobu 10 let. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byl zrušen výrok o trestu, který byl obžalovanému pravomocně uložen rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 6. 3. 2019, č. j. 89 T 100/2018-1147, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyly podkladu.

Michal Lomjanský, jakož i za sbíhající se zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 8.2.2016, č. j. 1 T 13/2014-5214, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 5. 2017, č. j. 1 To 67/2016-5733, podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku, za užití § 58 odst. 4 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 7 let. Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku byl obžalovaný zařazen pro výkon trestu do věznice s ostrahou. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a prokuristy

v obchodních společnostech a družstvech, včetně zákazu jejich zastupování na základě plné moci, mandátní smlouvy, smlouvy komisionářské, smlouvy o obchodním zastoupení nebo jiné smlouvy umožňující jednat jménem nebo na účet obchodní korporace či družstva na dobu 10 let a dále trest zákazu činnosti spočívající v zákazu podnikání s předmětem podnikání výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona na dobu 5 let. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byly zrušen výroky o trestech, které byly obžalovanému pravomocně uloženy rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 8. 2. 2016, č. j. 1 T 13/2014-5214, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 5. 2017, č. j. 1 To 67/2016-5733, jakož i všechna další rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyly podkladu.

Radek Novák, jakož i za sbíhající se zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 8. 2. 2016, č. j. 1 T 13/2014-5214, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 5. 2017, č. j. 1 To 67/2016-5733, podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku, za užití § 58 odst. 4 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 7 let. Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku byl obžalovaný zařazen pro výkon trestu do věznice s ostrahou. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a prokuristy v obchodních společnostech a družstvech, včetně zákazu jejich zastupování na základě plné moci, mandátní smlouvy, smlouvy komisionářské, smlouvy o obchodním zastoupení nebo jiné smlouvy umožňující jednat jménem nebo na účet obchodní korporace či družstva na dobu 10 let a dále trest zákazu činnosti spočívající v zákazu podnikání s předmětem podnikání velkoobchod a zprostředkování obchodu a služeb na dobu 5 let. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byl zrušen výrok o trestu, který byl obžalovanému pravomocně uložen rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 8. 2. 2016, č. j. 1 T 13/2014-5214, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 5. 2017, č. j. 1 To 67/2016-5733, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyly podkladu.

Ondřej Koubek jakož i za sbíhající se přečin poškození cizích práv podle § 181 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 8.11.2012, č. j. 1 T 67/2012-435 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 24.1.2013, č. j. 7 To 507/2012-494; přečin ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu ve Vyškově ze dne 21.1.2011, č. j. 1 T 162/2010-116; trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1, odst. 3 zákona č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen trestního zákona) ve formě účastenství podle § 10 odst. 1 písm. a) trestního zákona, kterým byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 5.4.2011, č. j. 2 T 9/2011, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 1.9. 2011, č. j. 9 To 318/2011; trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákona, kterým byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 17. 10. 2011, č. j. 5 T 117/2011-604, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 23. 2.2012, č. j. 9 To 621/2011-635; zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 19.3.2012, č. j. 12 T 141/2011-1344, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 22.8.2012, č. j. 3 To 243/2012-1425; trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1, odst. 4 písm. b) trestního zákona ve formě účastenství podle § 10 odst. 1 písm. a) trestního zákona, přečin úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 4 tr. zákoníku ve formě účastenství podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1

tr. zákoníku a přečin padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea první tr. zákoníku, kterými byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 25.6.2012, č. j. 89 T 171/2011-1040, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 4.9.2012, č. j. 8 To 353/2012-1106, podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku, za užití § 58 odst. 1 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 7 let. Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku byl obžalovaný zařazen pro výkon trestu do věznice s ostrahou. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a prokuristy v obchodních společnostech a družstvech, včetně zákazu jejich zastupování na základě plné moci, mandátní smlouvy, smlouvy komisionářské, smlouvy o obchodním zastoupení nebo jiné smlouvy umožňující jednat jménem nebo na účet obchodní korporace či družstva na dobu 10 let. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byly zrušeny výroky o trestech, které byly obžalovanému pravomocně uloženy rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 8.11.2012, č. j. 1 T 67/2012-435 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 24.1.2013, č. j. 7 To 507/2012-494, rozsudkem Okresního soudu ve Vyškově ze dne 21.1.2011, č. j. 1 T 162/2010-116, rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 5.4.2011, č. j. 2 T 9/2011, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 1.9.2011, č. j. 9 To 318/2011, rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 17.10.2011, č. j. 5 T 117/2011-604, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 23.2.2012, č. j. 9 To 621/2011-635, rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 19.3.2012, č. j. 12 T 141/2011-1344, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 22.8.2012, č. j. 3 To 243/2012-1425, rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 25.6.2012, č. j. 89 T 171/2011-1040, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 4.9.2012, č. j. 8 To 353/2012-1106, jakož i všechna další rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyly podkladu.

Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byli obžalovaní povinni společně a nerozdílně nahradit České republice, zastoupené Finančním úřadem pro Jihomoravský kraj, se sídlem náměstí Svobody 4, Brno 602 00, IČ: 72080043 majetkovou škodu, a to konkrétně:

- a) obžalovaní Hussein Rekhem, Adam Rujbr, Basman Jaza, Saman El-Talabani, Radek Novák, Michal Lomjanský a Ondřej Koubek ve výši 334 191 000 Kč,
  - b) obžalovaní Hussein Rekhem, Salem R Ahmad, Saman El-Talabani, Radek Novák ve výši 136 318 218,90 Kč.
2. Ve vztahu k obžalovaným Husseinu Rekhemovi, Adamu Rujbrovi, Samanu El-Talabanimu, Basmanu Jazovi, Michalu Lomjanskému, Radku Novákovi a Salemu R Ahmadovi tento rozsudek nenabyl právní moci, neboť byl napaden odvoláními uvedených obžalovaných a odvoláním státního zástupce.
  3. Odvolání obžalovaného Husseina Rekhema bylo zpracováno jeho obhájcem JUDr. Michaelem Bartončíkem, Ph. D. Obžalovaný v opravném prostředku uvedl, že odvolání směřuje do výroků o vině, trestu a náhradě škody. Nalézacímu soudu obžalovaný vytknul především to, že zjištěný skutkový stav nemá podklad v provedeném dokazování, přičemž je nepřipustné, aby rozsudek zásadní skutečnosti o jeho vině jen předpokládal. Soud prvního stupně nepostupoval v souladu se zásadou presumpce nevinu a principem in dubio pro reo, kdy závěr o vině obžalovaného učinil pouze na základě poznatků získaných z výpovědi spolupracujícího obviněného El-Talabaniho, kterou bez jakéhokoliv odůvodnění upřednostnil oproti ostatním provedeným důkazům a označil ji za stěžejní usvědčující důkaz vůči osobě odvolatele. Výpověď obžalovaného El-Talabaniho je však v rozporu s ostatními provedenými důkazy, zejména s výpověďmi svědků a dalších spoluobžalovaných, kteří shodně a jednoznačně označovali právě El-Talabaniho za organizátora trestné činnosti a popírali jakoukoliv účast odvolatele na údajné trestné činnosti. Pokud nalézací soud jako podpurný

důkaz o účasti odvolatele na předmětných obchodních aktivitách označil výpověď obžalovaného Jazy, tak je třeba poukázat na to, že tato výpověď je v rozporu s výpovědí obžalovaného El-Talabaniho a výpovědi obou zmíněných obžalovaných, v částech týkajících se osoby odvolatele, jsou v přímém rozporu s ostatními provedenými důkazy.

4. Podle odvolatele je v současnosti obžalovaný El-Talabani jakýmsi „univerzálním svědkem“ Vrchního státního zastupitelství v Olomouci, a to zejména v tzv. kauze „Stoka“. V nyní projednávané věci se obžalovaný El-Talabani rozhodl vypovídat zjevně ve snaze získat status spolupracujícího obviněného a dosáhnout tak ve výsledku nižšího souhrnného trestu. Obžalovaný El-Talabani v této trestní věci vypovídal tak, aby vyhověl obžalobě a současně svoji roli co nejvíce marginalizoval. Dozorující státní zástupce tak ve spolupráci s obžalovaným El-Talabaním vytvořil uzavřený okruh vzájemně se potvrzujících lží. V případě odvolatele však žádné další důkazy, ať již v podobě výpovědi svědků či v podobě listin obsažených v trestním spise, na základě kterých by bylo možno osvědčit pravdivost výpovědi obžalovaných El-Talabaniho a Jazy, neexistují. Výpověď obžalovaného El-Talabaniho, týkající se odvolatele, nelze hodnotit jinak, než jako účelovou s tím, že tato kromě nedůvěryhodné výpovědi spoluobžalovaného Jazy, není podepřena žádným jiným důkazem. V této souvislosti odvolatel uvedl, že obžalovaný Jaza svoji výpověď ve vztahu k jeho osobě v průběhu trestního řízení několikrát podstatně změnil. Nejprve ve výpovědi dne 26.9.2017 výslovně vyloučil jakýkoliv podíl odvolatele na projednávané trestné činnosti, kdy následně dne 14.5.2018 svoji výpověď změnil a k osobě odvolatele vypovídal tak, aby sladil svoji verzi s tím, co již uvedl obžalovaný El-Talabani, tedy dosazoval osobu odvolatele do trestné činnosti, nejčastěji tak, že jej umisťoval na pozici vedle obžalovaného El-Talabaniho. Z obsahu protokolu o výslechu obžalovaného Jazy je zřejmé, že takto jednal ve snaze získat rovněž status spolupracujícího obviněného. Následně však ve výpovědi ze dne 11. 7. 2018 obžalovaný Jaza již opět vylučoval jakoukoliv účast odvolatele na šetřené trestné činnosti, kdy uvedl, že byl obžalovaným El-Talabaním instruován, aby celou vinu svedl na obžalované Rekhema a Rujbra. V této souvislosti bylo poukázáno na změny výpovědi obžalovaného Jazy u hlavního líčení, kde podle odvolatele k dotazům obhájce obžalovaný Jaza potvrdil pravdivost své výpovědi z 11. 7. 2017. Obžalovaný Jaza rovněž k dotazu obhájce u hlavního líčení uvedl, že ve skutečnosti jej do Dubaje poslal obžalovaný El-Talabani z čehož je tedy zřejmé, že odvolatel s obžalovaným Jazou do zahraničí nikdy necestoval, což nalézací soud zcela pominul. Vnitřní rozpory a změny výpovědi obžalovaného Jazy poukazují na zjevnou účelovost a nevěrohodnost jeho výpovědi, která byla vedena snahou vypovídat v souladu s verzí obžaloby za účelem dosažení co nejpríznivějšího trestu, případně postavení spolupracujícího obviněného.
5. Podle názoru obžalovaného je zcela neakceptovatelné, pokud krajský soud svůj závěr o dlouhodobé spolupráci odvolatele s ostatními obžalovanými odůvodnil poukazem na dřívější trestní řízení, které bylo proti odvolateli společně s obžalovaným El-Talabaním vedeno, jakož i poukazem na příbuzenský poměr odvolatele s obžalovaným R Ahmadem, či dokonce odkazem na příslušnost odvolatele k arabské komunitě. Žádný z těchto poznatků nemůže vést k závěru o odvolatelově vině ve smyslu toho, že mezi ním a dalšími spoluobžalovanými docházelo k dlouhodobé spolupráci v rámci projednávané trestné činnosti. Fakt, že odvolatel již byl v minulosti pro obdobnou trestnou činnost pravomocně zproštěn obžaloby, by měl mít spíše příznivý efekt z hlediska hodnocení jeho možné účasti na nyní projednávané trestné činnosti. V tomto řízení je mu však předchozí zproštění obžaloby přičítáno k tíži a užito jako důkaz o jeho vině. Kádrování obžalovaného poukazem na jeho příbuzenský poměr k obžalovanému R Ahmadovi svědčí o tom, že nalézací soud při absenci jakýchkoliv důkazů o odvolatelově účasti na domnělé trestné činnosti, se musel uchýlit k vytvoření účelových a ničím nepodložených závěrů o jeho vině, pouze na základě příbuzenského vztahu k obžalovanému R Ahmadovi. Skutkový závěr nalézacího soudu o tom, že právě obžalovaný měl zajišťovat odběratele v cílových zemích je zjevně postaven na jeho

etnické příslušnosti a původu. Takovýto postup nalézacího soudu je protiústavní, neboť příslušnost ke kterékoliv národnostní či etnické menšině nesmí být nikomu na újmu. V této souvislosti odvolatel uvedl, že má naději, že odvolací soud vyvodí z hrubě diskriminačního postupu nalézacího soudu, který je v příkrém rozporu se základními právy a svobodami garantovanými každému Ústavou České republiky, patřičné důsledky.

6. V odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně podle obžalovaného zcela absentuje odůvodnění naplnění subjektivní stránky trestného činu ve formě úmyslu, kdy soud se omezil pouze na konstatování toho, že nemá pochybnosti o tom, že všichni obžalovaní věděli, že svým jednáním mohou způsobit porušení zákonem chráněného zájmu a tento zájem porušit chtěli. Nalézacím soudem tvrzený záměr pachatelů výrazně nadhodnotit zboží, jež bylo předmětem obchodních transakcí, nebyl prokázán, neboť znalecký posudek, na který soud v této souvislosti odkazuje, není s ohledem na neprofesionální způsob jeho zpracování, jakož i na jeho zadání, způsobilý k tomu, aby sloužil jako podklad pro výrok o odvolatelově vině.
7. Odvolatel dále namítl, že bylo porušeno jeho právo vyjádřit se k tomu, co je mu v podané obžalobě kladeno za vinu. Hlavního líčení se nemohl osobně zúčastnit z důvodu zákazu vycestování do České republiky souvisejícího s pandemií COVID-19. V účasti na hlavním líčení mu tedy bránily objektivní důvody, které nemohl nijak ovlivnit. Prostřednictvím svého obhájce proto opakovaně žádal krajský soud, aby mu bylo umožněno vyjádřit se k obžalobě a ke všem provedeným důkazům alespoň na dálku, např. prostřednictvím videokonference. Soud však návrhu obhájce na doplnění dokazování výsledkem odvolatele nevyhověl s odůvodněním, že jsou splněny podmínky konání řízení proti uprchlému, aniž by zkoumal, zda tomu tak skutečně je a zda odvolatelově účasti u hlavního líčení nebrání nějaká objektivní překážka. Nalézací soud se nepokusil provést výslech obžalovaného, například dožádáním justičních orgánů v zemi jeho pobytu cestou mezinárodní právní pomoci, přičemž v odůvodnění napadeného rozsudku v podstatě přiznává, že se o takový postup ani nepokusil a bez jakýchkoliv objektivních důvodů takovýto postup vyhodnotil jako zbytečný. Podle názoru odvolatele to nelze interpretovat jinak, než že se nalézacímu soudu nechtělo s mezinárodní právní pomocí obtěžovat, protože by to bylo složité a možná časově náročné. Eventuální zdržení průběhu hlavního líčení v řádu jednotek měsíců, které by realizace odvolatelského výslechu cestou mezinárodní právní pomoci způsobila, však nemůže jakkoliv negativně atakovat zásadu rychlosti trestního řízení, zejména v kontextu doby, která uplynula od spáchání údajné trestné činnosti a rovněž vzhledem k dosavadní délce trestního řízení. Navíc požadavek na co nejrychlejší projednání trestních věcí, nesmí být uplatňován na úkor řádného objasnění věci. Řízení proti uprchlému pak nemůže být odůvodněno pouze pobytem obžalovaného v cizině, ale vždy musí být zjištěn motiv, to jest snaha obviněného uprchnout nebo se skrývat a takto se vyhnout trestnímu stíhání. Důvodem odvolatelského pobytu v cizině je však prostý fakt, že se pouze vrátil do míst, odkud pochází a má zde profesní a společenské uplatnění. Napadený rozsudek je tak zatížen podstatnou vadou, neboť bylo porušeno jedno ze základních odvolatelských práv, a to právo vyjádřit se k tomu, co je mu kladeno za vinu.
8. Co se týče uloženého trestu odnětí svobody v délce 13 let, tedy téměř na samé horní hranici trestní sazby, tak tento je třeba považovat za nepřiměřený, kdy navíc ani žádným způsobem nereflektuje dobu spáchání údajné trestné činnosti, k níž mělo dojít cca 12 let před vyhlášením odsuzujícího rozsudku. Konečně co se týče výroku o náhradě škody, tak ani ten nemůže, vzhledem k shora prezentovaným výtkám proti výroku o vině, obstát.
9. V rámci doplnění odůvodnění odvolání obhájce obžalovaného Rekhema jako důkaz předložil listinu označenou jako „Protokol o výslechu obžalovaného“ s tím, že se jedná o protokol o výslechu obžalovaného provedený obhájcem dne 22.3.2021 v Dubaji, ve Spojených arabských emirátech. Z obsahu předloženého protokolu vyplývá, že obžalovaný zde měl

na otázky obhájce uvést, že se necítí být vinen tím, co je mu kladeno v obžalobě za vinu. Asi od roku 2007 setrvale pobývá mimo území České republiky a v současnosti se zdržuje v Iráku. V Iráku má své podnikání a zároveň je činný v politice. Jeho dlouhodobá přítomnost v Iráku je proto nezbytná a v projednávané věci by byl ochoten vypovídat prostřednictvím videokonference. Obžalovaný se měl dále vyjádřit ke svému vztahu k osobám dalších obžalovaných a společností, které v dané věci figurovaly v tom směru, že tyto povětšinou neznal, v podstatě s výjimkou svého švagra R. Ahmada, jeho společnosti NORD AMSTRDAM s.r.o. (dále jen NORD AMSTRDAM) a obžalovaných El-Talabaniho, Jazy a Ovčarčina. S obžalovaným El-Talabanim se zná někdy z let 2003-2004, kdy s ním obchodoval prostřednictvím své společnosti NEDLAND Company s.r.o. V této souvislosti vznikly velké problémy, kdy poté následovalo dlouhé trestní řízení a soud v Brně jej nakonec osvobodil. Tím skončily jejich veškeré obchodní vztahy, poté se pouze náhodně potkávali v Brně, možná tak čtyřikrát do roka, ale žádné obchodní, natož jakékoliv přátelské vztahy spolu neudržovali. S obžalovaným El-Talabanim dále nechtěl obchodovat, protože on nikdy nedodržel slovo a obžalovaný nechtěl poškodit pochybnými obchody s ním svoji pověst v Iráku. Výpověď obžalovaného El-Talabaniho vůči jeho osobě je zcela lživá, kdy situace byla úplně opačná. Od roku 2007 se mu snažil vyhýbat, nechtěl s ním být vůbec spojován. Obžalovaný El-Talabani je velmi zlý člověk, který se nezastaví ani před vraždou, chlubil se mu tím, že nechal postřelit a dokonce i zabít další lidi, ale to ví jenom od něj a nemá k tomu žádný důkaz. Co se týče výpovědi spoluobžalovaného Jazy, tak s touto se seznámil a ve vztahu k jeho osobě, se jedná rovněž o nepravdivou výpověď. Závěrem uvedl, že předmětný rozsudek, který obdržel prostřednictvím obhájce e-mailem, považuje za nesprávný, neboť se opírá pouze o lživé informace, které o něm šíří obžalovaný El-Talabani. Na zmiňovaných obchodech se nepodílel a nezajišťoval ani žádné odběratele zboží v zahraničí pro uvedené obchodní společnosti.

10. Obhájce v petitu opravného prostředku navrhl, aby odvolací soud z důvodů podřaditelných pod ustanovení § 258 odst. 1 písm. a), b), c), d), e) a f) tr. ř. napadený rozsudek zrušil a rozhodl tak, že jej ve smyslu ustanovení § 226 písm. c) tr. ř. obžaloby zproští.
11. Obhájce obžalovaného Husseina Rekhema v rámci veřejného zasedání před odvolacím soudem přednesl opravný prostředek v intencích jeho písemného vyhotovení, a to včetně jeho závěrečného návrhu.
12. Odvolání obžalovaného Salema R Ahmada bylo zpracováno jeho dřívějším obhájcem JUDr. Michaelem Bartončíkem, Ph. D. Obžalovaný v odůvodnění opravného prostředku uvedl, že odvolání směřuje do výroků o vině, trestu a náhradě škody. Nalézacímu soudu vytknul především to, že zjištěný skutkový stav nemá podklad v provedeném dokazování, kdy je nepřípustné, aby rozsudek o jeho vině zásadní skutečnosti jen předpokládal či presumoval. Nalézací soud v rozsudku nijak neodůvodnil svůj závěr o dlouhodobé spolupráci obžalovaných. Odkaz krajského soudu na příbuzenský poměr odvolatele s obžalovaným Rekhmemem, stejně jako poukazování na příslušnost odvolatele k arabské komunitě je zcela nemístný a rozhodně není důkazem o zapojení odvolatele do vytýkané trestné činnosti. V odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně podle obžalovaného zcela absentuje odůvodnění naplnění subjektivní stránky trestného činu ve formě úmyslu. Závěr nalézacího soudu o tom, že cílem obchodní činnosti odvolatele nebyl zisk z podnikatelské činnosti, nemá oporu v provedeném dokazování. Z účetních dokladů, dokladů o přepravě zboží a z výpovědi svědků vyplývá, že předmětné společnosti standardně obchodovaly, zboží existovalo, přičemž podnikatelská činnost těchto obchodních subjektů podléhala kontrolám finančních úřadů a v rámci vývozu též kontrolám celních orgánů. Při těchto kontrolách nebyla konstatována žádná pochybení či nesrovnalosti. Účetnictví společnosti NORD AMSTRDAM zachycovalo obraz její obchodní činnosti a v souladu s ním a zákonnými povinnostmi byla podávána

daňová přiznání, jež byla vyhodnocována příslušnými orgány finanční správy, včetně případných nároků ve vztahu k DPH. K převzetí zboží odběrateli společnosti NORD AMSTRDAM v zahraničí vždy došlo, což odporuje závěru nalézacího soudu o neexistenci odběratelů společnosti NORD AMSTRDAM. Závěr krajského soudu o tom, že cena zboží, které bylo předmětem obchodů, byla výrazně nadhodnocena, se opírá pouze o znalecký posudek zpracovaný Ing. Ondruškem. Ze znaleckého posudku je přitom patrné, že znalec posuzoval obvyklost ceny zboží v rozhodné době v České republice. Výsledky takového znaleckého zkoumání proto nemohou být podkladem závěru, že cena, za kterou společnost NORD AMSTRDAM zboží prodávala svým odběratelům v zahraničí, byla účelově nadhodnocená. Aby takový závěr mohl být učiněn, musel by znalecký posudek stanovit cenu předmětného zboží obvyklou v místě, kam společnost NORD AMSTRDAM zboží dodávala. V této souvislosti obžalovaný poukázal na to, že cena, za kterou bylo možné zboží odběratelům prodat, vycházela ze specifik trhu cílových zemí, přičemž vyjádření zastupitelských úřadů České republiky ohledně stanovení obvyklé ceny zboží nelze v tomto směru považovat za relevantní. Z hlediska společnosti NORD AMSTRDAM probíhaly obchody zpočátku bezproblémově, avšak postupem času začali někteří odběratelé rozporovat kvalitu dodávaného zboží a uplatňovali své nároky formou reklamací. Požadavkům odběratelů obžalovaný nebyl schopen vyhovět a v návaznosti na to začalo docházet k pozastavování plateb kupní ceny společnosti NORD AMSTRDAM od jejich odběratelů v zahraničí. V důsledku toho se společnosti NORD AMSTRDAM dostala do platební neschopnosti vůči svým dodavatelům.

13. V další části opravného prostředku se obžalovaný věnoval hodnocení osoby obžalovaného El-Talabaniho, na základě jehož výpovědi byl skutkový děj koncipován v podané obžalobě. Podle odvolatele je z obsahu výpovědi dalších obžalovaných evidentní, že tito vypovídali o skutku podle informací, které se dozvěděli z vyjádření obžalovaného El-Talabaniho, případně od třetích osob. Obžalovaní tedy nevypovídali o skutku přímo, tak jak jej sami bezprostředně vnímali, nýbrž tak, jak jim byl následně ze strany obžalovaného El-Talabaniho, eventuálně prostřednictvím třetích osob, popsán. Obžalovaní přitom jako hlavního organizátora, kontrolora a osobu, která jim udílela pokyny, od počátku označovali obžalovaného El-Talabaniho, jehož současně popisovali jako manipulátora, cholerika, člověka s pravděpodobně bipolární poruchou a paranoidní osobu, z níž měli a dodnes mají strach. Obžalovaní uváděli, že obžalovaný El-Talabani ostatním vyhrožoval, fyzicky na ně útočil, byl verbálně agresivní, užíval návykové látky a odvolával se na své známosti na Policii České republiky a dalších úřadech. Je tedy zřejmé, že obžalovaný El-Talabani je velmi problematickou osobou a jsou dány důvodné pochybnosti o věrohodnosti jeho výpovědi. Obžalovaný proto navrhl vyhotovení znaleckého posudku z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie a psychologie ve vztahu k osobě obžalovaného El-Talabaniho, neboť nelze vyloučit, že spoluobžalovaní jednali či doposud jednají pod jeho vlivem. Krajský soud však tomuto návrhu na doplnění dokazování nevyhověl a vlivem obžalovaného El-Talabaniho na ostatní spoluobžalované se nezabýval, byť se jedná o významnou okolnost z hlediska meritorního rozhodnutí. Podle názoru odvolatele pak ani výpověď obžalovaného Jazy není ve vztahu k jeho osobě důvěryhodná. Výpověď obžalovaného Jazy byla zcela zjevně ovlivněna jeho snahou získat status spolupracujícího obviněného, resp. dosáhnout nižšího trestu za to, že bude vypovídat v duchu obžaloby. Uvedené koresponduje s tím, že obžalovaný Jaza opakovaně měnil svoji výpověď a u hlavního líčení se jeho verze při konfrontaci zejména s otázkami obhájců ukázala jako nekonzistentní a vnitřně rozporná. Na základě této výpovědi tedy nelze vůči odvolateli činit závěry o jeho vině.
14. Obžalovaný dále poukázal na to, že bylo porušeno jeho právo vyjádřit se k tomu, co je mu obžalobou kladeno za vinu. Trestní řízení proti obžalovanému je vedeno jako řízení proti uprchlému, což je vždy závažným zásahem do práv obžalovaného. Proto by řízení proti

uprchlému i při splnění zákonných podmínek zpravidla mělo být konáno až po vyčerpání veškerých možností pro zajištění účasti obžalovaného v trestním řízení, zejména pak u hlavního líčení. Odvolatel se hlavního líčení nemohl osobně zúčastnit z důvodu zákazu vycestování do České republiky souvisejícího s pandemií COVID-19. V účasti na hlavním líčení mu tedy bránily objektivní důvody, které nemohl nijak ovlivnit. Prostřednictvím svého obhájce proto opakovaně žádal soud, aby mu bylo umožněno vyjádřit se k obžalobě a ke všem provedeným důkazům alespoň na dálku, např. prostřednictvím videokonference. Soud však návrhu obhájce na doplnění dokazování výslechem odvolatele nevyhověl s odůvodněním, že jsou splněny podmínky provedení řízení proti uprchlému, aniž by zkoumal, zda tomu tak skutečně je a zda odvolatelově účasti u hlavního líčení nebrání nějaká objektivní překážka. Obhájci tedy nezbylo než provést výslech odvolatele osobně, jakmile bylo možné vycestovat z České republiky do Spojených arabských emirátů.

15. V této souvislosti obhájce jako přílohu odvolání předložil listinu označenou jako „Protokol o výsledku obžalovaného“ s tím, že se jedná o protokol o výsledku obžalovaného R Ahmada provedený obhájcem dne 7.9.2020 v Dubaji, ve Spojených arabských emirátech. Obžalovaný zde měl na otázky obhájce uvést, že se necítí být vinen tím, co je mu kladeno v obžalobě za vinu. Do České republiky přišel v roce 1996 a od roku 1997 zde začal podnikat. V současnosti bydlí v Bagdádu v Iráku. Do Iráku musel odjet, protože jeho dcera bylo 15 let, bylo potřeba zajistit její návštěvy střední školy a obžalovaný jí v souvislosti s iráckými tradicemi a zvyky musel poskytnout otcovskou ochranu. V České republice proto musel zanechat své dospělé děti a odjet se starat o dceru. Obžalovaný následně popsal své dřívější obchodní aktivity s obžalovanými El-Talabanim a Ovčarčinem a následně se vyjadřoval k obchodní činnosti popisované v obžalobě. Společné obchodování mu v roce 2007 navrhl obžalovaný El-Talabani. Se společností FINRAX obžalovaného Ovčarčina obchodoval nejprve se strojírenským sortimentem (nože, frézy, brusné kotouče apod.) a následně začal obchodovat s oděvy. Obžalovanému El-Talabanimu hned na počátku sdělil, že má špatné zkušenosti ohledně vývozu zboží z České republiky, že s tím měl problémy u policie a nechtěl, aby se to opakovalo. El-Talabani ho ujistil o legalnosti obchodů, načež s tím obžalovaný souhlasil. Požadoval však, aby veškeré zboží bylo kontrolováno, jak ze strany finančního úřadu tak i celní správou, k čemuž také následně docházelo. Celníci chodili na kontrolu při každém vývozu zboží, a to po celou dobu obchodování. Celníci prováděli namátkovou kontrolu zboží a vše si fotili. Stejně tak při kontrolách finančního úřadu si úředníci počítali množství zboží a odebírali jeho vzorky, posléze jim stačily pouze fotografie zboží a po čase už nechtěli ani vzorky ani fotky zboží, neboť vše probíhalo řádně. Obžalovaný zboží přebíral ve skladě v Černovicích a do zahraničí je dopravoval lodí v kontejnerech prostřednictvím společnosti Čechofracht. Zboží bylo společností FINRAX placeno vždy v hotovosti, protože Ovčarčin to tak chtěl. Vždy se jednalo o milionové částky, celkově šlo o stovky milionů korun. Ovčarčin říkal, že nemůže v hotovosti přebírat velké peníze, a proto se to muselo rozepisovat na malé částky. Obžalovanému jeho odběratelé v Dubaji nebo v Iráku platili zboží rovněž v hotovosti, prostřednictvím tzv. důvěryhodné osoby, což je způsob platby, který v islámském světě historicky funguje. DPH, které v souvislosti s vývozem zboží chodilo na účet společnosti NORD AMSTRDAM obžalovaný vybíral z účtu a jak již uvedl, na základě požadavků obžalovaného Ovčarčina tomuto pak platil v hotovosti. Veškeré dodané zboží však obžalovaný společnosti FINRAX nezaplátil, neboť jeho odběratelé začali poukazovat na špatnou kvalitu zboží a přestali mu platit. Obžalovaný pak svůj závazek vůči společnosti FINRAX uznal a Ovčarčinovi podepsal nějaké dokumenty. Když pak jejich fotokopii ukázal svému švagrovi, obžalovanému Rekhemovi, tak ten mu hrozně vynadal a řekl mu, že se jedná o směnku na velký dluh a že Ovčarčin dělá pro El-Talabaniho. Rekhem neměl El-Talabaniho rád, protože mu v minulosti udělal velké problémy. Rekhem slíbil, že se pokusí dosáhnout toho, aby směnky dostal zpět, načež mu Ovčarčin zanedlouho volal a směnky mu vrátil.

Pokud El-Talabani tvrdil, že jej Rekhem řídil ohledně obchodů popsaných v obžalobě a následně inkasoval podíl z vráceného DPH, tak toto není pravda, Rekhem o obchodech, až do záležitosti s těmi směnkami vůbec nevěděl.

16. V závěru opravného prostředku obhájce navrhl, aby odvolací soud z důvodů uvedených v ustanovení § 258 odst. 1 písm a, b), c), d), e) a f) tr. ř. napadený rozsudek zrušil a rozhodl tak, že jej ve smyslu ustanovení § 226 písm. b) tr. ř. obžaloby zproští.
17. Obhájce obžalovaného Salema R Ahmada v rámci veřejného zasedání před odvolacím soudem přednesl opravný prostředek v intencích jeho písemného vyhotovení, a to včetně jeho závěrečného návrhu.
18. Odvolání obžalovaného Adama Rujbra bylo zpracováno jednak jeho obhájcem JUDr. Radovanem Zubkem a jednak samotným obžalovaným. Obhájce v odůvodnění opravného prostředku poukázal na to, že jednání, které je obžalovanému v rozsudku kladeno za vinu, nebylo buď z velké části prokázáno, nebo bylo nalézacím soudem vnímáno nesprávně. Důvodem, proč byli další obžalovaní nějakým způsobem kumulováni kolem odvolatele, byla skutečnost, že obžalovaný El-Talabani s ním byl v přátelském vztahu. Krajský soud dospěl k závěru o vině odvolatele především na základě výpovědí spoluobžalovaných El-Talabaniho, Koubka a Jazy a na základě výpovědí svědků Kovaříkové a Mazury. Závěr nalézacího soudu o odvolatelově vině je však třeba považovat za nesprávný, neboť výpovědi výše uvedených obžalovaných jsou v přímém rozporu s výpověďmi dalších obžalovaných (zejm. Lomjanského a Nováka). Výpověď obžalovaného El-Talabaniho je ve vztahu k odvolateli účelová a nepravdivá, kdy jedinou motivací obžalovaného El-Talabaniho byla snaha o rozmělnění viny na více subjektů a snaha přenést svoji odpovědnost za organizování trestné činnosti na ostatní osoby. Obžalovaný El-Talabani začal s orgány činnými v trestním řízení spolupracovat až ve fázi, kdy již byla trestná činnost v této věci rozkryta. Obžalovaný El-Talabani si byl vědom toho, že pro získání statusu spolupracujícího obviněného v této věci by musel pro toto řízení přinést nějakou novou informaci, což se stalo v podobě označení obžalovaného jako svého spolupachatele. O nevěrohodnosti výpovědi obžalovaného El-Talabaniho svědčí skutečnost, že obžalovaní Lomjanský a Novák, kteří měli být v dané kauze podle výpovědi El-Talabaniho instruováni a řízeni právě odvolatelem, toto jednoznačně popřeli a naopak usvědčují obžalovaného El-Talabaniho z toho, že jim instrukce předával on.
19. Obhájce v odůvodnění odvolání poukázal dále na to, že obžalovaný Ovčarčín vyloučil to, že by byl přítomen nějakému jednání, kde by se obžalovaný El-Talabani společně s odvolatelem domlouvali na dělení zisku z trestné činnosti (odměna tří procent z celkové částky). Tvzení obžalovaného El-Talabaniho jsou tak podporována výhradně výpovědí obžalovaného Koubka, jehož věrohodnost je však třeba rovněž vnímat kriticky, neboť se jedná o člověka, který pro obžalovaného El-Talabaniho v minulosti pracoval jako tzv. bílý kůň. Obžalovaný Koubek v minulosti páchal trestnou činnost pro obžalovaného El-Talabaniho řadu let a lze proto předpokládat jeho maximální loajalitu vůči obžalovanému El-Talabaniho. Skutečnost, že obžalovaného Koubka ve skutečnosti řídil a instruoval obžalovaný El-Talabani, lze dovodit i z výpovědi obžalovaného Jazy, který potvrdil, že to byl právě obžalovaný El-Talabani, kdo ho seznámil s obžalovaným Koubkem. Vlastní výpověď obžalovaného Koubka je prostá jakýchkoliv detailů ve vztahu k odvolateli a je natolik obecná, že je nutné na ni nahlížet jako na účelovou výpověď podle instrukcí jeho nadřízeného a hlavního organizátora celé zločinecké skupiny, obžalovaného El-Talabaniho.
20. To, že obžalovaný Koubek je i nadále motivován vypovídat podle vůle obžalovaného El-Talabaniho podle obhajoby koresponduje s výpovědí obžalovaného Jazy, který u hlavního líčení uvedl, že před tím než šel poprvé na výslech, tak jej obžalovaný El-Talabani naváděl, aby řekl, že za všechno může Rujbr, což ale nebyla pravda. Obžalovaný Jaza tak v rámci své

výpovědi potvrdil, že obžalovaný El-Talabani od samého počátku, minimálně jeho osobu, nutil svést vinu na odvolatele. Podle obhajoby je nutné vnímat rovněž skutečnost, že všichni obžalovaní, včetně samotného Koubka, hovořili o tom, že se obžalovaného El-Talabaniho báli, tento jim vyhrožoval a zastrašoval je. Obhajoba chápe a vnímá roli obžalovaného El-Talabaniho v jiných kauzách (zejména v kauze „Stoka“), avšak je třeba kriticky vyhodnotit, kdy mluví pravdu a kdy má spíše zájem se zalíbit a nabídnout v trestním řízení informace, které mu mohou pomoci, ale nemusí být pravdivé.

21. Ve vztahu k svědkyni Kovaříkové obhajoba poukázala na to, že její výpověď u hlavního líčení měla sice tendenci paušálně poukázat na činnost odvolatele, nicméně svědkyně sama přiznala, že u žádného předávání financí či faktur nebyla a ani vlastní obsah faktur jí nebyl znám. Vypovídající hodnota tohoto svědectví je tak ve vztahu k obžalovanému nulová, kdy navíc svědkyně měla motivaci škodit svému dřívějšímu druhovi, obžalovanému Jazovi. Co se týče svědka Mazury, tak ten se u hlavního líčení omezil pouze na konstatování, že obžalovaný se na obchodech podílel, aniž by však dokázal vysvětlit, co konkrétně měl dělat. Svědek nedokázal uvést ani jedinou konkrétní informaci ohledně toho, co konkrétně mělo být předmětem rozhovorů obžalovaných, kterých se měl zúčastnit. V této souvislosti bylo poukázáno na neutěšený zdravotní stav svědka, jím zmíněné užívání léků a opiátů a problémy s pamětí. S ohledem na výpověď obžalovaného Jazy ohledně pokynů obžalovaného El-Talabaniho k svalování viny na odvolatele, se obhajobě jeví pravděpodobným, že si svědek Mazura zapamatoval část jemu předkládané obecné verze z přípravného řízení, které se následně držel. Jinak však výpověď tohoto svědka působí velmi nevěrohodně a s ohledem na její obsah je neupotřebitelná.
22. Obžalovaný závěrem ústy svého obhájce navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek ve smyslu § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. ř. ve vztahu k jeho osobě zrušil a nově rozhodl tak, že obžalovaný Rujbr se podle § 226 písm. c) tr. ř. zprošťuje obžaloby.
23. Obžalovaný Rujbr se ve vlastním odůvodnění odvolání k napadenému rozsudku vyjádřil ve shodě s odůvodněním odvolání zpracovaným jeho obhájcem. Nad rámec toho obžalovaný připomenul, že jako první se k věci doznali a o status spolupracujících obviněných požádali obžalovaní Lomjanský a Novák. Nebýt jejich plného doznání a popisu fungování skupiny, nebyla by trestná činnost organizované zločinecké skupiny rozkryta. V důsledku výpovědi těchto obžalovaných však došlo ke změně právní kvalifikace skutku a zpřísnění trestní sazby. Obžalovaný El-Talabani sice od počátku trestního řízení svoji vinu odmítal, následně však usiloval o status spolupracujícího obviněného a musel proto nabídnout státnímu zástupci něco, co bude dostatečným důvodem pro přiznání tohoto statutu. Z toho důvodu nejprve označil za dalšího člena organizované zločinecké skupiny právě odvolatele, který ani nefiguroval v původním usnesení o zahájení trestního stíhání, stejně jako to učinil u osob obžalovaných Rekhema a R Ahmada. Obžalovanému El-Talabanimu byl statut spolupracujícího obviněného přiznán až po rozkrytí úplatkářské kauzy na brněnské radnici (kauza „Stoka“), kdy obdobně i obžalovaný Koubek, na jehož výpovědi (společně s výpovědí obžalovaného El-Talabaniho) stojí závěr o odvolatelově vině, usiloval o status spolupracujícího obviněného, který však vzhledem ke své bohaté trestní minulosti nezískal. Nicméně z výpovědi obžalovaného Koubka je evidentní, že z obžalovaného El-Talabaniho měl strach, obžalovaný El-Talabani mu byl nadřízený a v minulosti pro něj dlouhodobě páchal trestnou činnost, za kterou byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Není proto logické, aby byl obžalovaný Koubek v nyní projednávané trestní věci řízen a odměňován právě odvolatelem, když jak sám potvrdil, byl to právě obžalovaný El-Talabani, který jej v minulosti v rámci trestné činnosti řídil a úkoloval. Přitom výpověď obžalovaného El-Talabaniho ve spojení s výpovědí obžalovaného Koubka je jediným stěžejním důkazem, který vedl soud k rozhodnutí o odvolatelově vině. V dané věci tak proti sobě stojí dvě odlišné

skupiny výpovědí obžalovaných, kdy proti výpovědím obžalovaných El-Talabaniho a Koubka stojí výpovědi obžalovaných Lomjanského, Nováka, Jazy a Ovčarčina. V této souvislosti odvolatel rovněž poukázal na problematickost osoby obžalovaného El-Talabaniho, který bývá označován jako hlava brněnského podsvětí a v minulosti byl pravomocně odsouzen pro trestný čin krivého obvinění podle § 345 tr. zákoníku. Podle odvolatele tak ani při vědomí dalších skutečností uváděných krajským soudem (jednatelství odvolatele ve společnosti VITA PHARM, souvislosti s pronájmem kancelářských prostor v Brně na ulici Herčíkova 1a, či kontakty odvolatele s osobami, zapojenými do trestné činnosti), nelze dospět k závěru, že vina odvolatele byla v souladu se zásadou in dubio pro reo, nade vší pochybnost prokázána. Odvolatel proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výroku o vině a trestu zrušil a sám rozhodl tak, že jej v plném rozsahu zproští obžaloby.

24. Obhájce obžalovaného Adama Rujbra v rámci veřejného zasedání před odvolacím soudem přednesl opravný prostředek v intencích jeho písemného vyhotovení, a to včetně jeho závěrečného návrhu.
25. Odvolání obžalovaného Samana El-Talabaniho bylo zpracováno jeho obhájcem Mgr. Janem Andráškem. Obžalovaný v podaném odvolání uvedl, že toto zaměřuje do celého výroku o trestu a do výroku o náhradě škody. Uložený trest odnětí svobody je podle obžalovaného nepřiměřeně přísným, byť se jedná o trest souhrnný, ukládaný za sbíhající se trestnou činnost. Důvod nepřiměřenosti uloženého trestu odnětí svobody obžalovaný spatřuje v nedostatečném ocenění jeho postoje k této trestní věci, jakož i v paralelně probíhajícím trestním řízení v kauze „Stoka“. Odvolatel zdůraznil, že nebýt jeho doznání a spolupráce s orgány činnými v trestním řízení, nedošlo by k řádnému objasnění nyní projednávané trestné činnosti, jakož i k objasnění kauzy „Stoka“. Co se týče peněžitého trestu, tak ten obžalovanému neměl být vůbec ukládan, neboť obžalovaný je nemajetný a žije na Slovensku. V České republice pobývá pouze v případech, kdy je zde předvolán k vyšetřovacím úkonům nebo zde musí řešit jiné úřední záležitosti související s jeho trestním stíháním. Pokud nalézací soud neuložení peněžitého trestu obžalovaným Rekhemovi a R Ahmadovi odůvodnil tím, že se zdržují mimo Českou republiku, není důvod, proč by na odvolatele neměl nahlížet stejně. Je rovněž paradoxní, že nalézací soud obžalovanému současně uložil trest zákazu činnosti, kterým byla možnost obžalovaného fakticky provozovat výdělečnou činnost zásadně omezena a současně soud hovoří o budoucích předpokladech možného zaplacení peněžitého trestu ze strany obžalovaného. Je zřejmé, že není v silách obžalovaného uhradit částku 1.000.000 Kč. V této souvislosti odvolatel připomněl rovněž to, že obžalovaným Novákovi a Lomjanskému krajský soud peněžitý trest neuložil právě z důvodu jejich neschopnosti jej uhradit. Ve vztahu k uloženému trestu zákazu činnosti odvolatel poukázal rovněž na to, že nebyl statutárním orgánem či prokuristou žádné ze společností uvedených ve výroku napadeného rozsudku a za tyto společnosti nejednal ani na základě plné moci či smlouvy. Obžalovanému proto nelze ukládat trest zákazu činnosti, tak jak to učinil nalézací soud, neboť takový trest lze vyslovit jen ohledně činnosti, v souvislosti s kterou se pachatel dopustil trestného činu. Tato souvislost musí být přímá a bezprostřední (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 1 Tz 11/79). Odvolatel má za to, že mu nelze zakázat ani zastupování společností na základě plné moci, mandátní smlouvy, smlouvy komisionářské stejně jako na základě smlouvy o obchodním zastoupení. Nejedná se o činnosti, jež by byly zaměstnáním, povoláním, funkcí nebo, k nimž by bylo třeba zvláštního povolení. Soudem uložený trest zákazu činnosti je tak zcela nepřiměřený a nijak nesouvisející se spáchanou trestnou činností, kdy navíc byl obžalovanému uložen v „drakonické“ maximální délce 10 let. Ohledně výroku, kterým byl obžalovaný zavázán k povinnosti nahradit způsobenou škodu, odvolatel uvedl, že z odůvodnění napadeného rozsudku není patrné, jak nalézací soud dospěl k závěru, že obžalovaný má hradit částky uvedené ve výroku rozsudku společně s jednotlivými obžalovanými. Být je náhrada škody do budoucna pro obžalovaného snad největším trestem, který jej bude provázet až

do konce života, krajský soud odůvodnění tohoto výroku věnoval zcela nepatrnou pozornost ve srovnání s odůvodněním dalších výroků. Obžalovaný proto závěrem navrhl, aby vrchní soud napadený rozsudek v jím zmíněné části zrušil a sám rozhodl o trestu pro obžalovaného a jeho povinnosti k náhradě škody, případně aby věc vrátil krajskému soudu k novému rozhodnutí o trestu a náhradě škody.

26. Obhájce obžalovaného Samana El-Talabaniho v rámci veřejného zasedání před odvolacím soudem přednesl opravný prostředek v intencích jeho písemného vyhotovení, a to včetně jeho závěrečného návrhu.
27. Odvolání obžalovaného Michala Lomjanského bylo zpracováno jeho obhájcem Mgr. Tomášem Pelíškem. Obžalovaný ve svém opravném prostředku uvedl, že odvolání zaměřuje do všech výroků o trestu. V této souvislosti poukázal na to, že byl prvním, kdo našel odvahu vzepřít se do té doby v brněnském prostředí velmi obávanému obžalovanému El-Talabanimu, jenž byl znám svými kontakty na policii. I přes tyto skutečnosti odvolatel našel dostatek odvahy, aby ho svojí výpovědí usvědčil a stal se tak prvním, kdo otevřel možnost trestního stíhání i dalších společensky nebezpečných kauz týkajících se úplatků ve veřejném sektoru a v prostředí brněnské radnice (kauza „Stoka“). Bez spolupráce s obžalovaným by nebylo dosaženo postihu hlavních pachatelů v této trestní věci, tedy organizátorů a beneficentů významné části vylákaných finančních prostředků. Uvedené skutečnosti krajský soud nedostatečně zhodnotil. Motivací obžalovaného ke spolupráci s orgány činnými v trestním řízení byla právě vidina možného uložení méně citelného trestu, nicméně tato představa obžalovaného nebyla fakticky vůbec naplněna. Obžalovanému byl v napadeném rozsudku uložen trest ve srovnatelné výši s tím, jaký mu hrozil v době přistoupení na pozici spolupracujícího obviněného. Z tohoto hlediska se zdá přístup obžalovaného pro něj samotného nevýhodný, kdy nebyla zohledněna skutečnost, že v momentu, kdy se obžalovaný rozhodl spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení, byl ohrožen trestem odnětí svobody ve výměře od 5 do 10 let, kdy však následně, v důsledku jeho vlastní výpovědi, došlo ke změně právní kvalifikace skutku a k zpřísnění trestní sazby. Uložený souhrnný trest odnětí svobody ve výměře sedmi let působí nepřiměřeně i v kontextu s tím, že obžalovanému El-Talabanimu, který byl označen jako koncový příjemce a beneficent významné části vylákaných finančních prostředků, byl uložen výrazně nižší trest. Odvolatel konečně poukázal na to, že v mezidobí byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, našel si zaměstnání, žije řádným způsobem života a veškerý volný čas se snaží věnovat své rodině a vynahradiť tak svým blízkým čas, který strávil ve výkonu trestu odnětí svobody. Na podporu tohoto tvrzení obžalovaný vrchnímu soudu doručil potvrzení o svém zaměstnání včetně kopie pracovní smlouvy, dále potvrzení o plnění vyživovací povinnosti a potvrzení svých rodičů a partnerky, jakož i dalších příbuzných o řádném způsobu života. Vzhledem k uvedeným skutečnostem odvolatel v petitu svého opravného prostředku navrhl, aby vrchní soud podle § 258 odst. 1 písm. e) tr. ř. zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestu odnětí svobody obžalovaného a nově rozhodl tak, že se podle § 44 tr. zákoníku upouští od uložení souhrnného trestu odnětí svobody s ohledem na trest uložený mu rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 8.2.2016, č. j. 1 T 13/2014-5214, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25.5.2017, č. j. 1 To 67/2016-5733.
28. Obhájce obžalovaného Michala Lomjanského v rámci veřejného zasedání před odvolacím soudem přednesl opravný prostředek v intencích jeho písemného vyhotovení, a to včetně jeho závěrečného návrhu.
29. Odvolání obžalovaného Radka Nováka bylo zpracováno jeho obhájcem Mgr. Zbyňkem Andršem a bylo zaměřeno proti výroku o trestu a výroku o náhradě škody. Obžalovaný v odůvodnění opravného prostředku připomenul právní úpravu obsaženou v ustanovení § 58 odst. 5 tr. zákoníku, která výslovně stanoví, že soud uloží obžalovanému za splnění podmínek

vztahujících se k naplnění statusu spolupracujícího obviněného trest pod dolní hranicí trestní sazby. V této souvislosti odvolatel připomněl rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tz 6/2018, v němž bylo konstatováno, že spolupracujícímu obviněnému je nutno trest odnětí svobody podle § 58 odst. 5 tr. zákoníku uložit pod dolní hranicí trestní sazby trestného činu, i když jej spáchal ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Ustanovení o zvýšení horní hranice trestní sazby podle § 108 odst. 1 tr. zákoníku se při ukládání trestu spolupracujícímu obviněnému vůbec neuplatní. Soud prvního stupně tedy podle zákona nebyl oprávněn uložit obžalovanému trest odnětí svobody v rámci trestní sazby uvedené v § 240 odst. 3 tr. zákoníku, ačkoliv se tak stalo. Navíc nyní projednávané trestné činnosti se obžalovaný dopustil v době předcházející období, kdy spáchal další trestnou činnost, za niž byl odsouzen Krajským soudem v Brně ve věci vedené pod sp. zn. 1 T 13/2014, ve vztahu k níž mu byl nyní ukládán souhrnný trest. Obžalovaný ve svém odvolání dále poukázal na nepřiměřenost jemu uloženého trestu odnětí svobody v porovnání s tresty, které byly uloženy obžalovanému Koubkovi a především obžalovanému El-Talabanimu. Současně s tím zdůraznil svoji pozici v rámci vytykané trestné činnosti a svůj podíl na jejím objasnění a odhalení dalších osob, které se na jejím páčání významně podílely. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem, jakož i vzhledem k době, která již uplynula od spáchání trestné činnosti, je podle odvolatele na místě, aby mu již pravomocně uložený trest odnětí svobody dále nebyl zpřísnován. Co se týče výroku o náhradě škody, tak k tomu obžalovaný uvedl, že sice došlo k vylákání uvedených finančních prostředků, je pravdou, že on sám na trestné činnosti svojí odměnou profitoval, nicméně škodu, jejíž zaplacení mu bylo v rozsudku uloženo, nezpůsobil. Závěrem tedy navrhl, aby odvolací soud rozsudek v napadeném rozsahu zrušil a rozhodl o upuštění od uložení souhrnného trestu a poškozenou ve vztahu k obžalovanému odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.

30. Obhájce obžalovaného Radka Nováka v rámci veřejného zasedání před odvolacím soudem přednesl opravný prostředek v intencích jeho písemného vyhotovení, a to včetně jeho závěrečného návrhu.
31. Odvolání obžalovaného Basmana Jazy bylo zpracováno nejprve jeho dřívější obhájkyň JUDr. Markétou Němcovou a následně jeho stávajícím obhájcem Mgr. Markem Fikrem, přičemž bylo zaměřeno do výroku o trestu. Obžalovaný v odůvodnění odvolání uvedl, že k objasnění věci přispěl minimálně stejně významně jako ostatní spoluobžalovaní, kterým byl přiznán status spolupracujících obviněných. Podle obžalovaného je nepřijatelné, aby mu byl uložen trest odnětí svobody ve výměře 9,5 let, zatímco obžalovanému El-Talabanimu, který fungoval jako hlavní organizátor trestné činnosti a v pomyslné hierarchii zločinecké skupiny stál téměř na vrcholu, byl uložen trest výrazně nižší. Navíc to byl odvolatel, kdo i podle nalézacího soudu výrazně přispěl k usvědčení dalších pachatelů, zejména obžalovaného Rekhema. Obžalovaný dále uvedl, že jeho zařazení pro výkon trestu do věznice se zvýšenou ostrahou není na místě, kdy poukázal na zcela bezproblémový a příkladný dosavadní výkon jemu již dříve uloženého trestu odnětí svobody. V rámci ukládání souhrnného trestu proto mělo být přihlédnuto i k okolnostem dosavadního výkonu trestu. V této souvislosti obžalovaný k odůvodnění opravného prostředku připojil hodnocení ředitele Věznice Rapotice a kopii usnesení Okresního soudu v Třebíči, kterým byla zamítnuta jeho žádost o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Obžalovaný uvedl, že primárně usiluje o ponechání své osoby ve věznici s ostrahou, neboť v tomto režimu plní trest svůj účel a bude jej plnit i do budoucna. Trest ve výměře 9,5 let však obžalovaný vzhledem k výše uvedenému považuje za nepřiměřeně přísný a za přiměřený by považoval trest odnětí svobody ve výměře kolem 7 let. V závěru odůvodnění podaného odvolání obžalovaný poukázal na novelu tr. zákoníku provedenou zákonem č. 333/2020 Sb., kdy došlo k poměrně zásadní změně ustanovení § 58 tr. zákoníku v souvislosti se zavedením institutu prohlášení viny podle § 206a tr. ř. Obžalovaný proto navrhl, aby jej odvolací soud v rámci veřejného zasedání znovu

vyslechl a poučil o možnosti prohlásit svoji vinu, což obžalovaný hodlá učinit. Následně necht' odvolací soud znovu přehodnotí ve vztahu k osobě odvolatele možnost aplikovat ustanovení § 58 tr. zákoníku.

32. Obhájce obžalovaného Basmana Jazy v rámci veřejného zasedání před odvolacím soudem přednesl opravný prostředek v intencích jeho písemného vyhotovení, a to včetně jeho závěrečného návrhu.
33. Státní zástupce v odůvodnění svého opravného prostředku uvedl, že odvolání podává ve prospěch obžalovaných Samana El-Talabaniho, Michala Lomjanského a Radka Nováka, a to proti výroku o trestu odnětí svobody uloženému těmto obžalovaným. Státní zástupce uvedl, že se plně ztotožnil s posouzením viny všech obžalovaných a s vyčerpávajícím odůvodněním napadeného rozsudku. Podle názoru státního zástupce jsou plně relevantní i úvahy nalézacího soudu vyslovené stran rozporovaných výroků o trestu odnětí svobody, resp. jejich výměry u tří spolupracujících obviněných. S argumenty uvedenými v odůvodnění napadeného rozsudku se lze do značné míry ztotožnit. Podstata odvolání státního zástupce se však týká odlišné míry ocenění přínosu spolupráce jednotlivých spolupracujících obviněných s orgány činnými v trestním řízení a dotýká se samotné podstaty institutu spolupracujícího obviněného a jeho účelu.
34. Ve vztahu k obžalovaným Lomjanskému a Novákovi státní zástupce připomněl, že oba přistoupili ke spolupráci s orgány činnými v trestním řízení prakticky ve stejné době, za situace, kdy jim byl uložen pětiletý trest odnětí svobody za fakticky totožné jednání, ovšem řádově méně závažné. Jejich odsuzující rozsudek nabyl právní moci za situace, kdy jim již bylo sděleno obvinění pro nyní projednávanou trestnou činnost. Bylo to v době, kdy nebyli obvinění hlavní organizátoři těchto daňových podvodů (obžalovaní Rekhem, El-Talabani, Rujbr), o jejichž zapojení do dané trestné činnosti měl policejní orgán sice operativní informace, ale prakticky žádné důkazy. Státní zástupce v odvolání zdůraznil, že to byli právě obžalovaní Lomjanský a Novák, na základě jejichž výpovědí se podařilo rozkrýt organizovanou zločineckou skupinu a usvědčit hlavní pachatele projednávané trestné činnosti. Současně s tím odvolatel zdůraznil, že právě usvědčení obžalovaného El-Talabaniho obžalovanými Lomjanským a Novákem stálo za rozkrýtím a objasněním kauzy „Stoka“. Za naprosto zásadní skutečnost je třeba podle státního zástupce v případě obžalovaných Lomjanského a Nováka považovat fakt, že v okamžiku, kdy se rozhodli spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení, byli ohroženi trestem odnětí svobody ve výměře od 5 do 10 let, neboť jejich jednání do té doby nebylo kvalifikováno jako jednání v rámci organizované zločinecké skupiny. K upozornění na změnu právní kvalifikace dosud stíhaných osob došlo totiž až na základě jejich výpovědí. Teprve svou vlastní výpovědí oba obžalovaní sami sebe, jakož i ostatní obžalované, vystavili hrozbě vyššího trestního postihu. Vzhledem k okolnostem případu, jakož i s ohledem na pozici obžalovaných Lomjanského a Nováka v rámci realizace projednávané trestné činnosti, by při původní právní kvalifikaci jednání obžalovaných těmto podle státního zástupce reálně hrozilo ukládání trestu odnětí svobody kolem sedmi let. Z právě uvedeného je zřejmé, že obžalovaní Lomjanský a Novák byli napadeným rozsudkem postiženi trestem odnětí svobody v prakticky totožné výměře, jaká jim hrozila v době, než přistoupili ke spolupráci s orgány činnými v trestním řízení. Tato spolupráce se jim tedy vůbec nevyplatila a při výměře trestu tedy nebyla dostatečně zohledněna. Jednalo se přitom o spolupráci zcela zásadní.
35. Tato skutečnost je podle státního zástupce v příkrém rozporu s účelem institutu spolupracujícího obviněného, jehož podstatou je zajištění mírnějšího trestního postihu pachatelů, který se rozhodne svou výpovědí významně přispět k objasnění trestné činnosti spáchané organizovanou skupinou pachatelů. V rámci institutu spolupracujícího obviněného je do jisté míry upuštěno od postihu určitého jednání, což je vyváжено získáním důkazů o další

významné trestné činnosti. Při rozkrývání rozsáhlých kauz, zejm. v případech závažné hospodářské kriminality, jsou spolupracujícím obviněným často ukládány mírné tresty, kdy v této souvislosti státní zástupce poukázal na stávající judikaturu Nejvyššího soudu. Státní zástupce dále rozvedl své úvahy o přínosu institutu spolupracujícího obviněného v rámci objasňování a stíhání závažné hospodářské a korupční trestné činnosti, která by jinak zůstala neobjasněná a nepotrestaná a nadále by tedy pokračovala a rozvíjela se se všemi negativními společenskými důsledky. Státní zástupce v této souvislosti připomenul limity právní úpravy institutu spolupracujícího obviněného s tím, že dohoda sjednávaná na počátku se spolupracujícím obviněným má povahu neformální, gentlemenké úmluvy, kterou se státní zástupce snaží dodržet. V daném případě byl obsahem sjednané dohody závazek státního zástupce usilovat o to, aby obžalovaným Lomjanskému a Novákovi, pokud možno nebyl již zpříšňován uložený pětiletý trest odnětí svobody za situace, že obžalovaní dostojí svým závazkům. Ve vztahu k osobám obžalovaným Lomjanského a Nováka státní zástupce uzavřel, že bez jejich spolupráce by nebylo dalších 8 osob trestně stíháno za mimořádně závažnou daňovou trestnou činnost páchanou organizovanou zločineckou skupinou a dalších (v tomto okamžiku) 40 osob za korupci prorůstající zadávání veřejných zakázek v Jihomoravském kraji v prostředí místní samosprávy. Ve světle významu přispění obžalovaných Lomjanského a Nováka k rozkrývání závažnější trestné činnosti dalších osob se zájem na zpříšňování jejich stávajícího, poměrně citelného trestu odnětí svobody, podle názoru státního zástupce značně relativizuje.

36. Ohledně obžalovaného El-Talabaniho státní zástupce poukázal na specifikum spočívající v tom, že spolupráce obžalovaného se promítá do dvou závažných trestních kauz. V nyní projednávané věci se obžalovaný doznal ke spáchání trestné činnosti a poskytl orgánům činným v trestním řízení komplexní a definitivní usvědčení spoluobžalovaného Rekhema. Zcela zásadní přínos pak poskytl v souběžně projednávané kauze „Stoka“. Ohledně této státní zástupce zdůraznil, že podezření z korupčního jednání na radnici Městské části Brno – střed bylo v době před přistoupením obžalovaného El-Talabaniho ke spolupráci s orgány činnými v trestním řízení sice již téměř rok diskrétně prověřováno, ovšem s dosud nevýraznými výsledky, které ani v nejmenším nedávaly naději možnosti trestního stíhání podezřelých osob. Za této situace obžalovaný El-Talabani uvedl skutečnosti (a tyto podpořil listinnými důkazy), na základě kterých bylo následně v březnu 2019 obviněno 13 osob z korupční trestné činnosti, v rámci které bylo manipulováno s desítkami větších a stovkami menších veřejných zakázek v rozsahu půl miliardy korun, za současného poskytnutí úplatků v celkové výši okolo 47.000.000 Kč. Později bylo obviněno dalších 27 osob, jakožto primárních poskytovatelů úplatků. Obžalovaný El-Talabani je za předpokladu udržení statusu spolupracujícího obviněného v obou projednávaných kauzách ohrožen trestem odnětí svobody ve výměře do pěti let a s ohledem na rozsah a závažnost trestné činnosti, které se dopouštěl, mu státní zástupce v návrhové části později podávané obžaloby v kauze „Stoka“ navrhl případné uložení souhrnného trestu za obě věci v této maximální výměře. Podle názoru státního zástupce je velmi nešťastné, že hned v první z obou projednávaných velkých kauz by měl být obžalovaný postižen čtyřletým trestem odnětí svobody. Obžalovanému by tak přísným postihem mohla být v jistém smyslu odebírána motivace ve druhé, z hlediska přínosu jeho spolupráce zásadní kauze, usilovat o celkový trest ještě o něco mírnější, než je ten nejvyšší, který je mu státním zástupcem navrhován. Druhým důvodem proč by bylo namísto uložení obžalovanému El-Talabaniho mírnější trest, je podle názoru státního zástupce skutečnost, že uložený trest neodpovídá poměru závažnosti či společenské škodlivosti obou kauz, kdy v tomto směru lze kauzu „Stoka“ hodnotit jako podstatně významnější. Z výše uvedených důvodů považuje státní zástupce trest uložený obžalovanému El-Talabaniho za nepřiměřeně přísný, a to nikoliv z pohledu konečného adekvátního postihu obžalovaného, ale z pohledu aktuálního, procesně

vhodného a uváženého přístupu, který by zohlednil očekávanou aktivitu spolupracujícího obviněného v obou dotčených kauzách.

37. Vzhledem k uvedenému státní zástupce v opravném prostředku navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek ve vztahu k obžalovaným Lomjanskému, Novákovi a El-Talabanimu podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. ř. zrušil ve výroku o trestu odnětí svobody a ve smyslu § 259 odst. 3 tr. ř. v případě obžalovaných Lomjanského a Nováka podle § 44 tr. zákoníku upustil od uložení souhrnného trestu odnětí svobody těmto obžalovaným s ohledem na trest uložený jim rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 8.2.2016, č.j. 1 T 13/2014-5214, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25.5.2017, č. j. 1 To 67/2016-5733 a obžalovanému El-Talabanimu sám uložil i za sbíhající se přečiny, jimiž byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 6.3.2019, č.j. 89 T 100/2018-1147, podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku, za užití § 58 odst. 4 tr. zákoníku, souhrnný trest odnětí svobody v trvání dvou roků s tím, že podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku se obžalovaný zařazuje pro výkon trestu do věznice s ostrahou.
38. V rámci veřejného zasedání před odvolacím soudem přednesl státní zástupce opravný prostředek v intencích jeho písemného vyhotovení, a to včetně jeho závěrečného návrhu. Nad rámec toho doplnil, že spolupráce obžalovaného El-Talabaniho se projevila nejen v nyní projednávané trestní věci a v kauze „Stoka“, ale rovněž v tzv. kauze „Work“, ve které je stíháno asi 20 obviněných, z čehož někteří byli v době páchaní trestné činnosti příslušníky elitních policejních útvarů. V rámci zmíněné kauzy jsou stíhány i další osoby z řad objednavatelů informací z policejních databází. Byla tak rozkryta trestná činnost policistů z elitních útvarů, jejichž úkolem bylo odhalovat závažnou trestnou činnost, která je právě nyní projednávána. Činnost dotčených policistů byla rovněž důvodem, proč nyní projednávaná trestní věc byla původně odložena, kdy docházelo např. k tomu, že po nasazení odposlechů odposlouchávané osoby od prvopočátku o odposleších věděly. Šlo o situaci, která dlouhodobě znemožňovala odhalování trestné činnosti na území Moravy. Podle názoru státního zástupce je třeba i tuto skutečnost týkající se spolupráce obžalovaného El-Talabaniho s orgány činnými v trestním řízení v souvislosti s ukládáním trestu zohlednit. Ve vztahu k obžalovanému Jazovi státní zástupce uvedl, že jeho požadavek na zařazení pro výkon trestu odnětí svobody do věznice s ostrahou, lze považovat za oprávněný.
39. Vrchní soud v Olomouci jako soud odvolací zjistil, že odvolání byla podána osobami oprávněnými podle § 246 odst. 1 písm. b) tr. ř., v zákonné lhůtě, uvedené v ustanovení § 248 odst. 1 tr. ř. a splňují veškeré náležitosti obsahu odvolání ve smyslu ustanovení § 249 odst. 1 tr. ř. Jelikož odvolací soud neshledal důvod k zamítnutí či odmítnutí odvolání podle ustanovení § 253 tr. ř., přezkoumal podle hledisek uvedených v ustanovení § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž byla podána odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytykávaných vad. K vadám, které nebyly odvoláním vytykány, odvolací soud přihlížel, jen pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž byla podána odvolání. S ohledem na vymezení opravného prostředku obžalovaných nebyla přezkumná činnost odvolacího soudu nijak omezena (§ 254 odst. 3 tr. ř.).
40. Po přezkoumání napadeného rozsudku, jakož i řízení, které mu předcházelo, odvolací soud konstatuje, že ve vztahu k obžalovaným Rekhemovi a R Ahmadovi bylo trestní řízení konáno jako řízení proti uprchlému ve smyslu § 302 tr. ř. Práva těchto dvou obžalovaných byla od počátku jejich trestního stíhání zajištěna prostřednictvím obhájce, který měl v souladu s ustanovením § 304 odst. 1 tr. ř. stejná práva jako obvinění (ohledně podmínek konání řízení proti uprchlému ve smyslu § 302 tr. ř. viz dále). Ve vztahu ke všem obžalovaným tak lze uvést, že tito měli od počátku trestního stíhání obhájce, v řízení předcházejícím napadenému

rozsudku jim byla zejména opakovaně dána možnost, aby se vyjádřili ke všem skutečnostem, které jim byly kladeny za vinu, přičemž bylo plně respektováno jejich právo používat před orgány činnými v trestním řízení jejich mateřského jazyka a bylo zachováno ustanovení upravující ukončení vyšetřování. Obžalovaným byla řádně doručena obžaloba a k hlavnímu líčení byli řádně a včas předvoláni. Nalézací soud v hlavním líčení dostatečně respektoval zásadu ústnosti a bezprostřednosti při provádění důkazů, kdy svědci, jejichž osobní výslech byl nezbytný pro náležité objasnění věci, byli osobně slyšeni a ostatní důkazy, které byly procesně opatřeny ve stadiu přípravného řízení, byly soudem prvního stupně provedeny v hlavním líčení v souladu s ustanovením hlavy páté tr. ř.

41. Obžalovaní Rekhem a R Ahmad v podaných odvoláních shodně namítali, že trestní řízení je zatíženo závažnou procesní vadou spočívající v porušení jejich práva vyjádřit se k tomu, co je jim kladeno za vinu. Obžalovaní Rekhem a R Ahmad v této souvislosti uvedli, že nebyly splněny podmínky pro konání řízení proti uprchlému a v účasti na hlavním líčení jim objektivně bránila situace související s pandemií COVID-19. Podle názoru vrchního soudu však této námitce obžalovaných nelze přisvědčit.
42. Na tomto místě je třeba v obecné rovině konstatovat, že podle § 302 tr. ř. lze řízení proti uprchlému konat proti tomu, kdo se vyhýbá trestnímu řízení pobytem v cizině (nebo tím, že se skrývá). Vůči takovému obviněnému, jehož nelze postavit před soud, umožňuje trestní řád vést řízení v jeho nepřítomnosti, a to i v případě, že nebyl vyslechnut v žádném stadiu řízení a ani mu nebylo osobně sděleno obvinění z trestného činu (tj. doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání). Nezbytným předpokladem daného postupu je spolehlivé zjištění, že obviněný pobývá v cizině v úmyslu se konkrétnímu trestnímu řízení vyhnout a že takto motivován opustil území České republiky, anebo v cizině zůstal. Pobyt v cizině sám o sobě tedy ještě není důvodem k řízení proti uprchlému. Za vyhýbání se trestnímu řízení pobytem v cizině se považuje takový způsob maření průběhu trestního řízení, kdy se obviněný na území cizího státu zdržuje v úmyslu oddálit nebo zmařit své dopadení a zajištění k úkonům trestního řízení. Podstatné je to, že obviněný v cizině i nadále pobývá v úmyslu nepodrobit se jurisdikci České republiky, kdy fakticky odmítá vstoupit na území České republiky. Současně je třeba zdůraznit, že je nepřipustné, aby soudy, potažmo orgány činné v trestním řízení, byly nuceny postupovat při realizaci úkonů trestního řízení v souladu s přáním obžalovaných. Vrchní soud rovněž připomíná, že Nejvyšší soud i Ústavní soud v minulosti splnění podmínek pro konání řízení proti uprchlému ve smyslu § 302 tr. ř. dovodily i v případě, kdy obviněný, který se v minulosti aktivně vyhýbal trestnímu řízení v České republice, byl následně v cizině omezen na osobní svobodě a nemohl se tudíž svobodně rozhodovat o svém pohybu a pobytu (srov. 4 Tdo 113/2019, I. ÚS 2037/19, III. ÚS 2038/19).
43. Výše uvedené zákonné mantinely a judikturní východiska krajský soud plně respektoval. V odůvodnění napadeného rozsudku věnoval nalézací soud otázce splnění podmínek konání řízení proti uprchlému poměrně široký prostor, když v bodech 147-150 podrobně rozvedl skutečnosti odůvodňující v daném případě vedení řízení proti obžalovaným Rekhemovi a R Ahmadovi jako řízení proti uprchlému ve smyslu § 302 tr. ř. Současně s tím se krajský soud logicky a přesvědčivým způsobem vypořádal s výhradami obhajoby proti takovému postupu a zdůvodnil, proč nebyl proveden výslech obžalovaných cestou mezinárodní právní pomoci.
44. Vrchní soud v této souvislosti především uvádí, že sama skutečnost, že se obžalovaní Rekhem a R Ahmad, jakožto cizí státní příslušníci zdržují na území svého domovského státu (kde mají např. rodinné a pracovní vazby), bez dalšího nevyklučuje jejich úmysl, vyhýbat se takovým pobytem v cizině danému trestnímu řízení (byť v projednávané věci objektivně ani nelze konstatovat, že se obžalovaní zdržují na území svého domovského státu). Rovněž je třeba ve shodě s krajským soudem konstatovat, že sama skutečnost, že obžalovaní jsou v kontaktu se

svým obhájcem a soud má určité povědomí o možném místě jejich pobytu, nebrání tomu, aby současně byly splněny podmínky pro konání řízení proti uprchlému ve smyslu § 302 tr. ř.

45. Ve vztahu k obžalovanému Rekhemovi vrchní soud připomíná, že obžalovaný v projednávané věci podal dne 16.8.2016 vysvětlení, v rámci něhož kategoricky odmítl jakýkoliv podíl na předmětných obchodních transakcích. Usnesení o zahájení trestního stíhání obžalovaného Rekhema podle § 160 odst. 1 tr. ř. bylo policejním orgánem vydáno dne 2.11.2017 a obžalovanému se je již nepodařilo doručit. Ve shodě s krajským soudem je třeba zdůraznit, že ze strany policejního orgánu bylo v této fázi přípravného řízení ve vztahu k obžalovanému Rekhemovi provedeno důkladné šetření k místu jeho pobytu, kdy bylo zjištěno, že na známých adresách v České republice, na nichž se dříve zdržoval, obžalovaný již nebydlí ani nepodniká a bylo zjištěno, že vycestoval do zahraničí. Policejní orgán mimo jiné dne 2.11.2017 kontaktoval na adrese Brno, Osamělá 17, manželku obžalovaného Veroniku Rekhem, která uvedla, že její manžel cca před 14 dny odjel do Iráku nebo Spojených arabských emirátů, odkud by se měl vrátit asi za 14 dní. Dotyčná dále sdělila, že s manželem naposledy mluvila telefonicky před dvěma dny, kdy se nacházel v Iráku na návštěvě rodičů. Policejní orgán se poté pokoušel obžalovaného kontaktovat telefonicky na všech k jeho osobě známých a evidovaných telefonních číslech, avšak vždy s negativním výsledkem. Obžalovanému byla rovněž na tato telefonní čísla zaslána SMS zpráva s předvoláním k výslechu na 30.11.2017. Dne 27.11.2017 policejní orgán kontaktoval advokát JUDr. Michael Bartončík s tím, že bude do budoucna obhajovat obžalovaného Rekhema, kterého současně omluvil z výslechu plánovaného na 30.11.2017 s tím, že náhradní termín výslechu navrhne sám obžalovaný v nejbližší době. Dne 28.11.2017 kontaktovala policejní orgán telefonicky osoba, která se představila jako obžalovaný Rekhem. Dotyčný sdělil, že momentálně je v Iráku a dne 30.11.2017 se nemůže dostavit k výslechu s tím, že se k výslechu do České republiky hodlá dostavit v náhradním termínu, jehož konkrétní datum bude moci upřesnit počátkem následujícího týdne. Obžalovaný Rekhem následně policejní orgán nekontaktoval, nový termín výslechu nenavrl, načež mu bylo policejním orgánem prostřednictvím SMS zprávy opět zasláno předvolání k výslechu, tentokrát na 14.12.2017. Dne 13.12.2017 kontaktovala policejní orgán znovu telefonicky osoba, která se opět představila jako obžalovaný Rekhem, přičemž dotyčný sdělil, že zprávu o předvolání obdržel, ale k výslechu nařízenému na 14.12.2017 se z důvodu svého pracovního vytížení nemůže dostavit a do České republiky by mohl přijet nejdříve v lednu 2018. Jmenovanému byly objasněny povinnosti obviněného ohledně jeho účasti na úkonech trestního řízení, načež se dotyčný policejního orgánu dotazoval, zda v případě dostavení se k výpovědi nebude vzat do vazby. Na to byl poučen o tom, že takovýto postup záleží vždy na konkrétních okolnostech případu, o tomto policejní orgán nemůže spekulovat a samotné rozhodnutí o uvalení vazby je věcí soudu. Dne 14.12.2017 bylo provedeno opětovně místní šetření na adrese hlášeného pobytu obžalovaného Rekhema v České republice, kde byla opět kontaktována manželka obžalovaného, která policejnímu orgánu sdělila, že její manžel se doposud nevrátil do České republiky, pracovní se zdržuje snad někde v Dubaji. Jmenovaná neměla ani přibližnou představu o tom, kdy by se obžalovaný mohl v budoucnu do České republiky vrátit. Téhož dne, to je 14.12.2017 byla policejnímu orgánu prostřednictvím JUDr. Michaela Bartončíka předložena omluva obžalovaného Rekhema z výslechu nařízeného na 14.12.2017, z důvodu pracovního vytížení v Iráku. Obžalovaný na jedné straně deklaroval svou ochotu poskytnout policejnímu orgánu součinnost v rámci trestního řízení, současně však sdělil požadavek na to, aby jeho výslech byl realizován prostřednictvím videokonference v rámci mezinárodní právní pomoci, popř. aby policejní orgán přicestoval do Iráku, kde by obžalovaného mohl vyslechnout. Policejní orgán na to dne 15.12.2017 rozhodl, že trestní řízení proti obžalovanému bude nadále vedeno jako řízení proti uprchlému podle § 302 tr. ř. (viz č.l. 583-594). Konečně je třeba uvést, že dne 9.1.2018 doručil obhájce JUDr. Michael Bartončík policejnímu orgánu oznámení o převzetí

obhajoby obžalovaného Rekhema, současně s originálem plné moci ze dne 2.1.2018 udělené mu obžalovaným k obhajobě v projednávané trestní věci specifikované označením příslušného policejního orgánu a číslem jednacím (č.l. 507).

46. Z doposud uvedeného je podle názoru vrchního soudu zřejmá správnost závěru nalézacího soudu o tom, že obžalovaný Rekhem se od počátku trestního stíhání pobýtem v cizině vyhýbá trestnímu řízení. Obžalovaný si je nepochybně dobře vědom skutečnosti, že od konce roku 2017 je proti němu vedeno trestní řízení a rovněž si je vědom toho, že se jej policejní orgán jako obviněného snažil opakovaně předvolat k výslechu. Obžalovaný v počátku nejprve deklaroval svoji ochotu dostavit se do České republiky k výslechu (opakovaně požadoval stanovení pozdějšího termínu výslechu), kdy však následně se již prostřednictvím omluvy předložené obhájcem vyjádřil v tom směru, že do České republiky kvůli pracovnímu vytížení přijet nemůže. Účelovost popsání jednání obžalovaného Rekhema je dobře zřejmá již z prvotní proklamace ochoty obžalovaného dostavit se do České republiky k výslechu (obžalovaný i v součinnosti s obhájcem opakovaně požadoval stanovení pozdějšího termínu výslechu) a poté co se mu ze strany policejního orgánu logicky nedostalo ujištění o tom, že v České republice nebude vzat do vazby, se již vyjadřoval v tom směru, že se do České republiky k výslechu dostavit nemůže. V této souvislosti je třeba rovněž připomenout prvotní sdělení manželky obžalovaného Veroniky Rekhem, která nejprve dne 2.11.2017 potvrdila, že obžalovaný se v České republice běžně zdržuje s tím, že by se měl do České republiky vrátit asi za 14 dnů, zatímco dne 14.12.2017 (tedy poté co již obžalovaný, ať už sám nebo prostřednictvím obhájce opakovaně komunikoval s policejním orgánem o termínu uskutečnění jeho výslechu), dotyčná policejnímu orgánu již nebyla schopna sdělit kdy a zda vůbec se obžalovaný do České republiky vrátí.
47. Z hlediska úmyslu obžalovaného Rekhema vyhýbat se pobýtem v cizině trestnímu řízení je třeba za zcela zásadní považovat to, že obžalovaný, za celou dobu od zahájení jeho trestního stíhání, nesdělil orgánům činným v trestním řízení, na jakém místě konkrétně se v zahraničí zdržuje. Obecná prohlášení v tom smyslu, že obžalovaný pobývá v Iráku nebo ve Spojených arabských emirátech jsou zcela nedostatečná z hlediska jakékoliv možnosti zajištění jeho účasti na úkonech trestního řízení v projednávané věci. Je třeba zdůraznit, že obhájce obžalovaného Rekhema ve všech svých podáních (včetně odvolání) uváděl v souvislosti s identifikací obžalovaného vždy pouze adresu Brno, Osamělá 17, tedy adresu jeho dřívějšího bydliště na území České republiky, kde se však prokazatelně nejméně od konce roku 2017 nezdržuje. U hlavního líčení konaného dne 12.5.2020 obhájce obžalovaného prohlásil, že jmenovaný pracuje a podniká v Dubaji (č.l. 10.226), zatímco v protokolu o výslechu obžalovaného, který obhájce předložil v rámci doplnění odůvodnění odvolání, měl obžalovaný sám uvést, že se zdržuje v Iráku, kde podniká a zároveň je zde činný v politice. Ve vztahu k obžalovanému Rekhemovi byly tedy ze strany obhajoby jako stávající místo pobytu obžalovaného střídavě uváděny Spojené arabské emiráty (Dubaj) a Irák, bez jakékoliv bližší specifikace. Současně třeba uvést, že ani ve zmíněném protokolu o výslechu obžalovaného, není uvedeno žádné konkrétní místo (adresa), kde by se měl obžalovaný aktuálně zdržovat, kdy jako místo konání výslechu je uvedeno pouze Dubaj, tedy destinace ve Spojených arabských emirátech, bez jakéhokoliv dalšího upřesnění. Samotná tvrzení o podnikatelské činnosti obžalovaného Rekhema ve Spojených arabských emirátech (Dubaji) nebo tvrzení o podnikání a angažmá v politice v Iráku, jsou naprosto obecnými proklamacemi, které nelze bez dalšího nijak objektivizovat, natož jejich prostřednictvím stanovit konkrétní místo v zahraničí, kde se obžalovaný aktuálně zdržuje.
48. Vymezení místa pobytu obžalovaného Rekhema tak, že tento se zdržuje v Iráku, popř. v Dubaji ve Spojených arabských emirátech, je z hlediska možného zajištění účasti obžalovaného na úkonech trestního řízení zcela nedostačující a působí až poněkud absurdním

dojem. Jak správně krajský soud uvedl a v bodech 148 a 149 odůvodnění napadeného rozsudku, bez poznatků o konkrétním místě pobytu obžalovaného nelze vůbec uvažovat o realizaci trestního řízení ve vztahu k jeho osobě prostřednictvím institutu mezinárodní právní pomoci. Pouze akademickou otázkou je to, v rámci které země by vlastně v případě obžalovaného mělo dojít k realizaci mezinárodní právní pomoci, kdy ze spisového materiálu vyplývá, že obžalovaný je iráckým státním občanem, avšak osobní kontakt obžalovaného s obhájcem měl probíhat výhradně v Dubaji, kde se měl také obžalovaný podle obhájce zdržovat v souvislosti se svým podnikáním. Nicméně vzhledem k absenci jakýchkoliv bližších údajů o skutečném místě pobytu obžalovaného Rekhema je nadbytečné zaobírat se více otázkou možnosti realizace výsledku obžalovaného prostřednictvím mezinárodní právní pomoci, byť je zřejmé, že krajský soud se i touto pečlivě zabýval. Z protokolu o hlavním líčení konaném dne 23.6.2020, jakož i z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že nalézací soud sám prostřednictvím příslušných odborů Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva zahraničních věcí ověřoval možnosti realizace mezinárodní právní pomoci v dané věci. Pokud v této souvislosti bylo kromě již uvedeného poukázáno také na značnou komplikovanost, časovou náročnost a především neefektivitu mezinárodní justiční spolupráce s arabskými zeměmi, je třeba těmto závěrům s ohledem na praktické zkušenosti obecných soudů, přisvědčit. Rozhodně tedy nelze souhlasit s argumentací obhajoby v tom směru, že nalézací soud rezignoval na výsledek obžalovaného prostřednictvím mezinárodní právní pomoci z toho důvodu, že se mu nechtělo s takovým postupem obtěžovat.

49. Vzhledem k počátečním okolnostem, které vedly k tomu, že trestní řízení je proti obžalovanému Rekhemovi vedeno jako řízení proti uprchlému ve smyslu § 302 tr. ř., jakož i vzhledem ke skutečnosti že obžalovaný se i nadále zdržuje v cizině a při vědomí vlastního trestního stíhání orgánům činným v trestním řízení po dobu více jak tří let nesdělil konkrétní místo svého pobytu (tj. přesnou adresu), je zcela odůvodněný závěr o tom, že se pobytem v cizině vyhýbá trestnímu řízení. Vzhledem k uvedenému považuje vrchní soud ve shodě s nalézacím soudem tvrzení obžalovaného, že se chtěl osobně účastnit hlavního líčení v projednávané věci, což mu bylo v důsledku pandemie COVID-19 znemožněno, za ryze účelové. Současně je třeba poukázat na to, že sám obžalovaný měl uvést, že jeho dlouhodobá přítomnost v Iráku je nezbytná a v dané věci by byl ochoten vypovídat prostřednictvím videokonference, tedy nikoliv fyzicky v České republice (viz obhajobou předložený protokol o výsledku obžalovaného). Obžalovaný tedy na jedné straně tvrdí, že se mu v osobní účasti u hlavního líčení v České republice bránila situace související s pandemií COVID-19, avšak současně s tím tvrdí, že nyní kvůli svému pracovnímu využití a angažmá v irácké politice nemůže vycestovat do zahraničí. Samotný fakt, že se obžalovaný měl s obhájcem setkat v Dubaji, pak poněkud koliduje s tvrzením, že jeho přítomnost v Iráku je v současnosti nezbytná. V této souvislosti lze dodat, že pokud obhájce mohl vycestovat za obžalovaným do Dubaje, tak ani obžalovanému pandemie COVID-19 nyní nebránila v tom, aby přicestoval do České republiky a osobně se zúčastnil veřejného zasedání u odvolacího soudu, pokud se současně prostřednictvím obhájce domáhal toho, aby odvolací soud k důkazu provedl zmiňovaný protokol o jeho výsledku. Námitku obžalovaného, že bylo porušeno jeho ústavně zaručené právo, když mu bylo upřeno, aby se mohl vyjádřit k tomu, co je mu kladeno za vinu, je tedy třeba kategoricky odmítnout.
50. Co se týče trestního řízení proti obžalovanému R Ahmadovi, které bylo vedeno rovněž jako řízení proti uprchlému ve smyslu § 302 tr. ř., tak se jedná o obdobnou situaci jako v případě obžalovaného Rekhema, pouze s tím zásadním rozdílem, že trestní stíhání obžalovaného R Ahmada bylo zahájeno usnesením policejního orgánu podle § 160 odst. 1 tr. ř. ze dne 16.12.2015 a obžalovaný byl následně vyslechnut v procesním postavení obviněného. Poté se však stal pro orgány činné v trestním řízení nedostupným, přičemž policejním orgánem bylo následně rovněž prováděno podrobné šetření ohledně místa jeho pobytu v České republice.

Takto bylo zjištěno, že na žádné ze známých adres v České republice se obžalovaný v květnu 2018 již nezdržoval a jeho blízcí příbuzní shodně uváděli, že se již více jak jeden rok zdržuje v Iráku, aniž by byli schopni uvést jakékoliv bližší údaje k místu jeho současného pobytu. Policejní orgán v rámci provedeného šetření kontaktoval mimo jiné syna obžalovaného Hasana Salima Rasoola Al-Musawiho, zdržujícího se v obci Moravany, ulice Novosady 648/9, který uvedl, že neví, na jakém místě v Iráku se jeho otec zdržuje a nemá na něj ani kontaktní telefon. Současně uvedl, že před odjezdem do Iráku, jeho otec pobýval právě na uvedené adrese v Moravanech (č.l. 622-624).

51. I v případě obžalovaného R Ahmada je tedy zřejmé, že ačkoliv si byl dobře vědom toho, že je proti němu vedeno trestní řízení, vycestoval z České republiky a až doposud se zdržuje na neznámém místě, čímž se stal pro orgány činné v trestním řízení fakticky nedostupným. Stejně jako v případě obžalovaného Rekhema, ani obžalovaný R Ahmad do dnešního dne orgánům činným v trestním řízení nesdělil konkrétní místo svého pobytu v cizině, kdy obhájce na všech svých podáních v souvislosti s identifikací osoby obžalovaného uvádí adresu Brno, Novoměstská 1475, což je adresa, kde byl obžalovaný v minulosti hlášen k pobytu a kde se prokazatelně, nejméně od května 2018, nezdržuje. Z obsahu protokolu o výslechu obžalovaného R Ahmada, který předložil obhájce společně s odůvodněním odvolání, vyplývá, že obžalovaný má bydlet v Bagdádu v Iráku, opět bez jakékoliv bližší specifikace místa bydliště, kdy však výslech měl být realizován obhájcem v Dubaji, ve Spojených arabských emirátech. Podle názoru vrchního soudu, tak o úmyslu obžalovaného vyhýbat se pobytem v cizině trestnímu řízení, nelze pochybovat. Argumentaci obžalovaného R Ahmada spočívající v tom, že do Iráku musel odejet kvůli péči o nezletilou dceru a v účasti u hlavního líčení v České republice mu zabránila pandemie COVID-19, je třeba ve světle uvedeného považovat za zcela účelovou, kdy platí to, co bylo v této souvislosti uvedeno již výše ve vztahu k obžalovanému Rekhemovi. Nálezací soud proto dospěl zcela správně k závěru, že i v případě obžalovaného R Ahmada byly splněny podmínky uvedené v § 302 tr. ř. pro konání řízení proti uprchlému a nebylo tak na místě vůči obžalovanému postupovat jiným způsobem.
52. Co se týče rozsahu provedeného dokazování v této trestní věci, potom podle mínění odvolacího soudu nelze nálezacímu soudu v zásadě vytknout porušení ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. Podle názoru odvolacího soudu soud prvního stupně shromáždil dostatek důkazů a v takové kvalitě, aby na jejich základě mohl být ustálen skutkový děj, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
53. V průběhu veřejného zasedání konaného před odvolacím soudem předložil státní zástupce kopie usnesení o zahájení trestního stíhání osob v kauze „Work“ a dále kopie protokolů o výslechu obžalovaného El-Talabaniho v kauze „Work“, s tím, že tyto listiny mají ilustrovat míru spolupráce obžalovaného El-Talabaniho s orgány činnými v trestním řízení ve zmiňované věci a navrhl, aby tyto listiny byly odvolacím soudem provedeny k důkazu. Obhájci obžalovaných Rekhema a R Ahmada navrhli doplnit dokazování protokoly o výslechu obžalovaných Rekhema a R Ahmada, které byly soudu předloženy již v rámci odůvodnění podaných odvolání. Obžalovaný El-Talabani navrhl doplnit dokazování opisem z rejstříku trestů a opisem z evidence přestupků ve vztahu k jeho osobě. Obhájce obžalovaného Jazy navrhl doplnit dokazování vyžádáním hodnocení obžalovaného Jazy z Věznice Rapotice a obhájce obžalovaného Lomjanského navrhl provedení důkazu listinami týkajícími se osoby obžalovaného Lomjanského, které byly soudu předloženy společně s písemným odůvodněním podaného odvolání.
54. V souvislosti s uvedenými návrhy na doplnění dokazování odvolací soud v rámci veřejného zasedání podle § 213 odst. 1 tr. ř. doplnil dokazování listinami předloženými státním zástupcem u veřejného zasedání. Pokud jde o zbývající důkazní návrhy prezentované v rámci veřejného zasedání před odvolacím soudem, tak k tomu vrchní soud konstatuje, že

dokazování v navrhovaném směru nepokládá za potřebné, neboť důkazy provedené již v řízení před nalézacím soudem ve vztahu k osobám obžalovaných El-Talabaniho, Jazy a Lomjanského jsou z hlediska správného rozhodnutí o podaných opravných prostředcích plně dostačující. Co se týče návrhu obhajoby na provedení důkazu protokoly o výslechu obžalovaných Rekhema a R Ahmada, tak k tomu odvolací soud uvádí, že obhajobou předložené protokoly nelze považovat za listiny, které by obsahovaly procesní výpovědi obžalovaných, ve smyslu příslušných ustanovení trestního řádu. Byť jsou listiny předložené obhajobou označeny jako „Protokol o výslechu obžalovaného“, tak z obsahu předmětných listin je zřejmé, že obžalovaní Rekhem a R Ahmad měli být vyslechnuti obhájcem na blíže neurčeném místě v Dubaji, ve Spojených arabských emirátech, přičemž tento úkon byl realizován zcela mimo gesci orgánů činných v trestním řízení. Aniž by vrchní soud hodlal zpochybňovat skutečnost, že se jedná o zachycení vyjádření obžalovaných Rekhema a R Ahmada (obecně je však třeba konstatovat, že v daném případě nelze objektivním způsobem ověřit autenticitu předmětných listin), nelze tyto v žádném případě považovat za procesní úkony, které by měly charakter výslechu obviněného ve smyslu § 91, resp. výslechu obžalovaného ve smyslu § 207 tr. ř., neboť v daném případě nebyly splněny zákonné podmínky a forma realizace tohoto procesního úkonu. Obhajobou předložené protokoly o výslechu obžalovaných Rekhema a R Ahmada tak nebylo možné v řízení před odvolacím soudem provést k důkazu postupem podle § 207 odst. 2 tr. ř. Přestože na zmíněné listiny nelze nahlížet jako na protokoly zachycující procesní výpovědi obžalovaných Rekhema a R Ahmada, odvolací soud se s jejich obsahem důkladně seznámil a přistupoval k nim jako k součásti odvolací argumentace obžalovaných, nikoli jako k důkazním návrhům a proto o jejich zamítnutí formálně nerozhodoval.

55. Z odůvodnění opravných prostředků obžalovaných Rekhema, R Ahmada a Rujbra je patrné, že tyto jsou prioritně zaměřeny do výroku o vině obžalovaných, kdy stěžejní odvolací námitky obžalovaných fakticky poukazují na nesprávné hodnocení provedených důkazů soudem prvního stupně.
56. V souvislosti s úvahami o hodnocení důkazů soudem prvního stupně odvolací soud připomíná, že tím, kdo je podle zákona oprávněn k autoritativnímu hodnocení provedených důkazů, je nalézací soud. Zásada volného hodnocení důkazů vyjádřená v ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř., jakožto jedna ze základních zásad českého trestního procesu, brání odvolacímu soudu v tom, aby podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. ř. napadený rozsudek zrušil jen proto, že sám na základě svého přesvědčení hodnotí tytéž důkazy s jiným, v úvahu přicházejícím výsledkem. Nutno zdůraznit, že zákonodárce novelou zákona o trestním řízení soudním (trestní řád) zákon č. 265/2001 Sb. poměrně výrazným způsobem omezil možnost odvolacího soudu zasahovat do hodnocení důkazů provedeného nalézacím soudem, když v ustanovení § 263 odst. 7 deklaroval, že odvolací soud je vázán hodnocením důkazů soudem prvního stupně s výjimkou těch důkazů, které ve veřejném zasedání sám provede. V zásadě i konstantní judikatura Ústavního soudu stojí na stanovisku, že zasahovat do hodnocení důkazů soudem prvního stupně lze pouze tehdy, pokud je takové hodnocení v extrémním rozporu s obsahem provedených důkazů. (III. ÚS 177/04).
57. Podle názoru vrchního soudu je třeba, při vědomí těchto teoretických úvah vymezujících rámec přezkumné činnosti odvolacího soudu konstatovat, že v projednávané věci soud prvního stupně v rámci hodnocení důkazů plně respektoval mantinely vymezené ustanovením § 2 odst. 6 tr. ř. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že nalézací soud provedené důkazy hodnotil na základě svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu. O správnosti tohoto závěru svědčí popisná a hodnotící pasáž obsažená především v odstavcích 57 až 65 a 76 až 135 odůvodnění napadeného rozsudku. Soud prvního stupně v odůvodnění svého rozsudku naprosto jasně,

srozumitelně, výstižně a úplně popsal, jakými úvahami byl veden při vlastním hodnocení provedených důkazů a jak se vypořádal s obhajobou obžalovaných. Nalézacímu soudu nelze vytknout, že by neprovedl všechny relevantní důkazy nebo že by některý z provedených důkazů nehodnotil. Hodnocení důkazů bylo krajským soudem provedeno v souladu se zákonem, v souladu s pravidly formální logiky a rozhodně nebylo v extrémním rozporu s obsahem provedených důkazů. Hodnocení důkazů nalézacím soudem ve vztahu k obžalovaným nevykazuje znaky jednostranného, selektivního a tendenčního přístupu. S takto provedeným hodnocením důkazů se odvolací soud plně ztotožňuje a podle § 263 odst. 7 tr. ř. je tímto hodnocením důkazů také vázán.

58. Pokud tedy nalézací soud po takto provedeném dokazování dospěl k jednoznačnému závěru o tom, že se obžalovaní Rekhem, R Ahmad a Rujbr ve spojení s dalšími obžalovanými dopustili jednání popsaného ve výroku napadeného rozsudku, nelze takový závěr hodnotit jako závěr nemající oporu v provedeném dokazování a je proto možné v podrobnostech odkázat na příslušné pasáže odůvodnění napadeného rozsudku. Tím, že vrchní soud v řadě případů odkazuje na odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, nedochází ke zkrácení procesních práv obžalovaných. Podle judikatury Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva (viz např. rozhodnutí II. ÚS 583/13, typ I. ÚS 31/12, II. ÚS 29 37/08, věc Van de Hurg proti Nizozemsku ze dne 19.4.1994, věc Higginsová a další proti Francii ze dne 19.2.1998) je přípustné, aby se odvolací soud při zamítnutí odvolání omezil i na převzetí odůvodnění rozhodnutí nižšího soudu.
59. Nad rámec uvedeného považuje vrchní soud za vhodné k odvolání obžalovaných Rekhema, R Ahmada a Rujbra uvést následující. Obžalovaní Rekhem, R Ahmad a Rujbr v podaných odvoláních shodně namítali, že výpověď obžalovaného El-Talabaniho je ve vztahu k jejich osobám nepravdivá, když obžalovaný El-Talabani ve snaze získat status spolupracujícího obviněného a zajistit si tak co nejnižší trest, zcela účelově označil především osoby obžalovaných Rekhema a Rujbra jako své spolupachatele a vymezil konkrétní role, které tito obžalovaní měli v rámci páčání trestné činnosti zastávat. Shodně bylo poukazováno na to, že obžalovaný El-Talabani začal usilovat o status spolupracujícího obviněného až v okamžiku, kdy již byla trestná činnost rozkryta zejména výpověďmi spoluobžalovaných Nováka a Lomjanského, přičemž obžalovaný El-Talabani musel za účelem přiznání statusu spolupracujícího obviněného přinést nějaké nové a zásadní skutečnosti, čemuž odpovídalo usvědčení zejména obžalovaných Rekhema a Rujbra z účasti na projednávané trestné činnosti. Současně s tím bylo zdůrazňováno, že výpověď obžalovaného El-Talabaniho je v přímém rozporu s výpověďmi dalších obžalovaných (a to zejména obžalovaných Nováka a Lomjanského). Pokud pak je výpověď obžalovaného El-Talabaniho v určitých částech ve vztahu k odvolatelům podporována výpověďmi obžalovaných Koubka a Jazy, jedná se podle odvolatelů o zcela nevěrohodné, účelové výpovědi, neboť i tito obžalovaní usilovali o získání statusu spolupracujícího obviněného, resp. o zajištění si co nejnižšího trestu, kdy navíc v případě obžalovaného Koubka se jednalo o osobu podřízenou obžalovanému El-Talabanimu a lze proto důvodně předpokládat, že obžalovaný Koubek vypovídal pod tlakem a na základě instrukcí obžalovaného El-Talabaniho.
60. Uvedené argumentaci odvolatelů nelze podle názoru vrchního soudu přisvědčit. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku věnoval náležitou pozornost hodnocení výpovědí jednotlivých obžalovaných a v této souvislosti poukázal na jistou problematičnost důkazní situace spočívající právě v určitých rozporech mezi výpověďmi některých obžalovaných. Krajský soud v bodech 39 a 123 odůvodnění rozsudku konstatoval, že v rámci hodnocení provedených důkazů k výpovědím jednotlivých obžalovaných přistupoval s určitou dávkou obezřetnosti, vědom si toho, že ačkoliv se především obžalovaní, jež byli státním zástupcem v podané obžalobě označeni jako spolupracující obvinění, ke spáchání trestné činnosti doznali,

tak současně nelze nevidět určité tendence zmírňovat v rámci svých vyjádření vlastní vinu a přesouvat její těžiště na další spoluobžalované. Nálezací soud nepominul ani to, že mezi výpověďmi jednotlivých obžalovaných se v určitých bodech vyskytují odlišnosti, které, jak správně uvedl, mohou být důsledkem právě zmíněné tendence přesouvat těžiště viny na další spoluobžalované (což nebývá v rozsáhlých skupinových trestních věcech nějak výjimečné), stejně jako mohou být důsledkem doposud skrytých vazeb a vztahů mezi jednotlivými obžalovanými, jejich vzájemných sympatií, popř. projevem určité solidarity. Z hlediska odvolacího soudu je v tomto směru zásadní, že pokud soud prvního stupně činil ve vztahu k jednotlivým obžalovaným skutková zjištění, jež se promítla do výroku o jejich vině, činil tak vždy na základě určitého komplexu důkazů a nikoliv pouze na základě jediné výpovědi některého z obžalovaných, která by navíc byla v rozporu s ostatními důkazy.

61. Ve vztahu k obžalovanému Rekhemovi nelze přisvědčit jeho odvolací argumentaci v tom smyslu, že jeho osobu ze spáchání trestné činnosti usvědčuje pouze výpověď obžalovaného El-Talabaniho, podporována zčásti výpovědí obžalovaného Jazy. V této souvislosti je třeba připomenout výpovědi dalších spolupracujících obviněných, a to především obžalovaných Lomjanského a Nováka. Obžalovaný Lomjanský u hlavního líčení uvedl, že měl z doslechu informaci o tom, že obžalovaný Rekhem se měl „starat o vývoz“ předmětného zboží a byl osobou, která se měla „držet v ústraní“. Obžalovaný Novák pak u hlavního líčení vypověděl, že v určitém období páchání trestné činnosti na něj začali tlačit jeho „dodavatelé“, zejména Loubal (tj. svědek Luděk Mazura), aby se jim zaplatilo, že „potřebují peníze“. Když se s tímto požadavkem obžalovaný Novák obrátil na obžalovaného Ovčarčina (tj. svého „odběratele“ jakožto zástupce společnosti FINRAX), tento mu sdělil, že „nedostal zapláceno shora“ s tím, že „nad obžalovaným El-Talabaním měl být nějaký Rahim“ (tj. obžalovaný Rekhem), který „jím nezaplatil peníze, takže obžalovaný El-Talabani nemá z čeho zaplatit“. Výpovědi obžalovaných Lomjanského (obžalovaný Rekhem se držel v ústraní a měl se starat o vývoz zboží) a Nováka (obžalovaný Rekhem měl stát na vrcholu hierarchie organizované zločinecké skupiny a měl disponovat s penězi získanými trestnou činností), logicky korespondují s výpovědí obžalovaného El-Talabaniho a rovněž s výpovědí obžalovaného Jazy. V této souvislosti lze připomenout, že ze zásady volného hodnocení důkazů plyne mimo jiné to, že zákon nepředepisuje důkazní sílu jednotlivých druhů důkazů, ani nevylučuje použití odvozeného důkazu, např. „svědectví z doslechu“ (viz III. ÚS 859/13). Podle názoru vrchního soudu proto není důvod zpochybňovat v tomto směru výpovědi obžalovaných Lomjanského a Nováka, kdy sama skutečnost, že se jedná o údaje, které se tyto obžalovaní dozvěděli prostřednictvím třetích osob, neznamená, že by nemělo být k těmto výpovědím obžalovaných přihlíženo, resp. že by jejich vypovídací hodnota byla bez dalšího devalvována.
62. Jak správně uvedl nálezací soud, závěr o vině obžalovaného Rekhema vyplývající z výpovědi obžalovaných El-Talabaniho a Jazy koresponduje s dalšími provedenými důkazy. Především je třeba zmínit písemnosti nalezené při domovní prohlídce u obžalovaného El-Talabaniho (rukou psaná poznámka na obálce „vyplní Rahim“) a zprávu policejního orgánu, ze které vyplývá, že v průběhu roku 2016 a 2017 docházelo mezi obžalovaným El-Talabaním a Rekhemem k poměrně čilému telefonickému kontaktu. Správnost závěru krajského soudu o spolupráci a propojení obžalovaných El-Talabaniho a Rekhema podporuje i výpověď obžalovaného Ovčarčina, který u hlavního líčení uvedl, že poté co se na popud obžalovaného El-Talabaniho setkal v kanceláři v IBC v Brně s obžalovaným Rekhemem (v souvislosti s řešením směnek vystavených obžalovaným R Ahmadem), tak následně ještě jednou obžalovaný Rekhem v téže kanceláři byl a nabízel obžalovanému El-Talabanimu pohonné hmoty, ropu nebo nějaký podobný sortiment. Výše uvedené skutečnosti jsou naopak v rozporu s obhajobou obžalovaného Rekhema, poukazující na to, že obžalovaný se s obžalovaným El-Talabaním rozešel ve zlém, od roku 2007 spolu neměli žádné vztahy, obžalovaný Rekhem s ním nechtěl být vůbec spojován a snažil se mu vyhýbat (viz obsah

protokolu o výsledku obžalovaného Rekhema ze dne 22. 3. 2021, předložený v rámci doplnění odůvodnění odvolání).

63. Pokud se obžalovaný Rekhem v odůvodnění svého opravného prostředku opakovaně ohrazoval proti postupu krajského soudu, který podle názoru odvolatele dovozoval jeho vinu zcela nepřipustným způsobem, a to poukazem na jeho příslušnost k arabské komunitě a příbuzenský poměr k obžalovanému R Ahmadovi, je třeba tuto námitku kategoricky odmítnout. Není pravdou, že by nalézací soud závěr o vině obžalovaného Rekhema koncipoval na základě uvedených skutečností. Pokud nalézací soud tyto skutečnosti v odůvodnění svého rozsudku zmínil, činil tak vždy pouze v kontextu celkové důkazní situace s tím, že za přímé a základní usvědčující důkazy považuje právě výpovědi obžalovaných El-Talabaniho a Jazy. Fakt, že mezi rodinnými příslušníky a příslušníky etnických či národnostních menšin panují často velmi důvěrné a blízké vztahy, které se v konkrétním případě mohou promítnout i v rámci spolupráce při páčání trestné činnosti, není obecně nijak překvapivý či neobvyklý. To, že se obžalovaní El-Talabani, Rekhem a R Ahmad narodili v Iráku, v určitém období všichni současně pobývali v České republice, zejména pak na území města Brna a dva z nich jsou v příbuzenském poměru, by samozřejmě bez dalšího absolutně nijak nemohlo být spojováno s jejich účastí na projednávané trestné činnosti, resp. s účastí na jakémkoliv protiprávním jednání. Nicméně za situace, kdy v dané trestní věci stojí proti obžalovaným Rekhemovi a R Ahmadovi usvědčující výpovědi několika obžalovaných, které logicky korespondují s dalšími provedenými důkazy, bylo namísto z hlediska komplexního hodnocení důkazní situace a logičnosti hodnotících úvah nalézacího soudu, i na tyto skutečnosti podpůrně poukázat. Takový postup nelze v žádném případě považovat za diskriminační či dokonce protiústavní, kdy jak již bylo uvedeno, vina obžalovaných Rekhema a R Ahmada nalézacím soudem rozhodně není dovozována na základě jejich příslušnosti k arabské komunitě a příbuzenského vztahu.
64. Rovněž tak nelze podle názoru vrchního soudu přisvědčit odvolací námitce obžalovaného Rekhema spočívající v tom, že nalézací soud zcela nedůvodně přihlížel k dřívější trestní věci obžalovaného Rekhema. Na tomto místě je třeba uvést, že co se týče dřívějšího trestního stíhání obžalovaného Rekhema ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 1 T 1/2007 (v rámci níž byl obžalovaný Rekhem společně s obžalovaným El-Talabaním zproštěn obžaloby pro daňovou trestnou činnost, jež měla spočívat ve vylákávání nadměrného odpočtu DPH), tak nalézací soud především zdůraznil princip presumpce neviny a následně pouze logicky poukázal na skutečnosti, které lze z hlediska hodnocení nyní projednávané trestní věci, bez ohledu na výsledek zmíněného trestního řízení, objektivně konstatovat. Za takovou skutečnost lze nepochybně považovat existenci cílých, minimálně obchodních vztahů, mezi obžalovanými Rekhemem a El-Talabaním v době předcházející spáchání nyní projednávané trestné činnosti, jakož i fakt, že oba obžalovaní se ve zmiňovaném případě podíleli na činnosti, z níž jim plynuly zisky v rámci nárokování nadměrného odpočtu DPH. Odkaz na dřívější trestní stíhání obžalovaných je pak logicky odůvodněn charakterem nyní projednávané trestné činnosti, kdy je patrné, že obžalovaní Rekhem a El-Talabani v minulosti společně mohli získat bližší povědomí o realizaci obchodních transakcí v souvislosti s nárokováním vyplacení nadměrného odpočtu DPH, což je podstatou právě projednávané trestné činnosti. Jinými slovy, lze reálně předpokládat větší ochotu, erudici, efektivitu a sofistikovanost páčání tohoto druhu trestné činnosti u osob, které mají zkušenost s obchodními transakcemi spojenými s vývozem zboží do zahraničí, na něž je vázána výplata nadměrného odpočtu DPH, než u osob, které s takovou činností nemají prakticky žádnou zkušenost. Podle názoru vrchního soudu tak krajský soud nepochybil, pokud výše uvedené skutečnosti zahrnul do svých hodnotících úvah, kdy v podrobnostech lze odkázat na odůvodnění obsažené v bodech 130 a 131 napadeného rozsudku.

65. Stran obžalovaným vytýkané nevěrohodnosti výpovědi obžalovaného Jazy je třeba uvést následující. Po zahájení trestního stíhání obžalovaného Rekhema vypovídal obžalovaný Jaza v přípravném řízení nejprve dne 14.5.2018 a následně dne 11.7.2018. Je pravdou, že uvedené výpovědi obžalovaného Jazy se ve vztahu k obžalovanému Rekhemovi navzájem lišily, kdy zatímco v první z uvedených výpovědí, obžalovaný Jaza usvědčoval obžalovaného Rekhema ze spáchání trestné činnosti, tak v následující výpovědi jeho aktivní účast na projednávané trestné činnosti v podstatě popřel s tím, že jej obžalovaný El-Talabani naváděl k tomu, aby vše svedl na obžalované Rekhema a Rujbra. Z odůvodnění rozsudku krajského soudu je patrné, že nalézací soud si uvedené skutečnosti byl vědom, přičemž akcentoval fakt, že byť byla výpověď obžalovaného Jazy ve vztahu k obžalovanému Rekhemovi u hlavního líčení místy vyhýbavá, tak současně obžalovaný Jaza před soudem výslovně setrval na tom, že tím, kdo jej přesvědčoval k účasti na předmětných obchodech a kdo mu následně udílel pokyny k zajištění kanceláře, skladů, právníka či účetní společnosti DEUP, byl právě obžalovaný Rekhem. Obžalovaný Jaza u hlavního líčení rovněž výslovně potvrdil, že peníze, které získával z trestné činnosti, obratem vybíral z bankovního účtu společnosti LARNK SEE a ihned je předával obžalovaným Rekhemovi a El-Talabanimu. Námitku obhajoby, že obžalovaný Jaza poté, co mu byla přečtena část protokolu o jeho výslechu z 11.7.2017, potvrdil její pravdivost, nelze považovat za důvodnou v tom směru, že by tím obžalovaný Jaza popřel to, co u hlavního líčení ve vztahu k zapojení obžalovaného Rekhema do trestné činnosti uváděl. Jak již bylo uvedeno, obžalovaný Jaza před soudem opakovaně popsal jednání obžalovaného Rekhema v rozsahu, který sám již dříve zmiňoval (tedy ve smyslu své vlastní výpovědi ze dne 14.5.2018). Vrchní soud v souvislosti s odvolací argumentací obžalovaného Rekhema uvádí, že výpověď obžalovaného Jazy u hlavního líčení je třeba hodnotit komplexně, kdy nelze vytrhávat jednotlivé odpovědi ze souvislosti a celkového kontextu jeho výpovědi u hlavního líčení. Pokud bylo obhajobou poukazováno na to, že obžalovaný Jaza ve vztahu k protokolu o své výpovědi ze dne 11.7.2017 prohlásil, že to co uvedl „je pravda“, tak obžalovaný se současně s tím výslovně vyjádřil v tom směru, že stejně popsal věci i „dnes“ tj. u hlavního líčení. Pokud tedy např. obžalovaný Jaza, poté, co popsal zapojení obžalovaného Rekhema do projednávané trestné činnosti, na dotaz obhájce uvedl, že konkrétní pokyny v rámci trestné činnosti dostával pouze od obžalovaného El-Talabaniho, tak následně k dotazu předsedy senátu uvedl, že otázku obhájce pochopil v tom smyslu, že se jej ptá na to, kdo mu dával pokyny ke konkrétním obchodům (např. jakou má napsat cenu zboží - přičemž tyto pokyny mu dával skutečně obžalovaný El-Talabani), nicméně současně potvrdil platnost předchozí části své výpovědi (založení společnosti LARNAK SEE, zajištění skladu a účetní společnosti DEUP obžalovaným Rekhemem). Rovněž tak námitka obhajoby, že obžalovaný Jaza popřel své původní vyjádření o tom, že do Dubaje s ním cestoval obžalovaný Rekhem, není důvodná. Obžalovaný Jaza před soudem sice uvedl, že do Dubaje jej poslal obžalovaný El-Talabani (který mu i zajistil letenky), nicméně rozhodně nepopřel to, že to byl právě obžalovaný Rekhem, s nímž do Dubaje fyzicky cestoval.
66. Odvolací soud v této souvislosti zdůrazňuje, že z hlediska věrohodnosti výpovědi obžalovaného Jazy (ve vztahu k obžalovanému Rekhemovi) nalézací soud zcela správně poukázal na výpovědi svědků Kubeše a Ing. Daňhela ze společnosti DEUP, kteří potvrdili, že právě obžalovaný Rekhem byl dříve klientem jejich firmy a tuto doporučoval svým známým (viz zejm. body 53-54, 61, 110, 130, 132-133 odůvodnění napadeného rozsudku). Není tedy překvapivé, že právě společnost DEUP zpracovávala účetní a daňovou agendu koncovým článkům popsaných obchodních řetězců (společností LARNK SEE a NORD AMSTRDAM), které byly z hlediska nárokování a vyplacení nadměrného odpočtu DPH stěžejní, a které obžalovaný Rekhem, jakožto vrcholný představitel hierarchie organizované zločinecké skupiny a hlavní beneficent trestné činnosti (společně s obžalovaným El-Talabanim), ovládal prostřednictvím svého švagra – obžalovaného R Ahmada a obžalovaného Jazy, k němuž měl

vztah již z minulosti a do trestné činnosti jej sám angažoval. V podrobnostech je možné opět odkázat na příslušné pasáže odůvodnění napadeného rozsudku. Lze tedy konstatovat, že závěr krajského soudu o tom, že vina obžalovaného Rekhema byla prokázána řadou na sebe navazujících a spolu logicky korespondujících důkazů, považuje vrchní soud za zcela správný a náležitě odůvodněný.

67. Těžiště odvolání R Ahmada spočívá ve zdůraznění reálnosti a legálnosti obchodní činnosti společnosti NORD AMSTRDAM. Odvolatel v opravném prostředku zdůraznil, že v případě společnosti NORD AMSTRDAM se jednalo o standardní obchody, zboží existovalo, podnikatelská činnost firmy podléhala kontrolám finančních úřadů a v rámci vývozu zboží též kontrolám celních orgánů. Účetnictví společnosti zachycovalo reálný obraz její obchodní činnosti a společnost v souladu se zákonem podávala daňová přiznání, která byla následně vyhodnocována finančním úřadem, včetně uplatněných nároků v rámci DPH. Uvedené argumentaci odvolatele, zdůrazňující legálnost obchodní činnosti společnosti NORD AMSTRDAM, nelze podle názoru vrchního soudu přisvědčit.
68. Nalézací soud v napadeném rozsudku opakovaně konstatoval, že nepochybně to, že v uvedených obchodních řetězcích došlo k uskutečnění předmětných obchodů, včetně vývozních transakcí, nicméně jednalo se pouze o postup, kterým obžalovaní zastírali skutečný důvod svého jednání, jenž spočíval ryze v získání peněžitého plnění skrze nárokování nadměrného odpočtu DPH. V podrobnostech lze odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku obsažené v bodech 57-58 a 65.
69. Jak správně uvedl krajský soud v bodě 110 odůvodnění rozsudku, obžalovaný R Ahmad je ze spáchání trestné činnosti primárně usvědčován spoluobžalovanými Novákem a Ovčarčinem, kteří jako jednatele společností NOVRA a FINRAX, potvrdili účelovost fungování společnosti NORD AMSTRDAM jakožto posledního článku řetězce firem, prostřednictvím kterého docházelo k vývozům zboží do zahraničí a získávání nadměrného odpočtu DPH. Obžalovaní Novák a Ovčarčín uvedli, že oni sami zboží nezařizovali, toto v podstatě putovalo podle pokynů, které k tomu dostávali a stejně tak neprobíhaly platby za zboží, ale docházelo pouze k výměně příjmových dokladů. Zejména výpovědi obžalovaného Ovčarčina a výpověďmi svědků Ing. Kubeše, Ing. Daňhela a Galby pak bylo potvrzeno, že obžalovaný R Ahmad jménem společnosti NORD AMSTRDAM aktivně jednal v souvislosti s realizací předmětného vývozu zboží.
70. Vrchní soud v této souvislosti připomíná, že usvědčující výpovědi obžalovaných Nováka a Ovčarčina, kteří se ke spáchání trestné činnosti doznali, logicky korespondují s výpověďmi svědků a množstvím listinných důkazů, jež zcela jednoznačně dokládají účelovost předmětných obchodních transakcí, na nichž se obžalovaný R Ahmad jakožto jednatel obchodní společnosti NORD AMSTRDAM aktivně podílel a jejichž skutečným důvodem bylo vylákání nadměrného odpočtu DPH. Odvolací soud tak konkrétně připomíná pasáže odůvodnění napadeného rozsudku, v nichž krajský soud velmi pečlivě a vyčerpávajícím způsobem popsal a hodnotil okolnosti předmětných obchodních transakcí svědčící o jejich skutečné povaze. Byť se obžalovaný R Ahmad podílel na trestné činnosti v rámci obchodního řetězce ukončeného společností NORD AMSTRDAM, je možné poukázat na skutková zjištění nalézacího soudu ohledně fungování obou zmíněných obchodních řetězců, neboť tyto byly propojeny zejm. osobami obžalovaných Rekhema, El-Talabaniho a Rujbra, přičemž způsob páchaní trestné činnosti v rámci obou uvedených obchodních řetězců byl v podstatě identický a pro daný druh trestné činnosti typický. Takto lze ve shodě s nalézacím soudem poukázat na skutečnost, že na počátku obou obchodních řetězců figurovaly firmy v pozici tzv. „missing traders“, tedy společnosti, za které navenek jednali tzv. bílí koně, a které byly následně nekontaktní pro finanční úřady (viz body 66-67, 87, 95-100 odůvodnění). V případě společností NOVRA a LOOMAN, se jednalo o firmy bez historie, které realizovaly obchody

v řádech stamilionů korun, přičemž jejich jednatele neměli žádnou předchozí zkušenost s takovými obchody. Ačkoliv se jednalo o obchodní transakce v řádech stovek milionů korun, obchodování probíhalo bez uzavírání písemných smluv, bez jakéhokoliv smluvního zajištění a bez náležité specifikace obchodovaného zboží. Společnosti tvořící předmětné řetězce pokračovaly v obchodování, přestože docházelo neustále ke kumulaci neuhrazených pohledávek (např. společnost LOOMAN na svém konci v roce 2010 evidovala vůči společnosti LARNK SEE pohledávky v souhrnné výši více jak 2,3 miliardy korun), zatímco byla zjištěna absence jakéhokoliv vymáhání dluhů. Jednotlivé předprodeje zboží probíhaly v rychlém sledu (v rozestupech několika dní), naproti tomu však byly stanoveny velmi dlouhé lhůty splatnosti faktur (výjimkou nebyly ani jednorocní lhůty splatnosti faktur). Současně s tím lze poukázat na skutečnost, že fakturovaná cena zboží byla mnohonásobně navýšena oproti obvyklé ceně tohoto zboží, přičemž v rámci přeprodávání zboží mezi jednotlivými firmami v obchodních řetězcích docházelo ke zcela minimálnímu a tedy nestandardnímu navýšování ceny, kdy marže, od níž se měl odvíjet ekonomický zisk jednotlivých firem, byla zcela zanedbatelná. Tyto skutečnosti (ve shodě s výpověďmi obžalovaných, kteří se ke spáchání trestné činnosti doznali) zcela jednoznačně svědčí o tom, že cílem uvedených obchodních transakcí nebylo generovat ekonomický zisk z vlastní podnikatelské činnosti, ale výhradně snaha o získání neoprávněného daňového odpočtu v co možná největší míře (k čemuž sloužilo právě deklarování vysoké ceny zboží). Platby mezi společnostmi v rámci uvedených obchodních řetězců pak měly probíhat výhradně v hotovosti, v statisícových částkách denně. V případě zjištění pochybení v rámci kontroly prováděné finančním úřadem došlo k zcela formálnímu a z hlediska běžné podnikatelské činnosti nestandardnímu řešení. Dále je třeba zmínit poznatky týkající se vývozu zboží z České republiky prostřednictvím společností NORD AMSTRDAM a LARNK SEE do Spojených arabských emirátů a Iráku. V této souvislosti bylo zjištěno, že některé subjekty na straně zahraničních odběratelů neexistují nebo jsou problematické z hlediska deklarovaného objemu obchodních transakcí, dále bylo poukázáno na absenci evidence dovozu zboží v cílových destinacích, neúměrně vysoké ceny textilního zboží, nereálný objem zboží dováženého z České republiky a z hlediska cílových destinací neobvyklé způsoby plateb zboží. Jak pro společnost NORD AMSTRDAM tak i pro společnost LARNK SEE, účetnictví, podklady pro finanční úřady a veškerou dokumentaci související s vývozy zboží do zahraničí, zpracovávaly stejné subjekty, tedy společnost DEUP (Ing. Kubeš Ing. Daňhel) a celní deklarant svědek Ing. Galba. Konečně je třeba připomenout, že na bankovní účty společností NORD AMSTRDAM a LARNK SEE přicházely v podstatě výlučně finanční prostředky z finančního úřadu v rámci vyplácení nadměrného odpočtu DPH, přičemž tyto byly obratem vybírány v hotovosti. V podrobnostech lze plně odkázat na příslušné pasáže nacházející se především v bodech 51-56, 66-67, 87-88, 90-93, 95, 100, 106 a 109 odůvodnění napadeného rozsudku.

71. Pokud obžalovaní Rekhem a R Ahmad krajskému soudu vytkli, že v bodě 143 odůvodnění napadeného rozsudku pouze obecně deklaroval závěr o úmyslném zavinění všech obžalovaných, aniž by odůvodnění naplnění subjektivní stránky trestného činu ve formě úmyslu jakkoliv odůvodnil, nelze tuto odvolací argumentaci obžalovaných považovat za správnou. Z kontextu a struktury odůvodnění napadeného rozsudku je totiž zřejmé, že v bodě 143 se jedná již o shrnutí a právní terminologií vyjádřené hodnotící úvahy nalézacího soudu obsažené v předchozí obsáhlé pasáži odůvodnění napadeného rozsudku. Vrchní soud konstatuje, že zmiňovaný pečlivý popis skutečností a na něj navazující myšlenkové pochody a komplexní hodnotící úvahy nalézacího soudu jsou náležitým, logickým a zcela přesvědčivým odůvodněním jeho závěru o úmyslném zavinění všech obžalovaných, deklarovaného v bodě 143 odůvodnění jeho rozsudku.
72. Obžalovaní Rekhem a R Ahmad v podaných odvoláních krajskému soudu vytkli nesprávnost závěru o tom, že hodnota zboží, jež bylo předmětem uvedených obchodních transakcí, byla

účelově navýšena. Podle odvolatelů nalézací soud ohledně stanovení hodnoty zboží neměl vycházet ze znaleckého posudku Ing. Miloše Ondruška, a to jednak z důvodu jeho neprofesionálního způsobu zpracování a jednak z důvodu špatného zadání posudku, kdy znalec posuzoval obvyklost ceny zboží ve vztahu k České republice, ačkoliv správně by měl stanovit cenu předmětného zboží obvyklou v místě, kam společnosti NORD AMSTRDAM a LARNK SEE zboží dodávaly. Ani této argumentaci odvolatelů však podle názoru vrchního soudu nelze přiznat relevanci. Především není zřejmé, co je míněno obhajobou namítaným neprofesionálním způsobem zpracování znaleckého posudku. Odvolací soud konstatuje, že znalecký posudek vypracovaný znalcem Ing. Milošem Ondruškem, znalcem z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady, specializace věci movité, má veškeré formální, jakož i obsahové náležitosti znaleckého posudku. Znalec byl z hlediska své odbornosti kvalifikován k posouzení a zodpovězení položených otázek, přičemž v rámci posudku zcela jasně specifikoval, z jakých podkladů při jeho zpracování vycházel (vzorky vyváženého zboží odebrané orgány celní správy, či fotodokumentace pořízená těmito orgány) a k jakým závěrům dospěl. Pokud pak znalec dospěl k jednoznačnému závěru, že obvyklá cena předmětných věcí je výrazně nižší než cena, která byla fakturována, není důvod takovýto závěr jakkoliv zpochybňovat. Současně je třeba zdůraznit, že ze znaleckého posudku vyplývá, že obžalovanými fakturovaná cena zboží byla výrazně vyšší než obvyklá cena, a to nejen v rámci vývozu zboží z České republiky (to je cena, za kterou společnosti NORD AMSTRDAM a LARNK SEE prodávaly zboží do zahraničí), ale i ve všech fázích prodeje v rámci uvedených obchodních řetězců na území České republiky. Společnosti NORD AMSTRDAM a LARNK SEE tedy nakupovaly zboží od společností FINRAX a LOOMAN za ceny, které byly naprosto neadekvátní (stejně jako tomu bylo v případě nákupů zboží realizovaných předtím společnostmi FINRAX, LOOMAN a NOVRA), kdy v případě standardního ekonomického chování a skutečného zájmu na dosažení zisku reálnou podnikatelskou činností, by dané zboží v České republice mohly pořídit za mnohonásobně nižší cenu. Závěr zmiňovaného znaleckého posudku tedy vyznívá zcela jednoznačně v tom směru, že fakturovaná cena zboží přeprodávaného v rámci uvedených obchodních řetězců byla v průběhu celého řetězce účelově mnohonásobně navýšena a absolutně neodpovídala obvyklé ceně, za niž se dané zboží běžně prodávalo. Závěr nalézacího soudu je třeba v tomto směru považovat za zcela správný. Rovněž představa, že by nekvalitní a levné zboží původem z Asie bylo obchodními subjekty v Iráku a Spojených arabských emirátech nakupováno za mnohonásobně vyšší ceny, než bylo možné toto zboží běžně nakoupit, je i pro laika stěží reálně představitelná. Zcela obecný odkaz obhajoby na údajná specifika trhu v daných destinacích nelze v tomto směru akceptovat. Pokud odvolatelé v opravném prostředku poukázali na nekompetentnost zastupitelských úřadů České republiky stran stanovení obvyklé ceny zboží, tak je třeba mít na paměti, že kromě velvyslanectví České republiky v Spojených arabských emirátech a v Iráku se k daným otázkám vyjadřovala i agentura Czech Trade Dubaj, jejímž předmětem činnosti je právě zprostředkovávání a podpora obchodních aktivit podnikatelských subjektů z České republiky na území Spojených arabských emirátů při znalosti ekonomických poměrů a specifik v daném podnikatelském prostředí. Pokud se uvedená agentura stejně jako zastupitelské úřady České republiky vyjadřovaly v tom směru, že objem obchodů vykazovaných společnostmi NORD AMSTRDAM a LARNK SEE lze v daném případě považovat za nereálný a rovněž fakturované ceny zboží jsou na daném trhu neúměrně vysoké, není důvod tato stanoviska v zásadě jakkoliv zpochybňovat (v podrobnostech viz bod 50 odůvodnění napadeného rozsudku). Současně je však třeba zdůraznit, že uvedené instituce se nevyjadřovaly ke konkrétním cenám jednotlivého zboží, kdy v tomto směru byl pro závěr krajského soudu o účelovém navýšení ceny zboží rozhodující již zmiňovaný znalecký posudek.

73. Co se týče výhrad obžalovaného R Ahmada ohledně údajného dovozování jeho viny nalézacím soudem z jeho příslušnosti k arabské komunitě a příbuzenského vztahu

k obžalovanému Rekhemovi, tak v tomto směru lze odkázat na to, co již bylo v této souvislosti uvedeno ve vztahu k zcela shodné odvolací argumentaci obžalovaného Rekhema.

74. Obžalovaný Rujbr v podaném odvolání v podstatě shodně jako obžalování Rekhem a R Ahmad poukázal na účelovost a nepravdivost výpovědi obžalovaného El-Talabaniho ve vztahu ke své osobě s tím, že obžalovaný El-Talabani ve snaze rozmělnit vlastní vinu na další obžalované a především ve snaze zajistit si status spolupracujícího obviněného, označil jeho osobu jako svého spolupachatele. Obžalovaný Rujbr přitom poukázal především na rozpor výpovědi obžalovaného El-Talabaniho s výpověďmi obžalovaných Nováka a Lomjanského. Vrchní soud v této souvislosti odkazuje na to, co již v tomto směru bylo uvedeno v souvislosti se stejnou odvolací argumentací obžalovaných Rekhema a R Ahmada. Opětovně lze připomenout, že nalézací soud si byl vědom určitých rozporů mezi výpověďmi jednotlivých obžalovaných, s těmito se logicky vypořádal a přesvědčivě vysvětlil své úvahy, které jej vedly k závěru o vině obžalovaného Rujbra. Především pak i v případě obžalovaného Rujbra platí, že závěr o jeho vině krajský soud neučinil pouze na základě výpovědi obžalovaného El-Talabaniho, která by byla zcela osamocená a v rozporu s dalšími provedenými důkazy, ale naopak na základě komplexu na sebe navzájem logicky navazujících důkazů. Za tyto nalézací soud označil především výpověď obžalovaného Koubka a dále pak výpověď obžalovaného Jazy a svědků Kovařikové a Mazury. V souvislosti s těmito důkazy pak poukázal i na skutečnosti svědčící o dřívějším vztahu obžalovaného Rujbra k obžalovaným El-Talabanimu a Rekhemovi a jeho angažmá z hlediska zajištění kancelářských prostor, v nichž se obžalování v souvislosti s realizací trestné činnosti společně setkávali.
75. Pokud obhajoba v odůvodnění opravného prostředku zpochybňovala věrohodnost výpovědi obžalovaného Koubka poukazem na to, že se jednalo o osobu s bohatou trestní minulostí, jednající ze strachu podle instrukcí obžalovaného El-Talabaniho, nelze takovéto hodnocení výpovědi obžalovaného Koubka obhajobou považovat za přiléhavé. Jak již bylo uvedeno, tím kdo je oprávněn k autoritativnímu hodnocení provedených důkazů, je nalézací soud, přičemž odvolací soud v tomto směru neshledal jeho vybočení z mantinelů ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. a jeho hodnocením je tak vázán. Vrchní soud pak zcela ve shodě s krajským soudem připomíná, že obžalovaný Koubek vcelku otevřeně popsal svůj vztah k obžalovanému El-Talabanimu a rovněž zkušenosti s chováním tohoto obžalovaného vůči své osobě. Z výpovědi obžalovaného Koubka rozhodně nevyplývá to, že by z obžalovaného El-Talabaniho měl v okamžiku své výpovědi (ať už v přípravném řízení nebo u hlavního líčení) nějaké zásadní obavy, v jejichž důsledku by ze spáchání závažné trestné činnosti zcela nepravdivě obviňoval obžalovaného Rujbra. V této souvislosti je třeba rovněž připomenout, že obžalovaný Koubek vykonává mnohaletý nepodmíněný trest odnětí svobody a není tedy ani v bezprostředním dosahu obžalovaného El-Talabaniho. Názoru obhajoby, že obžalovaný Koubek vypovídal podle instrukcí obžalovaného El-Talabaniho nelze přisvědčit, neboť je zřejmé, že výpovědi obžalovaných El-Talabaniho a Koubka jsou do určité míry odlišné, přičemž nalézací soud vycházel z hlediska svých skutkových zjištění ve vztahu k obžalovanému Rujbrovi právě z výpovědi obžalovaného Koubka. Vlastní hodnocení věrohodnosti a významu výpovědi obžalovaného Koubka nalézacím soudem obsažené zejm. v bodě 78 napadeného rozsudku lze podle názoru odvolacího soudu považovat za pečlivé a komplexní a rozhodně nelze namítat jeho nelogičnost. Obžalovaný Koubek u hlavního líčení uvedl, že s obžalovaným Rujbrem ho seznámil obžalovaný El-Talabani právě proto, aby se s ním nemusel setkávat osobně, protože „byl velmi opatrný až paranoidní“. Podle obžalovaného Koubka se jednalo o jakési „bezpečnostní“ opatření, v rámci něhož mu byl obžalovaný Rujbr přidělen jako „styčný důstojník“, jehož prostřednictvím jej obžalovaný El-Talabani instruoval. Takové vysvětlení řízení obžalovaného Koubka prostřednictvím obžalovaného Rujbra (nikoliv přímo obžalovaným El-Talabanim) působí, i s ohledem na problematičnost osoby obžalovaného Koubka (který již byl znám jako pachatel podvodné

trestné činnosti), podle vrchního soudu naprosto logicky. Navíc, jak správně uvedl nalézací soud, v případě takto závažné, rozsáhlé a sofistické majetkové trestné činnosti je v celku obvyklá snaha hlavních pachatelů zůstat ve skrytu, mimo podezření orgánů činných v trestním řízení.

76. Námitku, že se v případě výpovědi obžalovaného Koubka jedná o zcela obecnou výpověď, jejíž vypovídající hodnota vůči obžalovanému Rujbrovi je v podstatě nulová, nelze považovat za důvodnou. Obžalovaný Koubek před soudem naprosto jasně a srozumitelným způsobem popsal, v čem spočívala činnost obžalovaného Rujbra ve vztahu k jeho vlastní osobě. Konkrétně uvedl, že na pokyn obžalovaného Rujbra vytvářel fiktivní účetní doklady, a to faktury, dodací listy a příjmové pokladní doklady. Tyto doklady pak zpravidla nechal signovat svědkem Mazrou a následně je předával obžalovanému Rujbrovi. Toto se dělo pravidelně, v podstatě každý měsíc, kdy oproti tomu od obžalovaného Rujbra dostával peníze, nejprve částku ve výši 100 000 Kč měsíčně a následně částku asi 150 000 Kč měsíčně. Obžalovaný se společně scházeli v kanceláři v Brně na ulici Herčíkova, kdy obžalovaný Rujbr tam měl pronajaté celé první patro. Tam také povětšinou docházelo k předávání peněz a dokladů. Ve vztahu k vlastní osobě obžalovaný Koubek vnímal obžalovaného Rujbra jako jakousi pravou ruku obžalovaného El-Talabaniho. Vztah obžalovaných El-Talabaniho a Rujbra vnímal jako partnerský, avšak obžalovaný El-Talabani byl v tomto vztahu dominantnější. Z právě naznačeného obsahu výpovědi obžalovaného Koubka (při vědomí jeho vlastního doznání a současného popsání fungování obou uvedených obchodních řetězců) je zřejmé, že význam této výpovědi vůči obžalovanému Rujbrovi rozhodně nelze zpochybňovat či bagatelizovat poukazem na její zcela obecný a neurčitý charakter.
77. Vrchní soud dále, rovněž ve shodě s odůvodněním napadeného rozsudku, připomíná, že obžalovaného Rujbra usvědčují ze spáchání trestné činnosti nejen obžalovaní El-Talabani a Koubek, ale zcela konkrétní skutečnosti, svědčící o aktivní účasti obžalovaného Rujbra na trestné činnosti, uvedl i obžalovaný Jaza. Ten u hlavního líčení výslovně uvedl, že ve dvou případech obžalovaným El-Talabaním a Rekhemovi předával peníze získané trestnou činností v přítomnosti obžalovaného Rujbra. Obžalovaný Jaza tuto skutečnost zasadil do zcela konkrétního sledu událostí, kdy uvedl, že se jednalo o předávku realizovanou na parkovišti obchodního centra Futurum na Vídeňské ulici, kdy nastoupil do vozidla obžalovaného El-Talabaniho, přičemž se jednalo asi o „bílou Q7“. Sedl si na zadní sedadlo vedle obžalovaného Rekhema, obžalovaný El-Talabani seděl na místě řidiče a obžalovaný Rujbr seděl na místě spolujezdce. Ve shodě s tím co nalézací soud uvedl v bodě 118 odůvodnění napadeného rozsudku, je třeba konstatovat, že si lze stěží reálně představit to, že by si obžalovaní Rekhem a El-Talabani k tak zásadní věci, jakou bylo předávání výtěžku z trestné činnosti, přibrali osobu, která by o této neměla povědomí a sama se jí neúčastnila. Při vědomí snahy obžalovaných Rekhema a El-Talabaniho postupovat obezřetně a konspirativním způsobem, by takové jednání bylo naprosto iracionální (v souvislosti se snahou obžalovaných zamezit odhalení trestné činnosti a s tím spojeným konspirativním způsobem jednání lze připomenout např. odeslání svědků z řad tzv. bílých koní do Skotska a jejich financování zde - viz bod 96 nebo používání speciálních telefonů k vzájemné komunikaci mezi obžalovanými a časté měnění SIM karet, jak o tom u hlavního líčení hovořil obžalovaný Jaza).
78. Bez povšimnutí nelze ponechat rovněž skutečnost popisovanou obžalovaným Jazou v souvislosti s kontrolami finančního úřadu ve vztahu k předmětným obchodům realizovaným společností LARNK SEE. Obžalovaný Jaza v této souvislosti u hlavního líčení opakovaně uvedl, že poté co byl prostřednictvím pracovníků společnosti DEUP upozorněn na vytýkácí řízení, tak šel věc vyřešit do kanceláře na ulici Herčíkova, kde byli obžalovaní El-Talabani a Rujbr. Obžalovaný El-Talabani ležel na gauči, obžalovaný Rujbr seděl u počítače a obžalovaný El-Talabani mu diktoval, co má napsat jako odpověď finančnímu úřadu. V této

souvislosti obžalovaný Jaza doplnil, že finanční úřad opakovaně pozastavil výplatu peněz (vrácení nadměrného odpočtu DPH), načež se vždy muselo dokládat, že zboží fakticky existuje apod. Obžalovaný Jaza uvedl, že ty „vytýkačky, to vždycky diktoval pan Talabani, co se má napsat. On je na to genius, on věděl, co má odpovídat“. Z uvedeného je podle názoru odvolacího soudu rovněž zcela evidentní, že obžalovaný Rujbr se podílel zcela vědomě na páchaní projednávané trestné činnosti. Není zřejmé, z jakého důvodu, by si obžalovaný Jaza údaj o maximálně dvou případech předávání peněz obžalovaným Rekhemovi a El-Talabanimu v přítomnosti obžalovaného Rujbra a psaní reakcí na kontrolní činnost finančního úřadu podle diktátu El-Talabaniho, ve vztahu k obžalovanému Rujbrovi vymýšlel, pokud současně v jeho neprospěch žádné další skutečnosti neuváděl. Pouze pro úplnost a na dokreslení situace vrchní soud uvádí, že obžalovaný Jaza v rámci svého vyjádření k výpovědi obžalovaného El-Talabaniho u hlavního líčení v souvislosti s osobou Jirího Losy uvedl, že dotyčný „dělal DPH“ s obžalovaným El-Talabanim před Adamem Rujbrem, kdy z kontextu je patrné že obžalovaný Jaza měl na mysli trestnou činnost páchanou v souvislosti s DPH.

79. V rámci odůvodnění opravného prostředku obžalovaného Rujbra bylo v souvislosti s obžalovaným Jazou poukázáno na to, že obžalovaný ve své výpovědi prohlásil, že předtím než šel k prvnímu výslechu tak mu obžalovaný El-Talabani řekl, aby na policii uvedl, že za všechno může právě obžalovaný Rujbr. Ve světle výpovědi obžalovaného Jazy však nelze takovýto pokyn obžalovaného El-Talabaniho, který byl obžalovanému Jazovi udělen v počáteční fázi trestního řízení (kdy ještě obžalovaný El-Talabani popíral svoji účast na trestné činnosti) vnímat jinak, než jako snahu obžalovaného El-Talabaniho o paušální přenesení zodpovědnosti za celou trestnou činnost na další osoby, ve snaze vyhnout se zcela trestnímu postihu vlastní osoby. To, že obžalovaný El-Talabani zpočátku naváděl obžalovaného Jazu ke svalení viny na obžalovaného Rujbra (a rovněž obžalovaného Rekhema), nelze v daném případě interpretovat způsobem, jak to činí obhajoba, tedy že obžalovaní Rujbr a Rekhem se na projednávané trestné činnosti vůbec nepodíleli. Naopak obžalovaný Jaza u hlavního líčení, současně s přiznáním, že byl obžalovaným El-Talabanim na počátku takto instruován, uvedl ve vztahu k obžalovanému Rujbrovi výše zmíněné skutečnosti a rovněž ve vztahu k obžalovanému Rekhemovi popsal jeho podíl na trestné činnosti.
80. Námitka, že obžalovaný Ovčarčín vyvrátil výpověď obžalovaného El-Talabaniho, když vyloučil to, že by byl přítomen nějakému jednání, kde by se obžalovaný El-Talabani společně s obžalovaným Rujbrem domlouvali na dělení zisku z trestné činnosti (odměna tři procent z celkové částky) neobstojí, neboť obžalovaný El-Talabani sice hovořil o způsobu dělení zisku z trestné činnosti mezi obžalované, nicméně neuváděl, že by se dělení zisku domlouvalo na nějakém setkání, kde by byli současně fyzicky přítomni on a obžalovaní Rujbr s Ovčarčínem. Samotná skutečnost, že dotyční (tedy včetně obžalovaného Ovčarčína) si mezi sebou museli podle nějakého předem smlouveného klíče dělit finanční prostředky získané trestnou činností, vyplývá z logiky věci, neboť účast všech byla motivována snahou o získání vlastního majetkového prospěchu.
81. Nalézací soud v bodě 118 odůvodnění napadeného rozsudku v rámci hodnocení usvědčujících důkazů proti obžalovanému Rujbrovi stručně poukázal na výpovědi svědků Mazury a Kovaříkové. Obžalovaný Rujbr v podaném odvolání namítl nevěrohodnost výpovědi uvedených svědků, jednak poukazem na negativní vztah svědkyně Kovaříkové k obžalovanému Jazovi a jednak poukazem na neutěšený zdravotní stav svědka Mazury. Především pak bylo zdůrazněno, že výpovědi obou uvedených svědků jsou naprosto obecné a nelze z nich činit žádná konkrétní skutková zjištění o vině obžalovaného Rujbra. Ani této části odvolací argumentace vrchní soud nepřisvědčil.

82. Svědkyně Kovaříková, bývalá přítelkyně obžalovaného Jazy v řízení před nalézacím soudem potvrdila své obeznámení z podstatou projednávané trestné činnosti, kdy uvedla, že posléze jí došlo, že dotyční „nakupovali zboží, které potom posílali většinou do arabských zemí a asi za to nějak zpětně potom dostávali daň“. Svědkyně následně k dotazům stran uvedla, že obžalovaný Rujbr „se toho účastnil tím stylem, že oni si mezi sebou vystavovali faktury, takže pan Rujbr byl jedním z účastníků, kteří vystavovali v rámci asi nějaké firmy faktury a předávali si je“. Svědkyně byla přítomna tomu jak si obžalovaní mezi sebou předávali faktury, kdy byla buď někde poblíž, nebo seděla v autě. To, že se „toho“ obžalovaný Rujbr účastnil, věděla podle toho, že si obžalovaní Jaza a Rujbr telefonovali a obžalovaný Jaza „o tom“ neustále mluvil. Podle svědkyně se pravděpodobně jednalo o faktury za asijský textil, přičemž svědkyně byla přítomna pouze tomu, jak si jmenovaní faktury předávali, jejich samotnému vystavování přítomna nebyla, stejně jako nebyla přítomna tomu, že by si jmenovaní mezi sebou předávali peníze. Vrchní soud v této souvislosti uvádí, že výpověď svědkyně Kovaříkové nelze považovat za tendenční či dokonce jednostrannou ve vztahu k obžalovanému Rujbrovi, kdy je patrné, že svědkyně by v případě podání záměrně nepravdivé výpovědi v neprospěch obžalovaného, mohla velmi jednoduše na dotazy stran reagovat způsobem výrazně odlišným. Tak tomu však nebylo, kdy svědkyně opakovaně uvedla, že nebyla přítomna ani vlastnímu vystavování faktur, ani předávání peněz. Na druhé straně je však z výpovědi svědkyně patrné, že obžalovaní Jaza a Rujbr si v rozhodné době mezi sebou vystavovali a předávali faktury, což bylo jednání typické (a nezbytné) právě v rámci realizace projednávané trestné činnosti. Z výpovědi svědkyně Kovaříkové, která v inkriminované době žila s obžalovaným Jazou ve společné domácnosti, je patrné, že tato společné aktivity obou obžalovaných, v kontextu s událostmi, jichž byla účastna, zcela jednoznačně zařadila do rámce projednávané trestné činnosti a obžalovaného Rujbra proto logicky zmínila jako osobu, která se na této aktivně podílela. Podle názoru vrchního soudu je nepodstatné to, že svědkyně nebyla přítomna předávání peněz mezi obžalovanými, resp. nebyla fyzicky přítomna vystavování faktur, kdy z výpovědi obžalovaného Jazy vyplývá, že v rozhodném období vystavoval účetní doklady právě v souvislosti s obchodními transakcemi realizovanými prostřednictvím společnosti LARNK SEE. Skutečnost, že se svědkyně Kovaříková následně rozešla s obžalovaným Jazou a že po něm v minulosti vymáhala placení výživného na nezletilé dítě, nelze bez dalšího považovat za důvod, pro něž by svědkyně měla v roce 2020 ve vztahu k obžalovanému Rujbrovi vypovídat nepravdivě.
83. Podle názoru odvolacího soudu pak není na místě v zásadě zpochybňovat ani výpověď svědka Mazury, který u hlavního líčení potvrdil, že se s obžalovaným Rujbrem znal přes obžalované Koubka a Nováka. Svědek uvedl, že obžalovaný Rujbr „figuroval v těch věcech“ a scházel se s obžalovanými Koubkem a Novákem. Podle svědka obžalovaní Rujbr a Koubek jezdili do kanceláře za obžalovaným El-Talabaním, který „byl jako by nad nimi“. Obžalovaný Rujbr byl podle svědka na stejné úrovni jako obžalovaný Koubek, připadalo mu, že když spolu ti dva komunikují, tak si každý vyřizuje svoji část. Svědek rovněž uvedl, že byl opakovaně přítomen v kanceláři, kde se scházeli obžalovaní Koubek, Rujbr a El-Talabani. Obžalovaný Rujbr se chlubil tím, že mu patří celé patro, že to platí on. Vrchní soud v této souvislosti konstatuje, že z obsahu výpovědi svědka Mazury u hlavního líčení rozhodně není zřejmé, že by se jednalo o výpověď osoby, která není schopna podat logický a ucelený popis minulých událostí, přičemž je evidentní, že nalézací soud, který osobní výslech svědka realizoval v rámci hlavního líčení, v tomto směru neměl nějaké zásadní pochybnosti o způsobilosti svědka podat ve věci relevantní výpověď. Krajský soud v souvislosti s hodnocením výpovědi tohoto svědka v bodě 69 odůvodnění rozsudku sice konstatoval určitou dávku opatrnosti, nicméně je třeba uvést, že výpověď tohoto svědka je ve vztahu k obžalovanému Rujbrovi v souladu s výpovědí obžalovaného Koubka, kdy i své vlastní zapojení do aktivit obchodního řetězce prostřednictvím společnosti AMIGO REALITY, jakož i své následné jednání a jednání dalších

osob z řad tzv. bílých koní (včetně jejich následného pobytu ve Skotsku), svědek Mazura popsal ve shodě s dalšími provedenými důkazy.

84. Tuto pasáž odůvodnění svého rozhodnutí odvolací soud uzavírá konstatováním, že skutková zjištění krajského soudu ohledně obžalovaných Rekhema, R Ahmada a Rujbra, mají jednoznačně podklad v provedeném dokazování. Jednání obžalovaných nalézací soud správně kvalifikoval jednak jako zvláště závažný zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku, dílem dokonaný dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 tr. zákoníku a jednak jako zločin účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 alinea první a druhá tr. zákoníku (ve vztahu k obžalovanému Rekhemovi) resp. podle § 361 odst. 1 alinea druhá tr. zákoníku (ve vztahu k obžalovaným Rujbrovi a R Ahmadovi). Obžalovaní svým jednáním naplnili všechny zákonné znaky, jak základní, tak i kvalifikované skutkové podstaty uvedených trestných činů. V tomto směru lze zcela odkázat na odůvodnění obsažené v bodech 136-143 napadeného rozsudku, s tímto se odvolací soud plně ztotožňuje a nemá, co dalšího by k němu dodal. Ostatně sami obžalovaní ve svých opravných prostředcích nevznášeli konkrétní námitky ve vztahu k hmotněprávnímu posouzení skutku popsaného ve výroku napadeného rozsudku.
85. Vzhledem k tomu, že obžalovaní Rekhem, R Ahmad a Rujbr svá odvolání směřovali do výroku o vině, přezkoumal odvolací soud v souladu s ustanovením § 254 odst. 3 tr. ř. i na něj navazující výroky, tedy výroky o trestech uložených těmto obžalovaným a výrok nalézacího soudu učiněný v rámci adhezního řízení. Obžalovaný Rekhem ve svém odvolání stručně poukázal na nepřiměřenost jemu uloženého trestu odnětí svobody v trvání 13 let. V této souvislosti uvedl, že trest mu byl uložen téměř na samé horní hranici trestní sazby, kdy krajský soud navíc nereflektoval značnou délku doby, která měla od spáchání údajné trestné činnosti uplynout. Obžalovaní R Ahmad a Rujbr pak žádné konkrétní výhrady vůči jim uloženým trestům v odůvodnění svých opravných prostředků neuvedli.
86. Při ukládání trestu obžalovaným Rekhemovi, R Ahmadovi a Rujbrovi odvolací soud neshledal žádné pochybení nalézacího soudu. Odůvodnění druhu a výměry trestů uložených krajským soudem je obsaženo v bodech 153 až 158 napadeného rozsudku. Nalézací soud nejprve správně poukázal na skutečnost, že u všech obžalovaných bylo namíste ukládat trest v rámci trestní sazby uvedené v § 240 odst. 3 tr. zákoníku, modifikované ustanovením § 108 tr. zákoníku, tedy konkrétně v rámci trestní sazby od 9 let a 2 měsíců do 13 let a 4 měsíců. Lze souhlasit s nalézacím soudem v tom směru, že trestná činnost obžalovaných, kteří se vytýkaného jednání dopouštěli jako členové organizované zločinecké skupiny, její dlouhodobost a rozsah oproti jiným obdobným trestným činům představuje enormní případ protiprávního jednání, u něhož při současné absenci výraznějších polehčujících okolností nelze než ukládat citelné trestní sankce v rámci uvedené trestní sazby. V souvislosti s hodnocením povahy a závažnosti projednávané trestné činnosti nalézací soud ve vztahu ke všem obžalovaným jako přitěžující okolnost primárně vyhodnotil dlouhodobost páčání trestné činnosti a výši škody, kterou obžalovaní svým ziskuchtivým jednáním způsobili. Vrchní soud k tomu dodává, že míra zavinění obžalovaných Rekhema, R Ahmada a Rujbra je velmi vysoká, neboť všichni jednali v úmyslu přímém, s důkladnou předchozí rozvahou a plánovitostí a jejich motivem byla ziskuchtivost. Sofistikované jednání obžalovaných v rámci organizované zločinecké skupiny bylo z hlediska dosažení neoprávněného majetkového profitu poměrně dlouhou dobu velmi efektivní. Ohledně výše škody krajský soud správně zdůraznil, že obžalovaní svým jednáním způsobili škodu řádově ve stovkách milionů korun, tedy škodu, která mnohonásobně přesáhla hranici škody velkého rozsahu ve smyslu § 138 odst. 1 tr. zákoníku.

87. Ve vztahu k obžalovanému Rekhemovi nalézací soud jako jedinou polehčující okolnost vyhodnotil dosavadní vedení řádného života z hlediska absence záznamu o spáchání přestupku a zákonné fikci neodsouzení. Naproti tomu krajský soud správně poukázal na to, že obžalovaný byl osobou stojící na samém vrcholu organizované zločinecké skupiny a k jeho rukám plynula převážná část zisků z dlouhodobě páchané trestné činnosti. Nalézacím soudem uložený trest odnětí svobody v trvání 13 let, tedy trest uložený při samé horní hranici zákonné trestní sazby lze nepochybně považovat za trest důrazný, současně však za zcela odůvodněný povahou a závažností projednávané trestné činnosti a pozicí, kterou obžalovaný v rámci organizované zločinecké skupiny zastával. Byť se tedy jedná o důrazný trest, nelze jej považovat za trest nepřiměřeně přísný. Odvolací námitku spočívající v tom, že uložený trest odnětí svobody je nepřiměřený i s ohledem na dobu, která uplynula od spáchání projednávané trestné činnosti, nelze považovat za důvodnou. Ke spáchání trestné činnosti došlo v letech 2007-2010 a s ohledem na její rozsah a sofistikovaný způsob páchaní lze akceptovat delší dobu z hlediska jejího odhalení a objasnění. Nicméně je třeba zdůraznit, že trestní stíhání obžalovaného Rekhema bylo zahájeno v listopadu 2017 a již v červnu 2020, tedy po cca dvou a půl letech, byl vyhlášen odsuzující rozsudek. Z hlediska délky trestního řízení tedy, při vědomí rozsahu a složitosti projednávané věci, orgánům činným v přípravném řízení ani nalézacímu soudu rozhodně nelze vytknout pasivitu či nedůvodné průtahy trestního řízení, které by měly být zohledňovány při ukládání trestních sankcí. Pokud krajský soud vedle trestu odnětí svobody obžalovanému uložil rovněž trest zákazu činnosti, a to činností vyjmenovaných ve výroku rozsudku, jedná se rovněž o trest uložený zcela v souladu se zákonem. Byť obžalovaný Rekhem žádnou ze společností zapojených do předmětných obchodních řetězců formálně nezastupoval, fakticky se podílel na jejich řízení při vědomí toho, že právě jejich prostřednictvím bude realizováno neoprávněné vylákání nadměrného odpočtu DPH. Uložení trestu zákazu činnosti na samé horní hranici zákonné trestní sazby je třeba v případě obžalovaného Rekhema (stejně jako v případě všech dalších obžalovaných) považovat vzhledem k již zmíněné povaze a závažnosti projednávané trestné činnosti za důvodné. V podrobnostech lze v tomto směru odkázat na argumentaci nalézacího soudu uvedenou v bodě 155 odůvodnění napadeného rozsudku a rovněž na to, co bude v souvislosti s ukládáním trestu zákazu činnosti zejm. obžalovanému El-Talabanimu uvedeno níže.
88. V případě obžalovaného R Ahmada krajský soud shledal jedinou polehčující okolnost spočívající v tom, že obžalovaný nebyl na území České republiky postižen ani pro přestupek ani pro trestný čin. Byť obžalovaný nebyl hlavní postavou organizované zločinecké skupiny, i v jeho případě bylo třeba konstatovat naprostou převahu výše uvedených přitěžujících okolností, tedy že ze ziskuchtivosti spáchal více úmyslných trestných činů, kterých se dopouštěl dlouhodobě a výše škody, kterou svým jednáním způsobil, mnohonásobně převyšuje hranici škody velkého rozsahu ve smyslu § 138 odst. 1 tr. zákoníku. Vzhledem k pozici obžalovaného R Ahmada v rámci organizované zločinecké skupiny (odlišné od obžalovaného Rekhema) a rovněž při vědomí toho, že obžalovanému R Ahmadovi je kladeno za vinu způsobení nejnižší škody ze všech obžalovaných (cca 136 mil. Kč), uložil tomuto nalézací soud trest odnětí svobody v trvání 11 let. V této souvislosti je třeba uvést, že byť se opět jedná o trest důrazný, tak současně jde o trest uložený ještě v dolní polovině výše uvedené trestní sazby a vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je třeba jej považovat za trest přiměřený a zákonný. Ohledně trestu zákazu činnosti, který byl obžalovanému R Ahmadovi uložen ve stejném rozsahu a výměře jako obžalovanému Rekhemovi, lze odkázat na to, co v tomto směru již bylo uvedeno. Nad rámec toho je třeba připomenout, že obžalovaný R Ahmad byl osobou jednajícím jménem společnosti NORD AMSTRDAM a trestné činnosti se tedy dopouštěl přímo v pozici statutárního orgánu této obchodní společnosti.

89. Co se týče výroků, které nalézací soud ve vztahu k obžalovaným Rekhemovi a R Ahmadovi učinil v rámci adhezního řízení, neshledal ani v tomto směru odvolací soud žádné pochybení. Obecně lze konstatovat, že poškozená se se svým nárokem na náhradu škody k trestnímu řízení připojila řádně a včas ve smyslu § 43 odst. 3 tr. ř., výše škody byla objektivizována důkazy provedenými v řízení před nalézacím soudem a obžalovaní byli k náhradě škody zavázáni v rozsahu, v jakém se na jejím způsobení podíleli. V podrobnostech lze odkázat na odůvodnění obsažené v bodech 167 a 168 napadeného rozsudku a rovněž na to co bude ještě dále uvedeno v souvislosti s odvolacími námitkami obžalovaných El-Talabaniho a Nováka.
90. Vzhledem ke shora uvedenému odvolací soud podle § 256 tr. ř. zamítl odvolání obžalovaných Rekhema a R Ahmada jako nedůvodná.
91. Co se týče obžalovaného Rujbra, tak i v jeho případě krajský soud poukázal na formální netrestanost jak z hlediska přestupkového tak i trestního. Obžalovaný byl ovšem v minulosti 4x soudně trestán, přičemž nyní projednávané trestné činnosti se dopouštěl ve zkušební době podmíněného odsouzení pro majetkovou trestnou činnost, a byť se na něj nyní vzhledem k fikci neodsouzení hledí jako na osobu, která nebyla trestána, nebylo možné v jeho případě dovést polehčující okolnost vedení řádného života. Krajský soud se v odůvodnění napadeného rozsudku věnoval rovněž hodnocení pozice obžalovaného Rujbra v rámci organizované zločinecké skupiny, kdy lze souhlasit s tím, že obžalovaný sice nebyl jejím vrcholným představitelem, nicméně jednalo se o určitý mezičlánek, resp. částečného organizátora vůči dalším osobám, a to zejména vůči obžalovanému Koubkovi. I v případě obžalovaného Rujbra byly shledány shora uvedené přitěžující okolnosti a nalézacím soudem uložený trest odnětí svobody v trvání 10 let, tedy ještě blíže spodní hranici zákonné trestní sazby, je třeba považovat za přiměřený, uložený v souladu se zákonem. Obžalovanému Rujbrovi byl rovněž uložen desetiletý trest zákazu činnosti ohledně činností uvedených ve výroku rozsudku, kdy v tomto směru lze opět odkázat na to, co již bylo uvedeno v souvislosti s ukládáním trestu zákazu činnosti obžalovanému Rekhemovi.
92. Krajský soud obžalovanému Rujbrovi uložil dále peněžitý trest ve výši 500 denních sazeb, kdy 1 denní sazba činí 5 000 Kč, tedy peněžitý trest v celkové výši 2,5 milionu korun. Podmínky pro ukládání peněžitého trestu byly splněny, neboť obžalovaný pro sebe a pro jiného úmyslným trestným činem získal majetkový prospěch. Odvolací soud v této souvislosti připomíná ustanovení § 39 odst. 8 tr. zákoníku, ukládající soudu povinnost přihlížet při stanovení druhu a výměry trestu ke snaze pachatele získat trestným činem majetkový prospěch. V takovém případě má soud, nevylučují-li to majetkové nebo osobní poměry pachatele, tomuto vždy uložit některý z trestů, který ho postihne na majetku. Vedle povahy a závažnosti spáchaných trestných činů nalézací soud při úvaze o výměře peněžitého trestu správně zohlednil rovněž majetkové poměry obžalovaného, tak jak je on sám v průběhu trestního řízení zmínil. Konkrétně bylo poukázáno na to, že obžalovaný je vlastníkem dvou nemovitostí, přičemž se jedná o osobu v produktivním věku, takže i do budoucna lze reálně očekávat vymahatelnost uloženého peněžitého trestu.
93. Uložení peněžitého trestu nalézacím soudem obžalovanému Rujbrovi, včetně stanovení jeho výměry tak lze považovat za zcela správné z hlediska doby, kdy byl napadený rozsudek vyhlášen. Nicméně v mezidobí došlo ke změně trestního zákoníku, kdy s nabytím účinnosti zákona č. 333/2020 Sb., tj. od 1. 10. 2020, se již při ukládání peněžitého trestu nestanoví náhradní trest odnětí svobody. Nově podle § 69 odst. 2 tr. zákoníku platí, že nezaplatí-li pachatel peněžitý trest ve stanovených lhůtách a jsou-li splněny další podmínky uvedené v zákoně, přemění soud peněžitý trest nebo jeho zbytek v trest odnětí svobody, přičemž každá zcela nezaplacená částka odpovídající jedné denní sazbě se počítá za dva dny odnětí svobody. Odvolací soud je toho názoru, že s ohledem na ustanovení § 3 odst. 1 tr. zákoníku, podle něhož lze pachateli uložit vždy pouze takový druh trestu, který dovoluje uložit zákon účinný

v době, kdy se o trestném činu rozhoduje, není možné od 1. 10. 2020 v rámci peněžitého trestu ukládat náhradní trest odnětí svobody. Za této situace by uložení peněžitého trestu ve stejné výměře, jaký byl obžalovanému uložen nalézacím soudem (tj. 500 denních sazeb), fakticky znamenalo výrazné zprísňení trestu, neboť trest uložený ve výměře 500 denních sazeb by mohl být podle § 69 odst. 2 tr. zákoníku v případě nezaplacení přeměněn na trest odnětí svobody v trvání 1000 dnů, tedy téměř tři roky. To bylo tedy jediným důvodem, proč odvolací soud přistoupil k snížení peněžitého trestu obžalovanému, kdy vzhledem k vymezení opravných prostředků nebylo podle názoru odvolacího soudu možné zvyšovat hodnotu denní sazby oproti tomu, jak ji stanovil nalézací soud.

94. Pokud krajský soud obžalovanému Rujbrovi v rámci uloženého peněžitého trestu, pro případ, že by tento nebyl ve stanovené lhůtě zaplacen, stanovil podle § 69 odst. 1 tr. zákoníku náhradní trest odnětí svobody v trvání jednoho a půl roku, rozhodl tak v souladu s právní úpravou platnou a účinnou v době svého rozhodování. Vzhledem k změně trestního zákoníku, k níž v mezidobí došlo, je však třeba náhradní trest odnětí svobody uložený nalézacím soudem, ke dni rozhodování odvolacího soudu hodnotit jako trest uložený v rozporu se zákonem. Proto bylo nutné napadený rozsudek ve vztahu k obžalovanému Rujbrovi z důvodu uvedeného v § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. zrušit ve výroku o trestu, neboť v přezkoumávané části rozsudku bylo porušeno ustanovení trestního zákona. Vrchní soud si je vědom možné oddělitelnosti výroků o uložení jednotlivých druhů trestů, nicméně především z hlediska zachování uceleného vnímání trestních sankcí ukládaných obžalovaným (na trestní postih pachatele je třeba z hlediska hodnocení jeho přiměřenosti a schopnosti dosažení účelu trestu třeba pohlížet komplexně), zrušil z podnětu odvolání obžalovaného Rujbra ve vztahu k tomuto celý výrok o trestu a nově vyslovil uložení trestu odnětí svobody a trestu zákazu činnosti ve stejném rozsahu a výměře jak to učinil krajský soud a nově obžalovanému uložil podle § 67 odst. 1, § 68 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku peněžitý trest ve výši 270 denních sazeb, kdy 1 denní sazba činí 5 000 Kč, tedy peněžitý trest v celkové výši 1.350.000 Kč.
95. V následujících pasážích odůvodnění svého rozhodnutí se odvolací soud bude věnovat opravným prostředkům dalších odvolatelů, tedy obžalovaných Lomjanského, Nováka, El-Talabaniho, Jazy a státního zástupce. Opravným prostředkům těchto odvolatelů je společné, že atakují výroky o trestech uložených jednotlivým obžalovaným (odvolání obžalovaných Nováka a El-Talabaniho vedle toho směřuje i do výroku o náhradě škody), přičemž odvolání státního zástupce je podáno ve vztahu k obžalovaným Lomjanskému, Novákovi a El-Talabanimu a je směřováno ve prospěch obžalovaných.
96. Podstata odvolání státního zástupce a obžalovaných Lomjanského, Nováka a El-Talabaniho spočívá v námitce nedostatečného ocenění přínosu spolupráce těchto obžalovaných s orgány činnými v trestním řízení nalézacím soudem. V případě obžalovaných Lomjanského a Nováka odvolatelé v podstatě shodně poukazovali na to, že tito se jako první rozhodli spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení a zásadním způsobem tak napomohli k rozkrytí a objasnění nyní projednávané trestné činnosti a k usvědčení jejich hlavních pachatelů. Současně s tím bylo zdůrazněno, že právě tato spolupráce byla impulzem k následnému rozkrytí a objasnění kauzy „Stoka“. Odvolatelé rovněž poukázali na fakt, že obžalovaní Lomjanský a Novák přistoupili ke spolupráci s orgány činnými v trestním řízení v okamžiku, kdy trestná činnost kladená jim za vinu v usnesení o zahájení trestního stíhání byla oproti nynějšímu stavu kvalifikována pro ně příznivěji, přičemž vzhledem k okolnostem projednávané trestné činnosti mohli obžalovaní reálně očekávat ukládání trestu odnětí svobody ve výměře kolem sedmi let. Ke zprísňení právní kvalifikace jejich jednání došlo až následně a právě v důsledku jejich spolupráce s orgány činnými v trestním řízení. Uložení sedmiletého trestu odnětí svobody tak obžalovaní nezískali v podstatě žádnou výhodu, byť očekávání nižšího trestu bylo logicky impulzem jejich ochoty spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení. V případě

obžalovaného El-Talabaniho bylo ze strany státního zástupce akcentováno, že obžalovaný v nyní projednávané věci zásadním způsobem přispěl k usvědčení hlavního spolupachatele, obžalovaného Rekhema a zcela zásadním způsobem přispěl k rozkrytí a objasnění kauz „Stoka“ a „Work“, v nichž došlo k obvinění desítek osob v souvislosti s korupční trestnou činností a trestnou činností páchanou bývalými policisty elitních policejních útvarů.

97. Vrchní soud k námitce odvolatelů, vytykající nalézacímu soudu nedostatečné ocenění přínosu spolupracujících obviněných, obžalovaných Lomjanského, Nováka a El-Talabaniho, považuje za vhodné nejprve obecně uvést několik poznámek k institutu spolupracujícího obviněného podle § 178a tr. ř. v kontextu se stávající judikaturou Ústavního a Nejvyššího soudu. Především je třeba konstatovat, že institut spolupracujícího obviněného je legitimním nástrojem trestního řízení, vyhovujícím požadavkům právního státu (III. ÚS 859/13). Svým úplným a pravdivým doznáním dává spolupracující obviněný průchod zájmu společnosti na objasnění věci před možnostmi své vlastní obhajoby. Činí tak na základě své svobodné vůle, nicméně tento postoj je podložen očekávaným, byť nenárokovým benefitem v podobě mimořádného snížení trestu odnětí svobody (II. ÚS 3525/16). Právní úprava institutu spolupracujícího obviněného podle § 178a tr. ř. neobsahuje žádnou záruku, že obviněnému, který je takto státním zástupcem označen, bude uložen trest pod spodní hranicí trestní sazby (11 Tdo 638/2017). Samotné označení obviněného za spolupracujícího podle § 178a tr. ř. pak není pro soud závazné a nemá žádný vliv na použití ustanovení § 58 odst. 5 tr. zákoníku. Pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 5 tr. zákoníku je sice základní a neopominutelnou podmínkou, že státní zástupce v podané obžalobě označí obviněného jako spolupracujícího obviněného podle § 178a tr. řádu, nicméně soud je následně povinen i při rozhodování o tom, zda lze pachateli snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici jeho zákonné výměry a o kolik, přihlížet k dalším okolnostem, jež jsou výslovně uvedeny v ustanovení § 58 odst. 5 tr. zákoníku (8 Tdo 661/2015). V souvislosti s mimořádným snížením trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 5 tr. zákoníku je třeba současně připomenout, že za dolní hranici trestní sazby, pod níž je třeba v případě aplikace § 58 odst. 5 tr. zákoníku trest uložit, nemůže být považována spodní hranice výměry, v níž se vyměřuje trest pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny, jemuž statut spolupracujícího obviněného nebyl přiznán (viz § 108 odst. 1 tr. zákoníku). Spolupracujícímu obviněnému je tak třeba trest uložit jen za užití § 58 odst. 5 tr. zákoníku, což v případě obžalovaných Lomjanského, Nováka a El-Talabaniho znamená ukládání trestu pod výměrou pěti let, již je vymezena spodní hranice trestní sazby uvedené v § 240 odst. 3 tr. zákoníku (6 Tz 6/2018).
98. Z výše uvedeného je zřejmé, že samotné označení obžalovaného státním zástupcem v podané obžalobě jako spolupracujícího obviněného ve smyslu § 178a tr. ř., není důvodem pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody tomuto obžalovanému. Vždy záleží na tom, zda nalézací soud akceptuje status obžalovaného jako spolupracujícího obviněného ve smyslu § 178a tr. ř. (pokud soud během hlavního líčení dospěje k závěru, že obžalovanému status spolupracujícího obviněného nepřizná, musí na to obžalovaného upozornit – viz II. ÚS 3525/16) a zda následně dospěje k závěru o splnění zákonných podmínek pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 5 tr. ř. Podle odvolacího soudu nelze za zcela správné považovat úvahy státního zástupce prezentované v odůvodnění opravného prostředku v tom směru, že by soudy v případě trestání spolupracujících obviněných měli v podstatě bez dalšího postupovat podle návrhu státních zástupců, „kteří vědí, co se spolupracujícími obviněnými dělají“. Takový postup by znamenal pouze mechanické ukládání trestů podle návrhu státního zástupce a byl by popřením jedné ze základních zásad trestního procesu, jíž je zásada soudcovské individualizace trestů. Jak již bylo uvedeno, v případě ukládání trestů obžalovaným, kteří byli v podané obžalobě státním zástupcem označeni jako spolupracující obvinění, je vždy na posouzení soudu to, zda byly

splněny podmínky pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 5 tr. zákoníku a v jaké konkrétní výši, při aplikaci ustanovení § 58 odst. 5 tr. zákoníku, trest odnětí svobody obžalovanému uloží.

99. Nalézací soud obžalovaným Lomjanskému, Novákovi a El-Talabanimu, přiznal status spolupracujících obviněných (viz odůvodnění v bodech 76-77 napadeného rozsudku) a současně dospěl k závěru o splnění podmínek ustanovení § 58 odst. 5 tr. zákoníku. V odůvodnění napadeného rozsudku v rámci úvah o druhu a výměře trestů ukládaných těmto obžalovaným nalézací soud zohlednil povahu trestného činu, k němuž se obžalovaní doznali, a přihlédl k významu jejich jednání pro objasnění zvláště závažného zločinu spáchaného členy organizované skupiny, jakož i k dalším okolnostem případu, zejm. k tomu, jakým způsobem se obžalovaní na projednávané trestné činnosti sami podíleli. V podrobnostech lze opět odkázat na pasáže uvedené především v bodech 153-154 a 161-164 odůvodnění napadeného rozsudku.
100. Odvolací soud považuje v případě obžalovaných Lomjanského, Nováka a El-Talabaniho závěr nalézacího soudu o splnění podmínek uvedených v ustanovení § 58 odst. 5 tr. zákoníku za správný. Bylo tedy na místě těmto obžalovaným ukládat trest odnětí svobody pod spodní hranicí zákonné trestní sazby uvedené v § 240 odst. 3 tr. zákoníku, tedy pod výměrou pěti let (6 Tz 6/2018). V této souvislosti je však třeba ve vztahu k obžalovaným Lomjanskému a Novákovi uvést, že trest jim byl ukládán jako souhrnný podle § 43 odst. 2 tr. ř. ve vztahu k odsouzení ve věci Krajského soudu v Brně, sp. zn. 1 T 13/2014. V případě ukládání souhrnného trestu je třeba mít na paměti, že podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku ukládá soud trest podle zásad uvedených § 43 odst. 1 tr. zákoníku, tedy podle tohoto ustanovení, které se vztahuje na trestný čin, který je ze sbíhajících se trestných činů nejpřísněji trestný. Podle názoru vrchního soudu pak skutečnost, že pachatelé byli v rámci řízení o některém ze sbíhajících se trestných činů přiznán status spolupracujícího obviněného, nic nemění na tom, že souhrnný trest má být ukládán podle ustanovení o nejpřísněji trestném činu. Nelze tedy přisvědčit odvolací námitce obžalovaného Nováka, že krajský soud pochybil, pokud obžalovaným uložil trest odnětí svobody v rámci zákonné trestní sazby uvedené v § 240 odst. 3 tr. zákoníku (v trvání sedmi let), neboť trestný čin, za nějž byli obžalovaní odsouzeni ve věci 1 T 13/2014 je třeba považovat za trestný čin přísněji trestný, když ve vztahu k tomuto nebylo možné aplikovat ustanovení § 58 odst. 5 tr. zákoníku (obžalovaní Novák a Lomjanský ve shora citované trestní věci neměli status spolupracujícího obviněného ve smyslu § 178a tr. ř.).
101. Vrchní soud nicméně nedospěl k závěru, že i když nalézací soud ve vztahu k obžalovaným Lomjanskému, Novákovi a El-Talabanimu oprávněně aplikoval ustanovení § 58 odst. 4 tr. zákoníku (nyní § 58 odst. 5 tr. zákoníku), je třeba uložené tresty odnětí svobody považovat za nepřiměřeně přísné.
102. V případě obžalovaných Lomjanského a Nováka je třeba přisvědčit odvolací argumentaci zdůrazňující klíčový význam jejich spolupráce z hlediska objasnění nyní projednávané trestné činnosti a usvědčení jejich hlavních pachatelů. Je třeba náležitě ocenit, že to byli právě obžalovaní Lomjanský a Novák, kteří našli odvahu a jako první poukázali na, do té doby ve stínu stojícího, obžalovaného El-Talabaniho, který měl evidentně velmi významnou pozici v rámci brněnského kriminálního podsvětí, včetně kontaktů na policisty. Byť obžalovaní Lomjanský a Novák v kauze „Stoka“ podle podané obžaloby nefigurují v pozici obviněných ani v procesním postavení svědků, tak je rovněž zcela evidentní, že to byli právě oni, kdo usvědčením obžalovaného El-Talabaniho v nyní projednávané věci, v zásadě iniciovali rozkrytí a fakticky tak napomohli k objasnění kauzy „Stoka“. Za významnou skutečnost považuje vrchní soud také to, že obžalovaní Lomjanský a Novák v době, kdy se rozhodli spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení, byli vzhledem k absenci kvalifikace jejich jednání jako trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1

tr. zákoníku, ohrožení sazbou trestu odnětí svobody uvedenou v § 240 odst. 3 tr. zákoníku tedy trestem od 5 do 10 let. Lze souhlasit s odvolací argumentací, že vzhledem k okolnostem nyní projednávané trestné činnosti, k podílu obžalovaných Lomjanského a Nováka na ní, jejich osobám a vlastním doznáním, jakož i s ohledem na povahu sbíhající se trestné činnosti, těmto obžalovaným, v případě, že by byli uznáni vinnými nyní projednávaným trestným činem, skutečně reálně hrozilo ukládání trestu odnětí svobody kolem poloviny zákonné trestní sazby. Je přitom logické, že motivací obžalovaných Lomjanského a Nováka k pro ně tak zásadnímu kroku jakým bylo navázání spolupráce s orgány činnými v trestním řízení směřující k usvědčení obžalovaného El-Talabaniho, bylo očekávání uložení nižší trestní sankce, než jaká jim v daném okamžiku reálně hrozila (v této souvislosti je třeba mít na paměti, že až v důsledku spolupráce obžalovaných Lomjanského a Nováka s orgány činnými v trestním řízení došlo k zpřísnění právní kvalifikace jejich vlastní trestné činnosti, což bylo přímým důsledkem právě usvědčení hlavních pachatelů projednávané trestné činnosti).

103. Co se týče hodnocení společenské škodlivosti projednávané trestné činnosti, jakož i hodnocení osob obžalovaných Lomjanského a Nováka, odkazuje odvolací soud na příslušné pasáže odůvodnění napadeného rozsudku. Nad rámec toho vrchní soud dodává, že nyní projednávané trestné činnosti se obžalovaní dopustili v letech 2007-2010, tedy ještě před tím, než spáchali trestnou činnost, za níž byli následně odsouzeni ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 1 T 13/2014. V případě obžalovaných Lomjanského a Nováka je třeba současně uvést, že ti to byli v mezidobí podmíněně propuštěni z výkonu trestu odnětí svobody, uloženo jim ve zmiňované věci 1 T 13/2014. Oba obžalovaní se dostavili k veřejnému zasedání konanému před odvolacím soudem a deklarovali zde své úspěšné zařazení do společnosti a vedení řádného života.
104. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem dospěl odvolací soud k závěru, že trest uložený obžalovaným Lomjanskému a Novákovi krajským soudem je třeba považovat za trest nepřiměřeně přísný a že z hlediska dosažení účelu trestu a naplnění zásady spravedlivého ukládání trestních sankcí, lze v případě těchto obžalovaných upustit od uložení souhrnného trestu. Vrchní soud proto z podnětu odvolání obžalovaných Lomjanského a Nováka a odvolání státního zástupce napadený rozsudek ve vztahu k těmto obžalovaným podle § 258 odst. 1 písm. e) tr. ř. zrušil ve výroku o trestu a při nezměněném výroku o vině nově rozhodl tak, že podle § 44 tr. zákoníku upustil od uložení souhrnného trestu s ohledem na trest uložený obžalovaným ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 1 T 13/2014.
105. Ohledně obžalovaného El-Talabaniho je třeba uvést, že kromě vlastního doznání ke spáchání projednávané trestné činnosti a poskytnutí komplexního pohledu na organizaci a strukturu fungování obou obchodních řetězců, zásadní měrou přispěl k usvědčení obžalovaného Rekhema, tedy osoby která stejně jako obžalovaný El-Talabani, stála na vrcholu hierarchie organizované zločinecké skupiny, přičemž zajišťovala finanční krytí zboží, s nímž obžalovaní následně „obchodovali“ a rovněž export předmětného zboží do zahraničí. Zcela zásadní přínos spolupráce obžalovaného El-Talabaniho v souběžně projednávané kauze „Stoka“ je zřejmý nejen z opakovaných vyjádření státního zástupce, ale především z obsahu obžaloby podané v kauze „Stoka“. V daném případě se jedná o rozsáhlou a velmi závažnou trestnou činnost související s korupcí při zadávání veřejných zakázek v Jihomoravském kraji, v prostředí místní samosprávy. V souvislosti s kauzou „Stoka“ bylo doposud obviněno 40 osob, přičemž role obžalovaného El-Talabaniho byla z hlediska rozkrýví trestné činnosti a usvědčení jejich pachatelů, naprosto klíčová. Novou skutečností, s níž krajský soud v době rozhodování evidentně nebyl obeznámen, je poznatek o přínosu obžalovaného El-Talabaniho k objasnění kauzy „Work“. Na tuto skutečnost poukázal až státní zástupce v rámci veřejného zasedání konaného před odvolacím soudem a své vyjádření doplnil listinnými materiály, a to usneseními o zahájení trestního stíhání dalších osob a protokoly o výslechu obžalovaného

El-Talabaniho v této souvislosti. V kauze „Work“ je trestně stíháno 20 obviněných, přičemž se jedná o společensky velmi škodlivou trestnou činnost, které se měli dopouštět příslušníci elitních policejních útvarů. I v tomto případě je zřejmé, že spolupráce obžalovaného El-Talabaniho je z hlediska objasnění dané věci a usvědčení jejich pachatelů zcela zásadní. Rozkrytí trestné činnosti páchané příslušníky elitních policejních útvarů (kteří se mají sami podílet na potírání nejzávažnější trestné činnosti), je třeba považovat za společensky nepochybně velmi přínosné, a to jak z hlediska zajištění efektivního fungování státního aparátu určeného k potírání nejzávažnějších forem trestné činnosti, tak i z hlediska obnovy důvěry společnosti v činnost policejních orgánů.

106. Z listin předložených státním zástupcem u veřejného zasedání, které odvolací soud provedl k důkazu postupem podle § 213 tr. ř., jakož i z listinných důkazů provedených již v řízení před nalézacím soudem, tedy vyplývá konkrétní rozsah spolupráce obžalovaného El-Talabaniho s orgány činnými v trestním řízení při objasňování závažné trestné činnosti, již se měly dopustit další osoby. Uvedené skutečnosti, byť nadále z hlediska viny osob obviněných v kauzách „Stoka“ a „Work“ je třeba brát v úvahu stále se uplatňující princip presumpce neviny, umožňují učinit závěr, že spolupráce obžalovaného El-Talabaniho s orgány činnými v trestním řízení (ať už v procesním postavení obviněného či svědka), splňuje kritéria uvedená v § 178a tr. ř., a že je třeba tuto spolupráci v nyní projednávané trestní věci hodnotit ve prospěch obžalovaného El-Talabaniho (srov. 6 Tz 6/2018).
107. Konečně je třeba ve shodě s odvoláním státního zástupce připomenout legitimní požadavek na předvídatelnost soudních rozhodnutí v souvislosti s ukládáním srovnatelných trestních sankcí. V této souvislosti lze připomenout, že v již zmiňované trestní věci 6 Tz 6/2018, Nejvyšší soud pachatelé trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku, spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 tr. zákoníku, kterému byl přiznán status spolupracujícího obviněného, uložil podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 108 odst. 1 tr. zákoníku, § 58 odst. 4 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku, úhrnný trest odnětí svobody v trvání 3 let a 6 měsíců. V daném případě se jednalo o pachatele, který rovněž figuroval na vysokém postu v rámci organizované zločinecké skupiny, která způsobila na spotřební dani škodu okolo šesti miliard korun, tedy škodu několikanásobně vyšší, než je škoda v nyní projednávané trestní věci.
108. Po zhodnocení všech shora uvedených skutečností dospěl odvolací soud k závěru, že trest odnětí svobody uložený obžalovanému El-Talabanimu nalézacím soudem je nepřiměřeně přísným. Odvolací soud rozhodně nehodlá nijak snižovat vlastní závažnost jednání obžalovaného El-Talabaniho v rámci organizované zločinecké skupiny v nyní projednávané věci. Krajský soud v bodě 162 odůvodnění napadeného rozsudku zcela správně poukázal na pozici obžalovaného El-Talabaniho v hierarchii organizované zločinecké skupiny, skutečnost, že byl jedním z hlavních beneficentů trestné činnosti, jakož i okolnosti případu, určující vysoký stupeň společenské škodlivosti předmětné trestné činnosti. Na druhé straně je však podle názoru vrchního soudu na místě, a to i s ohledem na nové poznatky ohledně spolupráce obžalovaného El-Talabaniho s orgány činnými v trestním řízení v kauze „Work“, tomuto uložit nižší trest odnětí svobody, než jaký mu uložil nalézací soud.
109. Vzhledem k uvedenému vrchní soud z podnětu odvolání obžalovaného El-Talabaniho a státního zástupce zrušil napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. e) tr. ř. v celém výroku o trestu ohledně obžalovaného El-Talabaniho a tomuto při nezměněném výroku o vině, za projednávanou trestnou činnost a za sbíhající se trestné činy, kterými byl uznán vinným ve věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 89 T 100/2018, uložil podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku, ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku, za užití § 58 odst. 5 tr. zákoníku, souhrnný trest odnětí svobody v trvání 3 let. Pro výkon tohoto trestu

obžalovaného zařadil podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku do věznice s ostrahou. Obžalovanému je ukládán trest odnětí svobody za trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny a podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku by v takovém případě měl být standardně pro výkon trestu zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou, nicméně vrchní soud dospěl k závěru, že zde byly splněny podmínky pro zařazení obžalovaného do mírnějšího typu věznice, v němž bude působení na něj, aby vedl řádný život lépe zaručeno.

110. Vedle toho vrchní soud uložil obžalovanému El-Talabanimu podle § 67 odst. 1, § 68 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku peněžitý trest ve výši 180 denních sazeb, kdy 1 denní sazba činí 2 000 Kč, tedy peněžitý trest v celkové výši 360.000 Kč. V projednávaném případě byly splněny podmínky pro ukládání peněžitého trestu podle § 67 odst. 1 tr. zákoníku, neboť obžalovaný pro sebe úmyslným trestným činem získal majetkový prospěch. Odvolací soud v této souvislosti opětovně poukazuje i na ustanovení § 39 odst. 8 tr. zákoníku, ukládající soudu povinnost přihlížet při stanovení druhu a výměry trestu ke snaze pachatele získat trestným činem majetkový prospěch. V takovém případě má soud, nevylučují-li to majetkové nebo osobní poměry pachatele, tomuto vždy uložit některý z trestů, který ho postihne na majetku.
111. Při stanovení výměry peněžitého trestu se vrchní soud řídil kritérii uvedenými v ustanovení § 68 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku. S ohledem na povahu a závažnost spáchaného trestného činu stanovil obžalovanému počet denních sazeb v rozsahu 180 denních sazeb, přičemž výši jedné denní sazby odvolací soud stanovil částkou 2.000 Kč, kdy měl na zřeteli osobní a majetkové poměry obžalovaného. V této souvislosti je třeba uvést, že obžalovaný je osobou v produktivním věku, má zajištěno vlastní bydlení a zjevně mu nečiní problémy cestovat mezi Českou a Slovenskou republikou. Samozřejmě nelze odhlédnout od skutečnosti, že z projednávané trestné činnosti měl obžalovaný značný majetkový prospěch a rovněž z trestné činnosti, které se měl dle svých vlastních slov dopouštět v rámci kauzy „Stoka“, měl mít logicky majetkový profit. Navíc i z výpovědí spoluobžalovaných a řady svědků je zcela evidentní, že obžalovaný byl velmi dobře ekonomicky situovaný. Jeho stávající majetková situace je tak podle vrchního soudu zcela nepochybně dostačující k tomu, aby mohl peněžitý trest v celkové výši 360.000 Kč uhradit, kdy uložený trest rozhodně nelze v kontextu osoby obžalovaného a povahy jeho účasti na projednávané trestné činnosti považovat za přísný.
112. K otázce odlišné výměry (snížení) peněžitého trestu oproti tomu, jak byl tento obžalovanému uložen soudem prvního stupně, je třeba stejně jako v případě obžalovaného Rujbra uvést, že v mezidobí došlo ke změně trestního zákoníku, kdy s nabytím účinnosti zákona č. 333/2020 Sb., tj. od 1. 10. 2020, se již při ukládání peněžitého trestu nestanoví náhradní trest odnětí svobody a v případě nezaplacení peněžitého trestu se podle § 69 odst. 2 tr. zákoníku se jeho nezaplacená část přemění v trest odnětí svobody v poměru k denním sazbám. Stejně jako v případě obžalovaného Rujbra by uložení peněžitého trestu ve stejné výměře, jaký byl obžalovanému El-Talabanimu uložen nalézacím soudem (tj. 500 denních sazeb), fakticky znamenalo výrazné zpřísnění trestu, což bylo jediným důvodem, proč odvolací soud přistoupil ke snížení peněžitého trestu obžalovanému, kdy vzhledem k vymezení opravných prostředků nebylo podle názoru odvolacího soudu možné zvyšovat hodnotu denní sazby oproti tomu, jak ji stanovil nalézací soud.
113. Pokud krajský soud obžalovanému v rámci uloženého peněžitého trestu, pro případ, že by tento nebyl ve stanovené lhůtě zaplacen, stanovil podle § 69 odst. 1 tr. zákoníku náhradní trest odnětí svobody v trvání jednoho roku, rozhodl tak v souladu s právní úpravou platnou a účinnou v době svého rozhodování. Vzhledem k uvedené změně trestního zákoníku, k níž v mezidobí došlo, je však třeba náhradní trest odnětí svobody uložený nalézacím soudem, ke dni rozhodování odvolacího soudu hodnotit jako trest uložený v rozporu se zákonem. Vzhledem k uvedenému bylo proto nutné napadený rozsudek zrušit i z důvodu uvedeného

v § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř., neboť v přezkoumávané části rozsudku bylo porušeno ustanovení trestního zákona.

114. Odvolací námitku spočívají v tom, že pokud krajský soud obžalovaným Rekhemovi a R Ahmadovi neuložil peněžitý trest s odůvodněním, že tito se zdržují mimo Českou republiku a peněžitý trest by tak byl nevymahatelný, neměl být stejně tak tento druh trestu ukládán ani obžalovanému El-Talabanimu, který rovněž žije v zahraničí, nelze považovat za opodstatněnou. Z hlediska vymahatelnosti peněžitého trestu je nepochybně značný rozdíl mezi obžalovaným El-Talabanim, který je kontaktní a jehož místo pobytu na Slovensku je známé, oproti obžalovaným Rekhemovi a R Ahmadovi, kteří jsou stíháni jako uprchlí a zdržují se na blíže nezjištěném místě, patrně na území Iráku, popř. Spojených arabských emirátů. Rovněž nelze přisvědčit odvolatelově argumentaci spočívající v tom, že uložením trestu zákazu činnosti byla zcela zásadním způsobem omezena jeho možnost provozovat výdělečnou činnost a v důsledku toho jeho schopnost uhradit peněžitý trest. Uložení trestu zákazu činnosti nepochybně může znamenat jisté omezení možností výdělečné činnosti obžalovaného, nicméně současně mu (stejně jako dalším osobám, jimž je ukládán trest zákazu činnosti) stále zůstává zachována celá řada možností zajištění pravidelného výdělku (např. formou pracovního poměru jako je tomu v případě obžalovaného Lomjanského).
115. Vrchní soud obžalovanému El-Talabanimu uložil rovněž trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a prokuristy v obchodních společnostech a družstvech a v zákazu dalších činností uvedených ve výroku tohoto rozsudku, a to na dobu 10 let, tedy v rozsahu a výměře zcela shodné, jako mu tento trest uložil krajský soud. Krajský soud zcela správně uvedl, že obžalovaní Rekhem, El-Talabani a Rujbr sice žádnou ze společností zapojených do uvedených obchodních řetězců nezastupovali, ovšem fakticky se podíleli na jejich řízení, byli si vědomi úlohy těchto subjektů a svou protiprávní činnost vědomě směřovali k jejich provozování, ať už pokyny k jejich vlastnímu zřízení, poskytováním financí na jejich chod, zřizováním kancelářských prostor, skladů a zajišťování služeb nebo přímo pokyny jednotlivým jednatelům, jak mají s danou společností nakládat v rámci páčání trestné činnosti. Nelze tedy přisvědčit odvolací argumentaci obžalovaného El-Talabaniho, poukazující na to, že trest zákazu činnosti v rozsahu, v jakém byl obžalovanému uložen, je nezákonný, neboť pachatelé lze zakázat pouze takovou činnost, v souvislosti s níž se dopustil trestného činu. Ve shodě s nalézacím soudem je třeba konstatovat, že jednání obžalovaného El-Talabaniho (stejně jako obžalovaných Rekhema a Rujbra) mělo fakticky charakter řízení a zastupování obchodních společností a k páčání projednávané trestné činnosti tak obžalovaným El-Talabanim docházelo v přímé souvislosti právě s činností obchodních společností. Z hlediska uloženého trestu zákazu činnosti je podle odvolacího soudu irelevantní to, že k zastupování obchodní společnosti na základě plné moci, mandátní smlouvy, smlouvy komisionářské, stejně jako na základě smlouvy o obchodním zastoupení není potřeba zvláštního povolení a nejedná se ani o výkon zaměstnání povolání nebo funkce. Smyslem trestu zákazu činnosti je postihnout pachatele trestné činnosti tak, aby mu po určité době bylo zamezeno v jednání, v souvislosti s nímž se dopouštěl trestné činnosti. Co se týče vlastní výměry uloženého trestu zákazu činnosti (na samé horní hranici zákonné trestní sazby), tak ta podle vrchního soudu plně odpovídá závažnosti, dlouhodobosti a rozsahu projednávané trestné činnosti. V podrobnostech lze odkázat na odůvodnění obsažené v bodě 155 rozsudku nalézacího soudu.
116. Obžalovaný Jaza v podaném odvolání, které směřovalo do výroku o trestu, poukázal na to, že k objasnění věci přispěl minimálně ve stejném rozsahu jako spoluobžalovaní, kterým byl přiznán status spolupracujících obviněných, přičemž nalézacím soudem uložený trest odnětí svobody ve výměře 9 let a 6 měsíců je tak nepřiměřeně přísný, a to i ve vztahu k trestu, který byl uložen jednomu z hlavních aktérů trestné činnosti, obžalovanému El-Talabanimu.

Současně s tím obžalovaný Jaza poukázal na to, že v mezidobí byl v trestním právu procesním zaveden institut prohlášení viny, kterého by chtěl v řízení před odvolacím soudem využít.

117. Vrchní soud k tomu uvádí, že institut prohlášení viny ve smyslu § 206a tr. ř. je novým procesním institutem, který se stal součástí trestního řádu s účinností zákona č. 333/2020 Sb., tj. od 1.10.2020. Na tento institut pak navazuje novelizovaná právní úprava mimořádného snížení trestu odnětí svobody v trestním zákoníku, kdy podle § 58 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku má-li soud za to, že vzhledem k poměrům pachatele a povaze jím spáchané trestné činnosti lze dosáhnout jeho nápravy i trestem kratšího trvání, může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby též tehdy, pokud odsuzuje pachatele, který prohlásil svoji vinu. Institut prohlášení viny má tedy prostřednictvím ustanovení § 58 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku přesah do hmotněprávní úpravy. Podle § 2 odst. 1 tr. zákoníku se trestnost činu posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán a podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější. Trestností činu je třeba rozumět souhrn všech podmínek relevantních pro výrok o vině i o trestu, popř. o ochranném opatření. Podle názoru vrchního soudu je nyní z hlediska trestnosti činu vzhledem k ustanovení § 58 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku pro obžalovaného nepochybně příznivější stávající právní úprava, umožňující nově mimořádné snížení trestu odnětí svobody právě v návaznosti na prohlášení viny. V době před vyhlášením odsuzujícího rozsudku nalézacím soudem institut prohlášení viny (a na něj navazující právní úprava mimořádného snížení trestu odnětí svobody) nebyl součástí účinné právní úpravy a obžalovaný jej proto objektivně nemohl využít. Pokud se pak v řízení před odvolacím soudem obžalovaný využití institutu prohlášení viny výslovně domáhal, nebylo mu podle názoru vrchního soudu toto právo možné odepřít, a to právě s ohledem na jeho hmotněprávní přesah, který ovlivňuje trestnost činu. Vrchní soud proto obžalovaného Jazu na počátku veřejného zasedání poučil ve smyslu ustanovení § 206c tr. ř. a poté co obžalovaný učinil prohlášení viny v rozsahu toho, jak je popsána v napadeném rozsudku, rozhodl podle § 206c odst. 4 tr. ř. o přijetí prohlášení viny obžalovaného Jazy, kdy byla zohledněna především skutečnost, že obžalovaný se k trestné činnosti doznal již v přípravném řízení a na tomto setrval i v rámci řízení před nalézacím soudem.
118. Při úvaze o stanovení druhu a výměry trestu tak bylo kromě skutečností, k nimž přihlížel nalézací soud na místě zvážit možnost postupu podle ustanovení § 58 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku. Vrchní soud v této souvislosti uvádí, že samotné prohlášení viny obžalovaným automaticky neznamená, že obžalovanému musí být ukládán trest odnětí svobody pod dolní hranici stanovené trestní sazby. Stejně jako v případě spolupracujícího obviněného, i v případě prohlášení viny musí soud rozhodující o trestu posoudit, zda v konkrétním případě byly současně splněny podmínky ustanovení § 58 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku.
119. K tomu je třeba uvést, že co se týče pozice obžalovaného Jazy v rámci projednávané trestné činnosti, jeho trestní minulosti a dalších okolností případu, jež jsou významné z hlediska stanovení stupně společenské škodlivosti jeho jednání, odkazuje vrchní soud v plném rozsahu na odůvodnění obsažené v bodech 159-160 napadeného rozsudku. Vrchní soud je toho názoru, že nově je nyní v rámci úvah o trestu namísto hodnotit význam výpovědi obžalovaného Jazy z hlediska usvědčení dalších spoluobžalovaných, zejména pak obžalovaného Rekhema, a to právě v kontextu s prohlášením viny, které obžalovaný učinil v řízení před odvolacím soudem. I krajský soud v odůvodnění svého rozsudku poukázal na to, že byť obžalovanému Jazovi nebyl přiznán status spolupracujícího obviněného, tak nelze nevidět, že obžalovaný uvedl velmi důležité informace především k osobě obžalovaného Rekhema. Právě tím nalézací soud odůvodnil (při absenci institutu prohlášení viny) uložení trestu odnětí svobody obžalovanému Jazovi ve výměře 9 let a 6 měsíců, tedy při samé spodní hranici zákonné trestní sazby, která i v jeho případě byla dána rozmezím od 9 let a 2 měsíců do 13 let a 4 měsíců. Z hlediska splnění podmínek uvedených v § 58 odst. 2 tr. zákoníku vrchní

soud nad rámec odůvodnění napadeného rozsudku poukazuje rovněž na to, že obžalovaný Jaza před spácháním projednávané trestné činnosti vedl řádný život a v rámci trestu odnětí svobody, který v současnosti vykonává je hodnocen velmi kladně. Vrchní soud tak při zohlednění uvedených skutečností dospěl k závěru, že v případě obžalovaného Jazy byly splněny podmínky ustanovení § 58 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku umožňující mimořádné snížení trestu odnětí svobody.

120. Vzhledem k uvedenému odvolací soud napadený rozsudek ve vztahu k obžalovanému Jazovi z důvodu uvedeného v § 258 odst. 1 písm. e) tr. ř. zrušil ve výroku o trestu. Nově pak obžalovanému Jazovi uložil jako spravedlivý trest podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku, ve spojení s § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku, za užití § 58 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, souhrnný trest odnětí svobody v trvání 7 let. Trest byl obžalovanému uložen jako souhrnný ve vztahu ke všem jeho předchozím odsouzením, která jsou uvedena ve výroku tohoto rozsudku. Pro výkon uloženého trestu byl obžalovaný zařazen podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku do věznice s ostrahou, neboť vzhledem k stávajícímu bezproblémovému a kladně hodnocenému průběhu výkonu trestu, délce trestu kterou již obžalovaný vykonal a rovněž s přihlédnutím ke skutečnosti, že obžalovaný je ve výkonu trestu odnětí svobody poprvé, má vrchní soud za to, že působení na obžalovaného, aby vedl řádný život, bude lépe zajištěno ve stávajícím typu věznice, tedy ve věznici s ostrahou. Stejně jako v případě všech dalších obžalovaných uložil vrchní soud obžalovanému Jazovi podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku trest zákazu činnosti, a to činností uvedených ve výroku rozsudku na dobu 10 let. V této souvislosti lze odkázat na příslušnou pasáž odůvodnění napadeného rozsudku a rovněž na to, co již bylo v souvislosti s ukládáním trestu zákazu činnosti shora uvedeno.
121. Z podnětu odvolání obžalovaných Rekhema, R Ahmada, Rujbra, El-Talabaniho a Nováka vrchní soud přezkoumal rovněž i výrok o náhradě majetkové škody. Odůvodnění výroku učiněného v adhezním řízení je obsaženo v bodech 167 a 168 napadeného rozsudku. Výrok o náhradě majetkové škody tak, jak jej učinil krajský soud, považuje odvolací soud za správný a stran jeho odůvodnění proto především odkazuje na příslušnou pasáž napadeného rozsudku. Nálezací soud správně poukázal na to, že Česká republika zastoupená Finančním úřadem pro Jihomoravský kraj se k trestnímu řízení s nárokem na náhradu majetkové škody připojila řádně a včas ve smyslu § 43 odst. 3 tr. ř. Krajský soud v této souvislosti rovněž zcela správně poukázal na judikaturu Nejvyššího soudu vycházející z toho, že nárok státu na zaplacení daně není nárokem na náhradu škody, který by mohl příslušný finanční orgán uplatňovat podle § 43 odst. 3 tr. ř. proti subjektu povinnému k zaplacení daně, ale je nárokem vyplývajícím přímo ze zákona. V tomto směru však existuje výjimka v případech, kdy je evidentní, že obžalovaný, jednajícím za právnickou osobu, zkrátil daň této právnické osoby, přičemž právnická osoba nemá žádný majetek, na který by bylo možné vést exekuci. Ve shodě s nálezacím soudem je třeba uvést, že ustálená soudní praxe zastává stanovisko, že v případě, kdy právnická osoba je fakticky jakousi prázdnou schránkou, jejímž prostřednictvím jsou pouze účelově vykazovány aktivity s cílem výhradního páčání trestné činnosti, je třeba, aby nebylo poškozenému znemožněno, aby dosáhl uspokojení svého nároku vyplývajících z neoprávněného vydání finančních prostředků, prostřednictvím uplatnění náhrady škody v rámci adhezního řízení. Právě o takovou situaci se v nyní projednávaném případě jednalo, kdy ve vztahu ke společností LARNK SEE a NORD AMSTRDAM, jejichž prostřednictvím bylo ve výsledku realizováno vylákání nadměrného odpočtu DPH, bylo prokázáno, že se jednalo o zcela účelově založené subjekty, které nejsou vlastníky žádných nemovitých věcí ani nějakého zpeněžitelného movitého majetku a na jejich bankovních účtech nebyly zjištěny žádné finanční prostředky. Jak již bylo opakovaně uvedeno, zmíněné společnosti nevykazovaly standardní obchodní aktivity a veškeré finanční prostředky, které plynuly na jejich účty, byly obžalovanými obratem vybírány jako profit z trestné činnosti.

122. Co se týče rozsahu obžalovanými neoprávněně vylákané výhody na DPH, tato byla v řízení před krajským soudem bezpečně prokázána příslušnými listinnými důkazy, z nichž je patrné jak společnosti LARNK SEE a NORD AMSTRDAM ve vztahu k finančním úřadům nárokovaly vyplacení nadměrného odpočtu DPH a v jakém rozsahu jim následně z tohoto titulu byly finanční prostředky vyplaceny. Je logické, že z hlediska stanovení rozsahu náhrady majetkové škody byli obžalovaní k její náhradě nalézacím soudem zavázáni právě v rozsahu, v jakém se na trestné činnosti, v rámci své účasti na jednom nebo obou obchodních řetězcích, podíleli. Nelze tedy přisvědčit odvolací námitce obžalovaného El-Talabaniho poukazující na to, že není zřejmé, jak nalézací soud dospěl k závěru, že obžalovaný El-Talabani má v rámci náhrady majetkové škody hradit společně s jednotlivými obžalovanými částky uvedené ve výroku rozsudku. Stejně tak nelze považovat za oprávněnou odvolatelovu námitku vytýkající nalézacímu soudu přílišnou stručnost odůvodnění výroku učiněného v adhezním řízení. Odvolacímu soudu není zřejmé, jaké další skutečnosti by měl krajský soud v odůvodnění rozsudku v tomto směru uvádět, kdy samotný rozsah vylákané výhody na DPH a tomu odpovídající podíl jednotlivých obžalovaných na náhradě majetkové škody vyplývá zcela jednoznačně z provedených listinných důkazů a v tomto směru ani nebyly ze strany obhajoby v řízení před nalézacím soudem vznášeny nějaké výhrady. Odvolateli je současně třeba připomenout, že kvalita a přesvědčivost odůvodnění soudního rozhodnutí není odvislá od jeho délky, ale vyplývá z jeho obsahu. V tomto směru lze odůvodnění napadeného rozsudku, a to nejen ve vztahu k výroku o náhradě majetkové škody, považovat za komplexní, velmi pečlivé a v souhrnu naprosto přesvědčivé. Vrchní soud v této souvislosti rovněž připomíná ustanovení § 125 odst. 1 tr. ř., podle něhož soud v odůvodnění rozsudku „stručně vyloží“ skutečnosti relevantní z hlediska jeho rozhodnutí. Za důvodnou nelze považovat ani odvolací námitku obžalovaného Nováka, který poukázal na to, že svojí odměnou sice na trestné činnosti profitoval, nicméně škodu, jejíž zaplacení mu bylo v rozsudku uloženo, nezpůsobil. Ve vztahu k této námitce odvolatele lze uvést, že obžalovaný Novák byl uznán vinným ze spáchání uvedeného trestného činu jako spolupachatel ve smyslu § 23 tr. zákoníku. Podstatou spolupachatelství je společný úmysl pachatelů zahrnující jejich společné jednání, jakož i sledování společného cíle, jímž v daném případě byla snaha o neoprávněné vylákání nadměrného odpočtu DPH. Obžalovaný Novák se jako spolupachatel fakticky podílel na činnosti obou obchodních řetězců a odpovídá tak za celou škodu (neoprávněně vylákanou výhodu na DPH) způsobenou společným jednáním všech obžalovaných. Vyšší finanční odměny, kterou obžalovaný Novák v souvislosti s trestnou činností inkasoval pro svoji osobu pak rozhodně nelze ztotožňovat s vyšší škody, kterou společně s dalšími obžalovanými způsobil.
123. Vzhledem k shora uvedenému rozhodl vrchní soud o odvoláních obžalovaných Rekhema, R Ahmada, Rujbra, El-Talabaniho, Jazy, Lomjanského a Nováka a o odvolání státního zástupce tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný. Do dvou měsíců od jeho doručení je možno proti němu podat dovolání. Dovolání mohou podat nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí a obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se za dovolání nepovažuje. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni (v daném případě u Krajského soudu

